

Įstatymas skelbtas: Žin., 2003, Nr. 94-4246

Neoficialus įstatymo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
DRAUDIMO

ĮSTATYMAS

2003 m. rugsėjo 18 d. Nr. IX-1737
Vilnius

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Įstatymo tikslas – reglamentuoti draudimo ir draudimo tarpininkavimo veiklą siekiant, kad draudimo sistema būtų patikima, efektyvi, saugi ir stabili.

2. Įstatymas nustato asmenis, turinčius teisę vykdyti draudimo ir perdraudimo, draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklą Lietuvos Respublikoje, pagrindinius šios veiklos valstybinio reguliavimo principus, reglamentuoja šią veiklą ir ypatumus, kuriuos privalo atitikti akcinė, uždaroji akcinė bendrovė ar Europos bendrovė (*Societas Europaea*), vykdanči draudimo veiklą ar nepriklausomo draudimo tarpininkavimo veiklą. Šis Įstatymas taip pat reglamentuoja draudimo sutarties šalių ikisutartinių santykių, draudimo sutarties sąlygų, santykių, atsirandančių iš draudimo sutarties ir susijusių su ja, ypatumus bei kitus jame nurodytus santykius.

3. Šio Įstatymo nuostatos netaikomos:

1) valstybinio socialinio draudimo santykiams;

2) Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo reglamentuojamiems santykiams.

4. Subjektų, turinčių teisę verstis valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo veikla, steigimo, licencijavimo, veiklos, pabaigos, bankroto ir valstybinės priežiūros ypatumus nustato kiti įstatymai.

5. Tam tikrų draudimo įmonių draudimo veiklos ypatumus gali nustatyti kiti įstatymai.

6. Šio Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 5 punkte numatytą pensijų kaupimo veiklą reglamentuoja kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

7. Akcinių bendrovių įstatymo nuostatos šio Įstatymo reglamentuojamiems santykiams taikomos tiek, kiek šiuo Įstatymu nenustatyta kitaip.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apdraustasis** – gyvybės ir sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudimui įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką; civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami; turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.

2. **Būtinoji mokumo atsarga** – teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuotas mokumo atsargos dydis, kuris privalo atitikti draudiko veiklos apimtį ir specifiką.

3. **Civilinės atsakomybės draudimas** – asmens turinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe už nukentėjusiems tretiesiems asmenims ar jų turtui padarytą žalą, draudimas, kai draudiko mokamos draudimo išmokos dydis priklauso nuo nuostolių, kuriuos apdraustasis privalo atlyginti nukentėjusiam trečiajam asmeniui už padarytą žalą, dydžio, tačiau neviršijant draudimo sumos, jeigu ji nustatoma draudimo sutartyje.

4. **Dalyvaujanti įmonė** yra:

1) patronuojanti įmonė;

2) įmonė, šio straipsnio 5 dalyje nurodytais būdais dalyvaujanti kitoje įmonėje;

3) įmonė, nors ir nesusijusi šio straipsnio 28 ir 48 dalyse nustatytais ryšiais su kita ar kitomis įmonėmis, tačiau valdoma bendrai remiantis su šiomis įmonėmis sudarytomis sutartimis ar steigimo sandoriuose ar įstatuose esanomis nuostatomis;

4) įmonė, nors ir nesusijusi šio straipsnio 28 ir 48 dalyse nustatytais ryšiais su kita ar kitomis įmonėmis, tačiau jos ir kitos ar kitų įmonių dauguma administracijos, valdymo ar priežiūros organų narių per finansinius metus iki konsoliduotos finansinės atskaitomybės sudarymo yra tie patys asmenys.

5. **Dalyvavimas** – tiesioginis ar netiesioginis valdymas 20 procentų ar daugiau visų balsavimo teisių įmonės aukščiausiojo organo susirinkime ar 20 procentų ar daugiau įmonės akcinio (pajinio ir pan.) kapitalo, taip pat kitokia reali ir ilgalaikė galimybė tiek būnant įmonės akcininku (dalyviu), tiek turint kitų su akciniu (pajiniu ir pan.) kapitalu susijusių teisių daryti įtaką sprendimams dėl įmonės veiklos.

6. **Didelė draudimo rizika** – draudimo rizika, atitinkanti šio Įstatymo 10 straipsnyje nurodytus kriterijus.

7. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.

8. **Draudikas** – asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka turintis teisę vykdyti draudimo veiklą.

9. **Draudiko pelno dalis (bonus)** – draudėjui (naudos gavėjui) gyvybės draudimo, susijusio su kapitalo kaupimu, sutartyje numatytais atvejais tenkanti draudiko pelno dalis, apskaičiuojama ir išmokama draudimo sutartyje nustatyta tvarka.

10. **Draudikų biuras** – draudikų, Lietuvos Respublikoje vykdančių šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte nustatytos draudimo grupės veiklą (išskyrus vežėjų civilinės

atsakomybės draudimą), asociacija, įsteigta įstatymų nustatyta tvarka, arba analogiška kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudikų asociacija.

11. **Draudiminis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

12. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas įvykus draudimui įvykiui mokėti draudimo išmoką.

13. **Draudimo įmoka (premija)** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.

14. **Draudimo įmonė** – įmonė, šio Įstatymo nustatyta tvarka gavusi draudimo veiklos licenciją.

15. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudimui įvykiui.

16. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią įvykus draudimui įvykiui draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

17. **Draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė** – patronuojanti įmonė, kuri nėra mišrią veiklą vykdanči kontroluojančioji (holdingo) bendrovė, tačiau kurios pagrindinis veiklos tikslas yra tapti ir būti dalyvaujančia dukterinėse įmonėse, kurios išimtinai ar daugiausia yra draudimo įmonės, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės, perdraudimo įmonės ar užsienio valstybių draudimo įmonės, tačiau su sąlyga, jog bent viena iš dukterinių įmonių yra draudimo įmonė, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonė.

18. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.

19. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

20. **Draudimo objektas** – turtiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

21. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

22. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

23. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos draudimo sutarties standartinės sąlygos.

24. **Draudimo tarpininkas** – asmuo, už atlygį vykdančias draudimo tarpininkavimo veiklą.

25. **Draudimo tarpininkavimas** – ūkinė komercinė veikla, susijusi su supažindinimu su galimybe sudaryti draudimo sutartį, pasiūlymu sudaryti draudimo sutartį ar kitokiu parengiamuoju darbu, kurio tikslas – sudaryti draudimo sutartį, taip pat ūkinė komercinė veikla, susijusi su draudimo sutarties sudarymu, pagalba administruojant ar vykdančias sudarytas draudimo sutartis arba

administruojant draudiminius įvykius. Ši veikla, vykdoma draudiko ar jo darbuotojų dėl šio draudiko draudimo sutarčių, nėra laikoma draudimo tarpininkavimu. Draudimo tarpininkavimu nelaikomas nenuolatinis informacijos draudimo klausimais teikimas vykdant kitokią profesinę veiklą, jei informacija teikiama neturint tikslo padėti informacijos gavėjui sudaryti ar vykdyti draudimo sutartį. Draudimo tarpininkavimu taip pat nelaikomas vien tik draudiminių įvykių administravimas, vykdomas sutarties su draudiku pagrindu, bei žalos (nuostolio) ir reikalavimo išmokėti draudimo išmoką dydžio nustatymas.

26. **Draudimo techniniai atidėjiniai (atidėjimai)** – draudiko įsipareigojimai, atsirandantys iš draudimo ir (ar) perdraudimo sutarčių ar susiję su jomis, apskaičiuoti teisės aktų nustatyta tvarka.

27. **Draudimo veikla** – ūkinė komercinė veikla, kuria draudimo sutarties pagrindu už draudimo įmoką prisiimama kitų asmenų nuostolių rizika ar kitaip siekiama apsaugoti šių asmenų turtinius interesus įvykus draudiminiams įvykiams, asmenų turtinių interesų apsaugai panaudojant draudiko skaičiuojamus draudimo techninius atidėjinius dengiantį turtą ir kitą turtą. Šio Įstatymo prasme draudimo veikla yra ir veikla, nurodyta šio Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 5 punkte. Šiame Įstatyme sąvoka „draudimo veikla“ neapima perdraudimo.

28. **Dukterinė įmonė** – įmonė, kuri atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

1) įmonė, kurioje kita įmonė turi daugumą akcininkų ar kitų dalyvių balsų;

2) įmonė, kurioje kita įmonė, būdama pirmosios įmonės akcininkė (dalyvė), turi teisę skirti ir atšaukti daugumą šios pirmosios įmonės administracijos, valdymo ar priežiūros organo narių;

3) įmonė, kuriai pagal jos steigimo sandorio, įstatų nuostatas ar sudarytas sutartis su kita įmone, kita įmonė turi galimybę daryti lemiamą įtaką;

4) įmonė, kurioje kita įmonė remdamasi sudarytomis su akcininkais (dalyviais) sutartimis kontroliuoja daugumą pirmosios įmonės akcininkų (dalyvių) balsų;

5) įmonė, kuriai, kompetentingos institucijos nuomone, kita įmonė efektyviai daro lemiamą įtaką;

6) įmonė, kuri pagal šios dalies 1–5 punktų kriterijus yra dukterinės įmonės dukterinė įmonė. Tokiu atveju ji laikoma patronuojančios įmonės, kurios dukterinė įmonė turi dukterinę įmonę, dukterine įmone.

29. **Europos Sąjungos valstybė narė** – Lietuvos Respublika arba bet kuri kita valstybė Europos Sąjungos narė. Šiame Įstatyme sąvoka „Europos Sąjungos valstybė narė“ apima ir Europos ekonominės erdvės valstybes.

30. **Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje yra draudimo rizika** – Europos sąjungos valstybė narė, kurioje:

1) yra turtas, kai draudimo sutartis susijusi su pastatais ar su pastatais ir juose esančiu turtu, jei šis turtas draudžiamas ta pačia draudimo sutartimi;

2) yra registruota bet kurios rūšies transporto priemonė, su kuria susijusi draudimo sutartis;

3) draudėjas ne ilgesniam kaip 4 mėnesių terminui sudarė draudimo nuo kelionės ar

atostogų draudimo rizikų sutartį, nesvarbu, kuriai draudimo grupei priklausytų šios draudimo rizikos;

4) yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba draudėjo buveinė, filialas ar atstovybė, su kuriomis draudimo sutartis yra susijusi, tačiau tik visais kitais atvejais, neaptais šios dalies 1–3 punktuose.

31. Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje teikiamos paslaugos – Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje yra draudimo rizika, ar įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybė narė, jei draudimo sutartį dėl šios rizikos ar įsipareigojimo sudaro ne šios Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė, ne šioje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtas draudimo įmonės ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialas.

32. Garantinis išdas – draudikų, Lietuvos Respublikoje vykdančių šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte nustatytos draudimo grupės veiklą (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą), asociacijos išdas arba analogiškas kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų nustatytas darinys.

33. Gyvybės draudimas – turtinių interesų, susijusių su fizinio asmens gyvybe ir (ar) kapitalo kaupimu, draudimas, kai dėl draudiminių įvykių – apdraustojo mirties, draudimo sutartyje nustatyto termino pasibaigimo ar kitokio draudiminio įvykio mokamos vienkartinės arba periodinės draudimo išmokos.

34. Glaudus ryšys – ryšys tarp asmenų, pasireiškiantis kontrole arba dalyvavimu. Jei asmuo kontroliuoja du ar daugiau asmenų, laikoma, jog pastarieji taip pat yra susiję glaudžiais ryšiais.

35. Įmonių grupė – įmonių grupė, į kurią įeina patronuojanti įmonė, jos dukterinės įmonės ir įmonės, kuriose patronuojanti įmonė ar jos dukterinės įmonės dalyvauja šio straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais.

36. Intervencinės priemonės – teismo ar Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos (toliau – Priežiūros komisijos) taikomos priemonės, kurių paskirtis yra išsaugoti ar atkurti draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo finansinę būklę, apsaugoti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų ir kitų kreditorių interesus ar įgyvendinti Civilinio kodekso 2.124 straipsnyje nurodytus tikslus ir kurios dėl savo pobūdžio daro įtaką kitų nei pati draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas asmenų teisėms ir pareigoms.

37. Įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje yra nuolatinė draudėjo gyvenamoji vieta ar buveinė, su kuriomis susijusi gyvybės draudimo sutartis.

38. Išperkamoji suma – suma, kuri apskaičiuojama aktuariniais (matematiniais) metodais, atsižvelgiant į sumokėtų draudimo įmokų dalį, skirtą kapitalui kaupti, sutarties galiojimo metu sukauptas palūkanas, draudėjui pagal draudimo sutartį tenkančią draudiko pelno dalį ir į kitas draudimo sutartyje nurodytas aplinkybes.

39. Kita Europos Sąjungos valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė, išskyrus Lietuvos Respubliką.

40. **Kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė** – įmonė, pagal šios valstybės narės teisės aktus turinti teisę vykdyti draudimo veiklą.

41. **Kompetentinga institucija** – institucija, prižiūrinti draudimo, draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo veiklą. Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija yra Priežiūros komisija.

42. **Kontrolė** – ryšys tarp patronuojančios įmonės ir dukterinės įmonės, atitinkantis šio straipsnio 28 ir 48 dalyse numatytus kriterijus, arba analogiškas ryšys tarp bet kurio fizinio ar juridinio asmens ir įmonės. Kontrolė gali būti tiesioginė arba netiesioginė.

43. **Mišrios veiklos draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė** – patronuojanti įmonė, kuri nėra draudimo įmonė, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė, užsienio valstybės draudimo įmonė, perdraudimo įmonė, draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė ar mišrią veiklą vykdanči kontroliuojančioji (holdingo) bendrovė, tačiau kurios bent viena iš dukterinių įmonių yra draudimo įmonė, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonė.

44. **Mokumo atsarga** – draudiko turtas, viršijantis įsipareigojimus, atsirandančius iš draudimo ir (ar) perdraudimo sutarčių.

45. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

46. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, draudėjo (ar draudimo sutartyje nustatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.

47. **Nukentėjęs trečiasis asmuo** – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam draudėjas ar apdraustasis padarė žalos.

48. **Patronuojanti įmonė** – įmonė, kuri atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

1) įmonė turi daugumą akcininkų ar kitų dalyvių balsų kitoje įmonėje;

2) įmonė, būdama kitos įmonės akcininkė (dalyvė), turi teisę skirti ir atšaukti daugumą šios įmonės administracijos, valdymo ar priežiūros organo narių;

3) įmonė turi galimybę daryti lemiamą įtaką kitai įmonei dėl sudarytų su šia įmone sutarčių arba dėl šios įmonės steigimo sandorio ar įstatų nuostatų;

4) įmonė, kuri dėl sutarčių, sudarytų su kitos įmonės akcininkais (dalyviais), kontroliuoja daugumą šios kitos įmonės akcininkų (dalyvių) balsų;

5) įmonė, kuri, kompetentingos institucijos nuomone, efektyviai daro lemiamą įtaką kitai įmonei.

49. **Perdraudimas** – draudimo atmaina, kai už įmoką prisiimama draudiko draudimo išmokos išmokėjimo ar kitokių draudiko nuostolių rizika, sąlygota jo draudimo veiklos.

50. **Perdraudimo įmonė** – kita nei šio straipsnio 14, 40 ar 61 dalyse nurodyta įmonė, kurios pagrindinė veikla yra draudimo įmonių, kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių, užsienio valstybių draudimo įmonių draudimo išmokos išmokėjimo ar kitokių, sąlygotų

draudimo veiklos, nuostolių rizikos prisiėmimas arba perdraudimo įmonių perdraudimo išmokos išmokėjimo ar kitokių, sąlygotų perdraudimo veiklos, nuostolių rizikos prisiėmimas perdraudžiant šias rizikas.

51. **Perdraudimo tarpininkas** – asmuo, už atlygį vykdamas perdraudimo tarpininkavimo veiklą.

52. **Perdraudimo tarpininkavimas** – ūkinė komercinė veikla, susijusi su supažindinimu su galimybe sudaryti perdraudimo sutartį, pasiūlymu sudaryti perdraudimo sutartį ar kitoku parengiamuoju darbu, kurio tikslas – perdraudimo sutarties sudarymas, taip pat ūkinė komercinė veikla, susijusi su perdraudimo sutarties sudarymu, pagalba administruojant ar vykdamas sudarytas perdraudimo sutartis arba administruojant perdraudiminiuosius įvykius. Ši veikla, kaip ją vykdo perdraudikas ar perdraudiko darbuotojai dėl šio perdraudiko perdraudimo sutarčių, nėra laikoma perdraudimo tarpininkavimu. Perdraudimo tarpininkavimu nelaikomas nenuolatinis informacijos teikimas vykdamas kitokią profesinę veiklą, jei informacija teikiama neturint tikslo padėti informacijos gavėjui sudaryti ar vykdyti perdraudimo sutartį. Perdraudimo tarpininkavimu taip pat nelaikomas vien tik perdraudiminių įvykių administravimas, vykdomas sutarties su perdraudiku pagrindu, žalos (nuostolio) ir reikalavimo išmokėti perdraudimo išmoką dydžio nustatymas.

53. **Priklausomas draudimo tarpininkas** – asmuo, vykdamas draudimo tarpininkavimo veiklą vieno ar keleto draudikų vardu ir dėl jų interesų. Priklausomas draudimo tarpininkas taip pat yra asmuo, kuris vykdo draudimo tarpininkavimo veiklą vieno ar keleto draudikų vardu ir dėl jų interesų šalia savo pagrindinės ūkinės komercinės veiklos, o jo siūlomas draudimas yra papildoma paslauga, skirta arba susijusi su asmens siūlomomis prekėmis ar paslaugomis.

54. **Steigimosi teisė** – teisė kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje steigti draudimo įmonės dukterinę draudimo įmonę ar filialą, draudimo tarpininkų įmonės dukterinę draudimo tarpininkų įmonę ar filialą arba teisė Lietuvos Respublikoje steigti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės dukterinę draudimo įmonę ar filialą, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkų įmonės dukterinę draudimo tarpininkų įmonę ar filialą.

55. **Susijusi įmonė** – dukterinė įmonė arba įmonė, kurioje šio straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais dalyvauja kita įmonė.

56. **Sveikatos draudimas** – turtinių interesų, susijusių su fizinio asmens sveikata, draudimas, kai dėl draudiminių įvykių, susijusių su asmens sveikata, mokama draudimo išmoka, lygi draudimo sumai ar jos daliai arba dėl draudiminio įvykio patirtiems nuostoliams. Sveikatos draudimas apima draudimą nuo nelaimingų atsitikimų ir draudimą ligos atvejui.

57. **Teisė teikti paslaugas** – draudimo įmonės teisė kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje vykdyti draudimo veiklą neįsteigus dukterinės draudimo įmonės ar filialo, draudimo tarpininkų teisė kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą neįsteigus dukterinės draudimo tarpininkų įmonės ar filialo arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės teisė vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje, neįsteigus dukterinės draudimo įmonės ar filialo, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkų teisė vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą Lietuvos Respublikoje, neįsteigus dukterinės draudimo tarpininkų įmonės ar filialo.

58. **Turima mokumo atsarga** – draudiko turimo turto, viršijančio įsipareigojimus, atsirandančius iš draudimo ir (ar) perdraudimo sutarčių, dydis, apskaičiuotas teisės aktų nustatyta tvarka.

59. **Turto draudimas** – asmens turtinių interesų draudimas, kurio atveju draudimo išmokos dydis priklauso nuo tam asmeniui padarytų ar jo patirtų nuostolių, asmens patirtų kitų išlaidų dydžio, tačiau neviršijant draudimo sumos.

60. **Užsienio valstybė** – valstybė ne Europos Sąjungos narė ar ne Europos ekonominės erdvės valstybė.

61. **Užsienio valstybės draudimo įmonė** – įmonė, kuri vykdo draudimo veiklą, yra registruota užsienio valstybėje ir kuri pagal vykdomos veiklos pobūdį privalėtų gauti šiame Įstatyme nustatytą ar lygiavertę draudimo veiklos licenciją tuo atveju, jeigu ji būtų registruota Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

3 straipsnis. Draudimo veikla

1. Lietuvos Respublikoje draudimo veiklą turi teisę vykdyti tik:

1) Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įsteigtos draudimo įmonės: akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės ir Europos bendrovės (*Societas Europaea*), šio Įstatymo nustatyta tvarka gavusios draudimo veiklos licenciją;

2) kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonės, įgyvendinančios steigimosi teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas;

3) Lietuvos Respublikoje įsteigti užsienio valstybių draudimo įmonių filialai, šio Įstatymo nustatyta tvarka gavę leidimus filialo draudimo veiklai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai Lietuvos Respublikoje negali vykdyti jokios kitos ūkinės komercinės veiklos, išskyrus draudimo, perdraudimo bei su šia veikla susijusią veiklą: draudiminių ir perdraudiminių įvykių administravimą, draudimo ir perdraudimo tarpininkavimą, konsultavimą draudimo ir perdraudimo klausimais, tarpininkavimą sudarant pensijų kaupimo (išskyrus papildomą savanorišką kaupimą) sutartis, draudimo ir perdraudimo specialistų mokymą, kvalifikacijos kėlimą bei nekilnojamojo turto nuomą ir draudžiamo turto vertinimą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai su draudimu susijusią draudimo tarpininkavimo veiklą gali vykdyti tik kaip priklausomi draudimo tarpininkai.

4. Visiems kitiems šiame Įstatyme nenurodytiems asmenims draudžiama vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje, išskyrus Priežiūros komisijos nustatytas išimtis, kai dėl užsienio valstybėje galiojančio privalomojo draudimo nepripažįstama draudimo įmonės, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, draudimo apsauga.

4 straipsnis. Perdraudimo veikla

Lietuvos Respublikoje perdraudimo veiklą turi teisę vykdyti tik šio Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai bei:

1) Lietuvos Respublikos perdraudimo įmonės;

2) kitų Europos Sąjungos valstybių narių perdraudimo įmonės, tiek įsteigusios filialą Lietuvos Respublikoje, tiek ne;

3) užsienio valstybių perdraudimo įmonės, tiek įsteigusios filialą Lietuvos Respublikoje, tiek ne.

5 straipsnis. Draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veikla

1. Lietuvos Respublikoje draudimo tarpininkavimu turi teisę verstis tik:

1) Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įsteigtos bet kokios teisinės formos įmonės (draudimo agentų įmonės) ir fiziniai asmenys, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka verčiasi draudimo tarpininkavimo veikla (draudimo agentai). Draudimo agentų įmonės ir draudimo agentai yra priklausomi draudimo tarpininkai;

2) Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įsteigtos draudimo brokerių įmonės: akcinės, uždarnosios akcinės bendrovės ir Europos bendrovės, šio Įstatymo nustatyta tvarka gavusios licenciją draudimo brokerių įmonės veiklai. Draudimo brokerių įmonės yra nepriklausomi draudimo tarpininkai;

3) kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo tarpininkai, kurie draudimo tarpininkavimo veiklą Lietuvos Respublikoje vykdo įgyvendindami steigimosi teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas;

4) užsienio valstybių draudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje.

2. Lietuvos Respublikoje perdraudimo tarpininkavimo veikla turi teisę verstis tik šio Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnyje nurodyti subjektai ir:

1) draudimo brokerių įmonės;

2) kitų Europos Sąjungos valstybių narių perdraudimo tarpininkai, kurie perdraudimo tarpininkavimo veikla Lietuvos Respublikoje verčiasi tiek įsteigę filialą, tiek ne;

3) užsienio valstybių perdraudimo tarpininkai, neįsteigę filialo Lietuvos Respublikoje, arba užsienio valstybių nepriklausomų draudimo tarpininkų ir (ar) perdraudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje.

3. Draudimo įmonėms ar užsienio valstybių draudimo įmonių filialams, kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonėms, įgyvendinančioms steigimosi teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas, draudžiama naudotis neturinčių teisės vykdyti draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo veiklos asmenų draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo paslaugomis.

6 straipsnis. Atstovybės

Šiame Įstatyme nustatytos atitinkamos filialų steigimo, veiklos ir veiklos priežiūros taisyklės taikomos ir atstovybėms ar bet kuriems biurams, kuriems vadovauja juos įsteigusios įmonės darbuotojai ar asmenys, turintys nuolatinę ar ilgalaikę įgaliojimą veikti atstovaujamos įmonės vardu, kai:

1) atstovybę ar biurą kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje steigia draudimo įmonė ar Lietuvos Respublikos draudimo tarpininkų įmonė;

2) atstovybę ar biurą Lietuvoje steigia kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė ar draudimo tarpininkų įmonė.

7 straipsnis. Draudimo šakos ir grupės

1. Draudimo šakos yra gyvybės ir ne gyvybės draudimas.

2. Gyvybės draudimo šakai priskiriamos šios draudimo grupės:

1) gyvybės draudimas, kiek nenumatyta šios dalies 2–5 punktuose;

2) sutuoktvių ir gimimų draudimas;

3) gyvybės draudimas, susijęs su investiciniais fondais (kai investavimo rizika tenka draudėjui);

4) tontinos;

5) pensijų kaupimo veikla.

3. Ne gyvybės draudimo šakai priskiriamos šios draudimo grupės:

1) draudimas nuo nelaimingų atsitikimų;

2) draudimas ligos atvejui;

3) sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transporto priemones, draudimas;

4) geležinkelio transporto priemonių draudimas;

5) skraidymo aparatų draudimas;

6) laivų (jūrų ir vidaus vandenu) draudimas;

7) vežamų krovinių draudimas;

8) turto (išskyrus šios dalies 3–7 punktus) draudimas nuo gaisro ar gamtinių jėgų;

9) turto draudimas nuo kitų rizikų (išskyrus šios dalies 8 punktą);

10) su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;

11) su skraidymo aparatų valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;

12) su laivų (jūrų ir vidaus vandenu) valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;

13) bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;

14) kredito draudimas;

- 15) laidavimo draudimas;
- 16) finansinių nuostolių draudimas;
- 17) teisinių išlaidų draudimas;
- 18) pagalbos draudimas.

4. Kai draudimo veiklos licencija ar leidimas užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklai suteikia teisę vykdyti:

1) draudimo grupių, nurodytų šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose, veiklą, ši veikla vadinama draudimu nuo nelaimingų atsitikimų ir ligos atvejui (sveikatos draudimu);

2) draudimo grupei, nurodytai šio straipsnio 3 dalies 1 punkte, priklausantį keleivių sužalojimo rizikos draudimą bei šio straipsnio 3 dalies 3, 7 ir 10 punktuose nurodytų grupių veiklą, ši veikla vadinama motoriniu draudimu;

3) draudimo grupei, nurodytai šio straipsnio 3 dalies 1 punkte, priklausantį keleivių sužalojimo rizikos draudimą bei šio straipsnio 3 dalies 4, 6, 7 ir 12 punktuose nurodytų grupių veiklą, ši veikla vadinama jūriniu ir transporto draudimu;

4) draudimo grupei, nurodytai šio straipsnio 3 dalies 1 punkte, priklausantį keleivių sužalojimo rizikos draudimą bei šio straipsnio 3 dalies 5, 7 ir 11 punktuose nurodytų grupių veiklą, ši veikla vadinama aviacijos draudimu;

5) draudimo grupių, nurodytų šio straipsnio 3 dalies 8 ir 9 punktuose, veiklą, ši veikla vadinama turto draudimu nuo gaisro ir kitokio turto sugadinimo (sunaikinimo);

6) draudimo grupių, nurodytų šio straipsnio 3 dalies 10–13 punktuose, veiklą, ši veikla vadinama civilinės atsakomybės draudimu;

7) draudimo grupių, nurodytų šio straipsnio 3 dalies 14 ir 15 punktuose, veiklą, ši veikla vadinama kredito ir laidavimo draudimu;

8) visų grupių, nurodytų 3 dalyje, veiklą, ši veikla vadinama visų ne gyvybės draudimo šakos rizikų draudimu.

5. Priežiūros komisija tvirtina gyvybės draudimo šakos ir ne gyvybės draudimo šakos draudimo grupių aprašymą, kuriuo draudimo įmonės ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialai privalo vadovautis.

8 straipsnis. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo veiklos Lietuvos Respublikoje atskyrimas

1. Nė vienas šio Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas subjektas neturi teisės vykdyti ir gyvybės, ir ne gyvybės draudimo veiklos kartu, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje ir šio Įstatymo 224 straipsnio 3 dalyje nustatytas išimtis bei atvejus, kai kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktai suteikia teisę kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei vykdyti ir gyvybės, ir ne gyvybės draudimo veiklą.

2. Šio Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai, vykdantys gyvybės draudimą, taip pat turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti tik šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą ne gyvybės draudimo grupių veiklą.

3. Draudimo įmonės ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialai privalo vadovautis gyvybės draudimo veiklos ir šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą ne gyvybės draudimo grupių veiklos atskiro administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Priežiūros komisijos.

9 straipsnis. Ne gyvybės draudimo šakos papildomos draudimo rizikos

1. Draudimo įmonė, turinti draudimo veiklos licenciją, ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas, turintis leidimą filialo draudimo veiklai, išduotą pagrindinės draudimo rizikos, priklausančios ne gyvybės draudimo šakos draudimo grupei ar keletui jų, draudimo veiklai, nepakeitę draudimo veiklos licencijos ar leidimo filialo draudimo veiklai, turi teisę sudaryti draudimo sutartis ir dėl papildomų draudimo rizikų, priklausančių kitoms ne gyvybės draudimo šakos draudimo grupėms, tik jei yra visos šios sąlygos:

1) papildoma draudimo rizika yra susijusi su pagrindine draudimo rizika;

2) papildoma draudimo rizika yra susijusi su tuo pačiu objektu, kuris draudžiamas nuo pagrindinės rizikos;

3) nuo papildomos draudimo rizikos draudžiama ta pačia draudimo sutartimi kaip ir nuo pagrindinės draudimo rizikos.

2. Šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 14, 15 ir 17 punktuose nurodytų draudimo grupių rizikos negali būti laikomos papildomomis kitų draudimo grupių draudimo rizikų atžvilgiu, išskyrus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus atvejus.

3. Draudimo rizika, priklausanti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 17 punkte nurodytai draudimo grupei, gali būti laikoma papildoma šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 18 punkte nurodytos draudimo grupės rizikų atžvilgiu tik tuo atveju, kai yra įvykdytos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos ir kai pagrindinė rizika išimtinai yra susijusi su pagalbos teikimu asmenims, patiriantiems sunkumų kelionėje, išvykus iš namų ar iš nuolatinės gyvenamosios vietos.

4. Draudimo rizika, priklausanti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 17 punkte nurodytai draudimo grupei, taip pat gali būti laikoma papildoma draudimo rizika tik kai yra įvykdytos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos ir kai ji yra susijusi su ginčais ar rizikomis, atsirandančiomis naudojant jūros laivus ar su tuo susijusiomis.

10 straipsnis. Didelė draudimo rizika

1. Draudimo rizika yra laikoma didele, jeigu ji priklauso:

1) šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 4, 5, 6, 7, 11 ir 12 punktuose nurodytoms draudimo grupėms;

2) šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 14 ir 15 punktuose nurodytoms draudimo grupėms, kai draudėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą ar verčiasi savarankiška profesine veikla ir draudimo rizikos yra susijusios su šia veikla.

2. Draudimo rizika taip pat laikoma didele, jeigu ji priklauso šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 3, 8, 9, 10, 13 ir 16 punktuose nurodytoms draudimo grupėms ir šios rizikos draudėjas viršija mažiausiai 2 šiuos dydžius:

1) draudėjo balanse nurodyta turto vertė yra ne mažesnė kaip 6 200 000 eurų;

2) draudėjo grynosios pajamos yra lygios arba viršija 12 800 000 eurų;

3) draudėjo vidutinis metų sąrašinis darbuotojų skaičius per ataskaitinius metus yra ne mažesnis kaip 250.

3. Jei draudėjas priklauso grupei ūkio subjektų, kurių konsoliduota finansinė atskaitomybė sudaroma pagal Įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo ar analogiško kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės akto reikalavimus, šio straipsnio 2 dalyje numatyti dydžiai nustatomi atsižvelgiant į konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje nurodytus dydžius.

11 straipsnis. Nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties vertinimas

1. Fizinis asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jei:

1) yra nuteistas už bet kokias tyčines nusikalstamas veikas, baustas už administracinius teisės pažeidimus nuosavybės, prekybos, finansų, apskaitos ir statistikos srityje;

2) galioja drausminė nuobauda atleisti šį asmenį iš darbo ar tarnybinė nuobauda atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų;

3) piktnaudžiauja narkotinėmis, toksinėmis, psichotropinėmis medžiagomis arba alkoholiu;

4) yra kitų reikšmingų aplinkybių, dėl kurių fizinio asmens reputacija negali būti laikoma nepriekaištinga.

2. Juridinis asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jei:

1) yra patrauktas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn;

2) šio juridinio asmens valdymo organų nariai ir šį juridinį asmenį kontroliuojantys fiziniai asmenys nėra nepriekaištingos reputacijos bei šį juridinį asmenį kontroliuojantis juridinis asmuo yra patrauktas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn;

3) yra kitų reikšmingų aplinkybių, dėl kurių juridinio asmens reputacija negali būti laikoma nepriekaištinga.

3. Šiame Įstatyme numatyti subjektai, vertindami fizinio asmens kvalifikaciją ir patirtį, privalo atsižvelgti į asmens išsilavinimą, eitas pareigas, darbo stažą ir kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos asmens kvalifikacijai ir patirčiai.

4. Jei nepriekaištingą reputaciją, kvalifikaciją ar patirtį vertina Priežiūros komisija, duomenys apie asmens nepriekaištingą reputaciją, kvalifikaciją ar patirtį pateikiami Priežiūros komisijos nustatytos formos anketose. Prireikus patikrinti anketose nurodytus duomenis, Priežiūros komisija turi teisę pareikalauti, kad asmuo pateiktų papildomus dokumentus ir informaciją, reikšmingą nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos bei patirties įvertinimui, ir dėl informacijos pateikimo kreiptis į šio Įstatymo 196 straipsnyje nurodytus asmenis.

II SKYRIUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS DRAUDIMO ĮMONĖS

PIRMASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO VEIKLOS LICENCIJA

12 straipsnis. Draudimo veiklos licencija

1. Draudimo įmonė turi teisę verstis draudimo veikla tik turėdama Priežiūros komisijos išduotą draudimo veiklos licenciją. Priežiūros komisija tvirtina draudimo veiklos licencijavimo taisykles.

2. Draudimo veiklos licencija išduodama:

- 1) steigiamai akcinei bendrovei, uždarajai akcinei bendrovei ar Europos bendrovei;
- 2) po juridinių asmenų reorganizavimo veiksiančiai naujai akcinei bendrovei, uždarajai akcinei bendrovei ar Europos bendrovei, ketinančiai vykdyti draudimo veiklą;
- 3) akcinei, uždarajai akcinei bendrovei ar Europos bendrovei, keičiančiai vykdomos veiklos rūšį į draudimo veiklą.

3. Draudimo veiklos licencija taip pat galioja visose kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, suteikdama teisę vykdyti draudimo veiklą įgyvendinant steigimosi teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas šio skyriaus Penktajame skirsnyje numatytais sąlygomis.

4. Draudimo veiklos licencija išduodama vykdyti visos draudimo grupės arba kelių draudimo grupių, priklausančių gyvybės arba ne gyvybės draudimo šakoms, draudimo veiklą, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas pageidauja vykdyti tik dalies rizikų, priklausančių draudimo grupei (grupėms), draudimo veiklą.

5. Draudimo veiklos licencija išduodama neribotam laikui.

6. Draudimo veiklos licencija išduodama tik konkrečiai draudimo įmonei, ji negali būti perleista kitam asmeniui.

7. Draudimo veiklos licencijos formą nustato Priežiūros komisija.

8. Steigiama draudimo įmonė gali būti įregistruota juridinių asmenų registre, o jei draudimo veiklos licencija išduodama ne steigiamai draudimo įmonei, atitinkami pakeitimai juridinių asmenų registre gali būti padaryti tik po draudimo veiklos licencijos išdavimo.

9. Priežiūros komisija privalo juridinių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka pranešti juridinių asmenų registruui apie draudimo veiklos licencijos išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą.

10. Apie įregistravimo juridinių asmenų registre faktą draudimo įmonė per 5 darbo dienas privalo pranešti Priežiūros komisijai.

11. Draudimo įmonės steigimo dokumentai netenka galios, jeigu jie nebuvo pateikti juridinių asmenų registruui per 9 mėnesius nuo steigimo dokumentų sudarymo.

13 straipsnis. Draudimo įmonės pavadinimas

Draudimo įmonės pavadinime privalo būti žodis „draudimas“. Joks kitas juridinis asmuo neturi teisės savo pavadinime naudoti šio žodžio bei junginio „draudimo įmonė“ ar į jį panašaus junginio, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.

14 straipsnis. Prašymas draudimo veiklos licencijai gauti

1. Pareiškėjai privalo Priežiūros komisijai pateikti prašymą išduoti draudimo veiklos licenciją.

2. Kartu su prašymu pateikiami šie dokumentai ir rašytinė informacija:

1) draudimo įmonės įstatai, steigimo sutartis (aktas);

2) Priežiūros komisijos nustatyto turinio ir formos draudimo įmonės verslo planas;

3) Priežiūros komisijos nustatytos formos informacija apie draudimo įmonę kontroliuojančius asmenis, šioje įmonėje dalyvaujančias įmones ir visus kitus akcininkus. Taip pat pateikiama Priežiūros komisijos nustatytos formos informacija apie kontroliuojančių juridinių asmenų bei dalyvaujančių įmonių priežiūros bei valdymo organų narius;

4) Priežiūros komisijos nustatytos formos informacija apie draudimo įmonės stebėtojų tarybos pirmininką ir kitus stebėtojų tarybos narius, valdybos pirmininką ir kitus valdybos narius, administracijos vadovą;

5) Priežiūros komisijos nustatytos formos informacija apie vyriausiąjį buhalterį ir apie vyriausiąjį aktuarijų;

6) dokumentai, patvirtinantys draudimo įmonės organizacinio fondo sukaukimą pinigais, organizacinio fondo naudojimą bei jo likutį;

7) dokumentai, patvirtinantys steigiamos draudimo įmonės akcijų apmokėjimą pinigais;

8) informacija apie organizacinio fondo bei lėšų, kuriomis apmokėtos steigiamos draudimo įmonės akcijos ar suformuotas draudimo įmonės įstatinis kapitalas, kilmę;

9) šio Įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytos sutartys, sudarytos draudimo įmonės vardu;

10) dokumentai, įrodantys valstybės rinkliavos už draudimo veiklos licencijos išdavimą sumokėjimą;

11) jei draudimo įmonė ketina vykdyti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą) veiklą, dokumentai, įrodantys, jog draudimo įmonė kiekvienoje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje yra paskyrusi atstovą nagrinėti pretenzijas.

3. Jei draudimo įmonės steigėjas yra juridinis asmuo, papildomai turi būti pateikta:

1) steigėjo – juridinio asmens registravimo pažymėjimo ar kito jį atitinkančio dokumento nuorašas;

2) steigėjo – juridinio asmens paskutinių metų audituota finansinė atskaitomybė su auditoriaus išvada. Ši nuostata netaikoma, jei steigėjas nėra steigiamą draudimo įmonę kontroliuojanti ar joje dalyvaujanti įmonė.

4. Kai juridinis asmuo arba juridiniai asmenys reorganizuojami į naują juridinį asmenį – draudimo įmonę ar kai akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė ar Europos bendrovė keičia vykdomą veiklą į draudimo veiklą, nereikia pateikti šio straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytų dokumentų, tačiau papildomai reikia pateikti:

1) reorganizavimo sąlygas, sprendimą reorganizuoti juridinį asmenį ar keisti jo veiklos rūšį;

2) kiekvieno juridinio asmens registravimo pažymėjimo ar kito jį atitinkančio dokumento nuorašą, ankstesnės veiklos aprašymą, paskutinių metų audituotą finansinę atskaitomybę su auditoriaus išvada, jei Priežiūros komisija neturi teisės gauti finansinės atskaitomybės iš juridinių asmenų registro teisės aktų nustatyta tvarka;

3) Priežiūros komisijos nustatytos formos informaciją apie kiekvieną juridinį asmenį kontroliuojančius asmenis, jame dalyvaujančias įmones ir visus kitus akcininkus;

4) dokumentus, patvirtinančius, kad draudimo įmonės pinigai yra ne mažesni kaip šiame Įstatyme nustatytas organizacinis fondas ir įstatinis kapitalas, taip pat duomenis apie šių pinigų kilmę;

5) duomenis apie kiekvieno juridinio asmens mokesčių sumokėjimą bei skolas kreditoriams.

5. Jei užsienio valstybės draudimo įmonė yra dukterinės draudimo įmonės steigėja, ji papildomai privalo pateikti:

1) užsienio valstybės kompetentingos institucijos išduotą draudimo veiklos licenciją ar ją atitinkantį dokumentą;

2) užsienio valstybės kompetentingos institucijos leidimą steigti draudimo įmonę Lietuvos Respublikoje ar informaciją, jog minėta institucija neprieštarauja dukterinės draudimo įmonės steigimui Lietuvos Respublikoje.

6. Draudimo įmonės, ketinančios gauti draudimo veiklos licenciją, minimalus garantinis fondas, kurį apskaičiuojant įtraukiamos lėšos, gautos apmokėjus akcijas, ar šio straipsnio 4 dalies 4 punkte numatytos draudimo įmonės įstatiniam kapitalui skiriamos lėšos privalo atitikti 39 straipsnio 3 dalyje nurodytus dydžius, atsižvelgiant į ketinamą vykdyti draudimo grupių veiklą. Organizacinio fondo lėšos neįtraukiamos apskaičiuojant minimalų garantinį fondą. Pareiškėjai privalo pateikti dokumentus, įrodančius minimalaus garantinio fondo suformavimą pinigais, bei duomenis apie šių pinigų kilmę.

15 straipsnis. Draudimo veiklos licencijos išdavimas

1. Per 6 mėnesius nuo prašymo išduoti draudimo veiklos licenciją ir visų dokumentų pateikimo dienos Priežiūros komisija priima sprendimą dėl draudimo veiklos licencijos išdavimo ir apie tai raštu praneša pareiškėjui.

2. Priežiūros komisija atsisako išduoti draudimo veiklos licenciją tuo atveju, kai:

1) nėra pateikti šiame Įstatyme nustatyti ar šio Įstatymo nustatyta tvarka pareikalauti dokumentai arba kai pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų;

2) draudimo įmonės steigėjai ir (ar) draudimo įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės neatitinka kriterijų, nustatytų šio Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje, ir (ar) jų finansinė būklė, atsižvelgiant į jų veiklos rezultatus, teisės aktų nuostatas ir kitas reikšmingas aplinkybes, nėra stabili ir gera;

3) draudimo įmonės stebėtojų tarybos pirmininkas ir kiti stebėtojų tarybos nariai, valdybos pirmininkas ir kiti valdybos nariai, administracijos vadovas, vyriausiasis buhalteris ir vyriausiasis aktuarijus neatitinka kriterijų, nustatytų šio Įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje;

4) pateiktas verslo planas leidžia teigti, jog draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai nebus tinkamai apsaugoti, arba yra pakankamas pagrindas manyti, jog draudimo įmonės įsipareigojimai, atsirandantys iš draudimo sutarčių, negalės būti vykdomi nuolatos;

5) įstatinis kapitalas nėra visiškai apmokėtas;

6) draudimo įmonės organizacinis fondas, įstatinis kapitalas yra apmokėti pinigais, kurių kilmė neteisėta;

7) draudimo įmonės ar įmonių grupės, kuriai priklauso draudimo įmonė, struktūra arba kiti glaudūs ryšiai su fiziniiais ar juridiniais asmenimis efektyvią priežiūrą daro neįmanomą;

8) užsienio valstybės teisės aktai, taikomi įmonių grupės, kuriai priklauso draudimo įmonė, nariams arba fiziniams ar juridiniams asmenims, susijusiems su draudimo įmone glaudžiais ryšiais, arba sunkumai įgyvendinant šiuos teisės aktus efektyvią priežiūrą daro neįmanomą;

9) draudimo įmonė yra juridinio asmens ar juridinių asmenų teisių ir pareigų, kurių vykdymas pažeistų šio Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nuostatas ir (ar) sudarytų grėsmę draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesams, perėmėja;

10) draudimo įmonės stebėtojų tarybos pirmininkas ir kiti stebėtojų tarybos nariai, valdybos pirmininkas ir kiti valdybos nariai, administracijos vadovas, vyriausiasis buhalteris ar vyriausiasis aktuarijus taip pat eina pareigas, kurias eiti draudžia šis ir kiti įstatymai;

11) nėra įvykdytas šio Įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatytas reikalavimas arba minimalaus garantinio fondo pinigų kilmė nėra teisėta.

3. Kilus įtarimui, jog įstatinis kapitalas, organizacinis fondas ir (ar) minimalus garantinis fondas gali būti apmokėti pinigais, kurių kilmė neteisėta, Priežiūros komisija privalo kreiptis į Valstybės saugumo departamentą su prašymu pateikti išvadą apie šių pinigų kilmę. Tokiu atveju terminų, numatytų šio straipsnio 1 dalyje ir 12 straipsnio 11 dalyje, eiga sustabdoma ir atnaujinama tik gavus Valstybės saugumo departamento išvadą.

16 straipsnis. Konsultacijos su kitomis institucijomis

1. Prieš išduodama draudimo veiklos licenciją, Priežiūros komisija privalo konsultuotis su kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija dėl aplinkybių, reikšmingų priimant sprendimą dėl draudimo veiklos licencijos išdavimo, kai draudimo įmonė yra:

- 1) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės dukterinė įmonė;
- 2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės patronuojančios įmonės dukterinė įmonė;
- 3) kontroliuojama to paties asmens, kuris kontroliuoja kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonę.

2. Prieš išduodama draudimo veiklos licenciją, Priežiūros komisija privalo konsultuotis su Lietuvos banku ir Vertybinių popierių komisija apie aplinkybes, reikšmingas priimant sprendimą dėl draudimo veiklos licencijos išdavimo, kai draudimo įmonė yra:

- 1) Europos Sąjungos valstybės narės kredito įstaigos ar finansų maklerio įmonės dukterinė įmonė;
- 2) Europos Sąjungos valstybės narės kredito įstaigos ar finansų maklerio įmonės patronuojančios įmonės dukterinė įmonė;
- 3) kontroliuojama to paties asmens, kuris kontroliuoja kitos Europos Sąjungos valstybės narės kredito įstaigą ar finansų maklerio įmonę.

3. Priežiūros komisija, vertindama draudimo įmonę kontroliuojančių asmenų nepriekaištingą reputaciją, priežiūros ir valdymo organų narių nepriekaištingą reputaciją, kvalifikaciją ir patirtį, konsultuojasi su šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytomis institucijomis dėl aplinkybių, reikšmingų nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos bei patirties vertinimui, ir privalo teikti kitai institucijai informaciją apie šiuos asmenis, reikšmingą minėtų institucijų atliekamoms funkcijoms.

17 straipsnis. Informacija apie pasikeitimus

Apie informacijos, nurodytos Priežiūros komisijai pateiktuose dokumentuose dėl draudimo veiklos licencijos išdavimo, pasikeitimus draudimo įmonė privalo pranešti Priežiūros komisijai šios patvirtintų licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Draudimo veiklos licencijos pakeitimas

Draudimo įmonė, ketinanti vykdyti dar kitos ar kitų tai pačiai draudimo šakai priklausančių draudimo grupių draudimo veiklą arba išplėsti vykdomą draudimo veiklą iki visų tos pačios draudimo grupės rizikų draudimo, arba gyvybės draudimo veiklą vykdanči draudimo įmonė, ketinanti vykdyti ne gyvybės draudimo šakai priklausančių šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų draudimo grupių veiklą, privalo Priežiūros komisijos patvirtintų licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka kreiptis į Priežiūros komisiją dėl draudimo veiklos licencijos pakeitimo. Priežiūros komisija priima sprendimą dėl licencijos pakeitimo per vieną mėnesį nuo visų licencijavimo taisyklėse numatytų dokumentų pateikimo.

19 straipsnis. Draudimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalyje nustatytiems pagrindams, Priežiūros komisija turi teisę sustabdyti draudimo veiklos licencijos galiojimą.

2. Priežiūros komisija turi teisę panaikinti draudimo veiklos licencijos galiojimą:

1) jei draudimo įmonė nebeatitinka reikalavimų, kuriems esant draudimo veiklos licencija buvo išduota;

2) jei draudimo įmonė šiurkščiai pažeidė teisės aktus;

3) jei draudimo įmonė kreipėsi dėl draudimo veiklos licencijos galiojimo panaikinimo;

4) jei draudimo įmonė nepradeda vykdyti draudimo ar su juo susijusios veiklos per 12 mėnesių nuo draudimo veiklos licencijos išdavimo;

5) jei draudimo įmonė nebevykdo draudimo ar su juo susijusios veiklos daugiau kaip 6 mėnesius;

6) jei draudimo įmonė neįvykdė finansinės būklės atkūrimo planų, nustatytų šio Įstatymo 40 straipsnyje;

7) šio Įstatymo 12 straipsnio 11 dalyje nurodytu atveju.

3. Apie sprendimą panaikinti draudimo veiklos licencijos galiojimą Priežiūros komisija praneša kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms.

4. Priežiūros komisija, panaikinusi draudimo veiklos licencijos galiojimą, privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad būtų apsaugoti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai, ir, apie tai pranešusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą, kompetentingai institucijai, turi teisę areštuoti draudimo įmonės turtą, dengiantį draudimo techninius atidėjinius. Priežiūros komisija turi teisę prašyti, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą, kompetentinga

institucija nustatytų analogiškus apribojimus draudimo įmonei kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

5. Sprendimas panaikinti draudimo veiklos licencijos galiojimą privalo būti išsamiai motyvuotas. Priežiūros komisija apie priimtą sprendimą ir jo motyvus privalo raštu nedelsdama pranešti draudimo įmonei.

ANTRASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO ĮMONĖS VALDYMAS

20 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Draudimo įmonės akcininkai bei priežiūros ir valdymo organai privalo užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų draudimo įmonės valdymą, draudimo įmonės veiklos vidaus kontrolę, o administracijos vadovas bei pagal kompetenciją stebėtojų taryba ir valdyba – skaidrias, patikimas ir apdairias draudimo įmonės apskaitos procedūras.

2. Draudimo įmonėje privalo būti visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas.

3. Draudimo įmonės steigėjai ir draudimo įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės privalo būti nepriekaištingos reputacijos, o draudimo kontroliuojančiosios (holdingo) įmonės priežiūros, valdymo organų nariai ir administracijos vadovas privalo būti nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuoti ir patyrę asmenys. Jei vienas ar keli draudimo įmonės steigėjai iki draudimo veiklos licencijos gavimo nusprendžia perleisti akcijas kitiems asmenims, tokiam akcijų perleidimui taikomos šio Įstatymo 22 straipsnio nuostatos ir šio Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas pratęsiamas šio Įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytu terminu.

4. Draudimo įmonės stebėtojų tarybos nariai ir jos pirmininkas, valdybos nariai, valdybos pirmininkas, administracijos vadovas, vyriausiasis buhalteris, vyriausiasis aktuarijus ir kiti pagal draudimo įmonės įstatus ar vidaus taisykles vadovaujamasias pareigas draudimo įmonės administracijoje einantys asmenys privalo būti nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuoti ir patyrę.

5. Draudimo įmonės stebėtojų tarybos nariai ir jos pirmininkas (jei sudaroma stebėtojų taryba), valdybos nariai ir valdybos pirmininkas, administracijos vadovas privalo būti išrinkti, o asmenų, kurie eis vyriausiojo buhalterio ir vyriausiojo aktuarijaus pareigas, kandidatūros privalo būti parinktos prieš draudimo įmonei gaunant draudimo veiklos licenciją.

21 straipsnis. Draudimo įmonės skaidrus, patikimas ir apdairus valdymas

1. Draudimo įmonės organizacinė struktūra ir valdymo sistema privalo užtikrinti skaidrų, apdairų ir patikimą vadovavimą draudimo įmonės veiklai.

2. Draudimo įmonė, siekdama užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų valdymą, įstatuose ar kituose vidaus teisės aktuose:

1) privalo aiškiai ir skaidriai nustatyti vidaus struktūrą, darbuotojų atrankos procedūras, darbuotojų funkcijas, teises, pareigas ir atsakomybę;

2) privalo aiškiai atskirti ir nustatyti stebėtojų tarybos, valdybos narių, valdybos pirmininko, administracijos vadovo, vyriausiojo aktuarijaus ir vidaus audito tarnybos (vidaus auditoriaus) ir kitų vadovujančių administracijos darbuotojų funkcijas, teises, pareigas, atsakomybę, atskaitomybę, sprendimų priėmimą, tarpusavio ryšius, bendravimo ir bendradarbiavimo principus ir taisykles;

3) privalo aiškiai atskirti priežiūros ir valdymo organų ir vadovujančio administracijos personalo kompetenciją, kuri užtikrintų funkcijų, teisių ir pareigų pusiausvyrą taip, kad nė vienas asmuo neturėtų neribotų galių priimančias sprendimus;

4) privalo siekti, kad draudimo įmonės valdybai nedarytų įtakos administracija. Jei valdybos pirmininkas kartu yra ir administracijos vadovas, draudimo įmonė privalo užtikrinti, jog draudimo įmonės administracija būtų deramai atskaitinga valdybai;

5) privalo nustatyti, kad draudimo įmonės metiniame pranešime būtų tinkamai ir visapusiškai atskleistas skaidrus, patikimo ir apdairaus valdymo principų laikymasis bei nustatytų bendrųjų draudimo įmonės tikslų siekimas;

6) privalo sukurti, palaikyti ir naudoti efektyvią ir visapusišką valdymo informavimo sistemą, kad tinkama informacija būtų laiku pateikta valdybai ir administracijos vadovui ir kad užtikrintų bei padėtų apdairiai ir patikimai valdyti ir kontroliuoti įmonę;

7) įtvirtinti pinigų plovimo ir kitų teisės pažeidimų atpažinimo bei jų prevencijos priemones.

3. Priežiūros komisija turi teisę nustatyti privalomus nurodymus ir rekomendacijas draudimo įmonės skaidrus, patikimo ir apdairaus valdymo klausimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-733](#), 2006-06-27, *Žin.*, 2006, Nr. 78-3059 (2006-07-18)

22 straipsnis. Draudimo įmonės akcijų perleidimas

1. Bet kuris asmuo ar glaudžiu ryšiu susijęs asmenys, ketinantys perleisti draudimo įmonės akcijas, privalo apie tai pranešti Priežiūros komisijai ir nurodyti ketinamų perleisti akcijų skaičių ir būsimą jų savininką, jei:

1) ketinama perleisti draudimo įmonės akcijas, sudarančias lygiai ar daugiau kaip 10 procentų draudimo įmonės įstatinio kapitalo, arba akcijas, suteikiančias lygiai ar daugiau kaip 10 procentų visų balsų draudimo įmonės visuotiniame acnininkų susirinkime;

2) ketinamos perleisti draudimo įmonės akcijos sumažins turimų akcijų skaičių taip, kad jis po akcijų perleidimo taps mažesnis už 10 procentų, 20 procentų, 33 procentus ar 50 procentų draudimo įmonės įstatinio kapitalo arba sumažins turimų balsų draudimo įmonės visuotiniame acnininkų susirinkime skaičių taip, kad jis po akcijų perleidimo taps mažesnis už 10 procentų, 20

procentų, 33 procentus ar 50 procentų visų balsų, arba jei perleidus akcijas draudimo įmonė nebebus akcijas perleidusio asmens dukterine įmone.

2. Bet kuris asmuo ar glaudžiu ryšiu susiję asmenys, ketinantys įsigyti draudimo įmonės akcijų, privalo gauti Priežiūros komisijos leidimą, jei:

1) ketinama įsigyti draudimo įmonės akcijų, sudarančių lygiai ar daugiau kaip 10 procentų draudimo įmonės įstatinio kapitalo, arba akcijų, suteikiančių lygiai ar daugiau kaip 10 procentų visų balsų draudimo įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime;

2) ketinamos įsigyti draudimo įmonės akcijos padidins turimų akcijų skaičių lygiai iki 10 procentų, 20 procentų, 33 procentų ar 50 procentų arba daugiau draudimo įmonės įstatinio kapitalo arba padidins turimų balsų draudimo įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime skaičių lygiai iki 10 procentų, 20 procentų, 33 procentų ar 50 procentų arba daugiau visų balsų, arba jei įsigijusi akcijų draudimo įmonė taps įsigijusio akcijų asmens dukterine įmone.

3. Leidimas įsigyti draudimo įmonės akcijų išduodamas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka asmeniui arba glaudžiu ryšiu susijusiai asmenų grupei. Laikoma, jog draudimo įmonės akcijų ketina įsigyti visa glaudžiu ryšiu susijusi asmenų grupė, jei bent vienas asmenų grupės narys ketina įsigyti įmonės akcijų.

4. Per 3 mėnesius nuo prašymo leisti įsigyti draudimo įmonės akcijų ir visų reikalaujamų dokumentų pateikimo dienos Priežiūros komisija priima sprendimą dėl leidimo įsigyti draudimo įmonės akcijų išdavimo ir apie tai raštu praneša pareiškėjui.

5. Priežiūros komisija turi teisę atsisakyti išduoti leidimą įsigyti draudimo įmonės akcijų tik tada, kai:

1) nėra pateikti Priežiūros komisijos numatyti ar šio Įstatymo ir teisės aktų nustatyta tvarka pareikalauti dokumentai arba pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų;

2) po akcijų įsigijimo draudimo įmonę kontroliuosiantys asmenys, joje dalyvausiančios įmonės neatitinka kriterijų, numatytų šio Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje, ir (ar) jų finansinė būklė, atsižvelgiant į jų veiklos rezultatus, teisės aktų nuostatas ir kitas reikšmingas aplinkybes, nėra stabili ir gera;

3) akcijas ketinama įsigyti už pinigus, kurių kilmė nėra teisėta;

4) po draudimo įmonės akcijų įsigijimo efektyvi priežiūra bus negalima dėl įmonių grupės, kuriai priklauso draudimo įmonė, struktūros;

5) akcijų įsigijimas prieštarauja kitų įstatymų nuostatomis.

6. Jei asmuo, ketinantis įsigyti draudimo įmonių akcijų, yra kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė, kredito įstaiga ar finansų maklerio įmonė, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės, kredito įstaigos ar finansų maklerio įmonės patronuojanti įmonė arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė, kredito įstaigą ar finansų maklerio įmonę kontroliuojantis asmuo ir jei po akcijų įsigijimo draudimo įmonė taps šio asmens dukterine ar kontroliuojama įmone, Priežiūros komisija, išduodama leidimą įsigyti draudimo įmonės akcijų, privalo konsultuotis su institucijomis, nurodytomis šio Įstatymo 16 straipsnyje.

7. Priežiūros komisija, išduodama leidimą įsigyti draudimo įmonės akcijų, turi teisę jame nustatyti sąlygas, iki kada draudimo įmonės akcijos gali būti įsigytos.

8. Sandoris, pagal kurį asmenys draudimo įmonės akcijų įgyja be šio straipsnio 2 dalyje numatyto Priežiūros komisijos leidimo, yra niekinis. Visi reikalavimai dėl šio sandorio pasekmių nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisme pagal draudimo įmonės buveinės vietą.

9. Draudimo įmonės privalo pranešti Priežiūros komisijai jos nustatyta tvarka apie draudimo įmonių akcininkų pasikeitimą.

10. Kilus įtarimui, jog draudimo įmonės akcijos gali būti apmokėtos pinigais, kurių kilmė nėra teisėta, Priežiūros komisija privalo kreiptis į Valstybės saugumo departamentą su prašymu pateikti išvadą apie šių pinigų kilmę. Tokiu atveju termino, numatyto šio straipsnio 4 dalyje, eiga sustabdoma ir atnaujinama tik gavus Valstybės saugumo departamento išvadą.

23 straipsnis. Draudimo įmonės stebėtojų taryba

1. Jei draudimo įmonėje sudaroma stebėtojų taryba, išrinkus stebėtojų tarybos narius ir jos pirmininką, draudimo įmonė per 10 dienų privalo pateikti Priežiūros komisijai jos nustatytos formos informaciją apie šiuos asmenis.

2. Draudimo įmonės stebėtojų taryba, be kitų įstatymuose ar įstatuose nurodytų funkcijų, skiria ir atleidžia vidaus audito tarnybos vadovą arba vidaus auditorių, nustato metodinius nurodymus jų veiklai. Jei stebėtojų taryba nesudaroma, šias funkcijas atlieka draudimo įmonės valdyba.

24 straipsnis. Draudimo įmonės valdyba

1. Kol bus išrinkti draudimo įmonės valdybos nariai ir valdybos pirmininkas, draudimo įmonė privalo pateikti Priežiūros komisijai jos nustatytos formos informaciją ir gauti Priežiūros komisijos pritarimą asmenų, pretenduojančių eiti išvardytas pareigas, kandidatūroms. Priežiūros komisija sprendimą dėl pritarimo kandidatūrai priima per 30 darbo dienų.

2. Draudimo įmonės valdyba, be kitų įstatymuose ar įstatuose nurodytų funkcijų, atlieka šias funkcijas:

1) nustato draudimo įmonės strateginius tikslus, priemones siekti šiems tikslams, priemonių stebėjimo ir rezultatų įvertinimo tvarką;

2) nustato ir tikrina draudimo įmonės nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma draudimo įmonės veikla, ypač su sandorių, nurodytų šio Įstatymo 50 straipsnyje, atpažinimu, įvertinimu, stebėjimu ir kontrole;

3) nustato draudimo sutarčių sudarymo tvarką, taikomą ir priklausomiems draudimo tarpininkams, ypatingą dėmesį skirdama informacijos, reikšmingos sudarant draudimo sutartį, atskleidimui draudėjams, kiekvieno draudėjo interesų pagarbai ir apsaugai, užtikrina, kad draudimo taisyklių sąlygos atitiktų teisės aktų nuostatas;

4) nustato pranešimų apie draudiminius įvykius, pranešimų apie įvykius, kurie gali būti pripažinti draudiminius, bei šių pranešimų tyrimo rezultatų apskaitos tvarką, draudiminių įvykių ir įvykių, kurie gali būti pripažinti draudiminius, tyrimo taisykles;

5) nustato draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų skundų nagrinėjimo ir atsakymo pareiškėjams teikimo tvarką, kuri privalo būti viešai paskelbta draudimo įmonės interneto tinklalapyje ir pateikta kiekvieno suinteresuoto asmens reikalavimu, suinteresuotam asmeniui apmokėjus pateikimo išlaidas;

6) patikrinusi reputaciją, kvalifikaciją ir patirtį, skiria bei atleidžia administracijos vadovą, vyriausiąjį buhalterį, vyriausiąjį aktuarijų;

7) nustato administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio, vyriausiojo aktuarijaus darbo apmokėjimo tvarką;

8) nustato asmenų, kurie ketina eiti vadovaujamas pareigas draudimo įmonės administracijoje, kvalifikacijos, nepriekaištingos reputacijos ir patirties tikrinimo tvarką, užtikrina, kad asmenys, priimančys sprendimus draudimo įmonės investicijų ir (ar) turto valdymo klausimais, būtų nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuoti ir patyrę;

9) įgyvendina Priežiūros komisijos rekomendacijas draudimo įmonės valdymo stiprinimo bei skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo klausimais.

3. Kol bus išrinktas draudimo įmonės administracijos vadovas, draudimo įmonės valdyba privalo pateikti Priežiūros komisijai jos nustatytos formos informaciją ir gauti Priežiūros komisijos pritarimą asmens, pretenduojančio eiti administracijos vadovo pareigas, kandidatūrai. Priežiūros komisija sprendimą dėl pritarimo kandidatūrai priima per 30 darbo dienų.

4. Paskyrusi vyriausiąjį buhalterį ir (ar) vyriausiąjį aktuarijų, draudimo įmonės valdyba per 10 dienų privalo pateikti Priežiūros komisijai jos nustatytos formos informaciją apie šiuos asmenis.

25 straipsnis. Vyriausiasis aktuarijus

1. Draudimo įmonėje privalo būti vyriausiasis aktuarijus – draudimo matematikas. Draudimo įmonės vyriausiasis aktuarijus privalo:

1) užtikrinti, kad draudimo įmonės draudimo įmokos būtų skaičiuojamos, o draudimo techniniai atidėjiniai būtų sudaromi pagal teisės aktų nustatytus ar pripažįstamus principus ir reikalavimus;

2) tikrinti, ar draudimo įmonė bet kuriuo metu yra pajėgi įvykdyti pareigas, atsirandančias iš draudimo sutarčių, ir ar draudimo įmonė vykdo teisės aktų nustatytus mokumo atsargos reikalavimus, vertinti sandorių, nurodytų šio Įstatymo 50 straipsnyje, pasekmes draudimo įmonės mokumui;

3) siekti, kad draudimo techninių atidėjinių padengimas turtu atitiktų draudimo įmonės veiklos pobūdį ir teisės aktų nustatytus reikalavimus, teikti draudimo įmonės valdybai pasiūlymus šiuo klausimu;

4) siekti, kad draudimo įmonės persidraudimo strategija būtų pakankama priimtų draudimo ir perdraudimo rizikų valdymui kiekvienu momentu ir atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus, teikti draudimo įmonės valdybai pasiūlymus šiuo klausimu;

5) teikti draudimo įmonės valdybai pasiūlymus dėl draudimo įmonės pelno paskirstymo draudėjams, sudariusiems gyvybės draudimo sutartis, pagal kurias jie turi teisę į draudiko pelno dalį;

6) ne rečiau kaip kartą per ketvirtį draudimo įmonės valdybai teikti jos nustatytos formos ataskaitas apie draudimo įmonės techninių atidėjinių padengimą ir mokumo atsargos būklę;

7) Priežiūros komisijai teikti jos nustatytos formos ataskaitas;

8) vadovautis aktuarijų profesinės organizacijos patvirtintu profesinės etikos kodeksu.

2. Nustatęs iškilusią grėsmę, kad draudimo įmonė gali tapti nepajėgi bet kuriuo metu įvykdyti pareigas, atsirandančias iš draudimo ar perdraudimo sutarčių, vyriausiasis aktuarijus apie tai nedelsdamas privalo pranešti bendrovės valdybai, o jei ši nedelsdama nesiima priemonių susidariusiai padėčiai ištaisyti – ir Priežiūros komisijai.

3. Draudimo įmonės vyriausiasis aktuarijus turi teisę gauti visą jo funkcijoms atlikti reikalingą informaciją iš draudimo įmonės stebėtojų tarybos, valdybos, administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio, vidaus audito tarnybos ar vidaus auditoriaus.

4. Draudimo įmonės vyriausiasis aktuarijus vykdydamas pareigas yra atskaitingas tik draudimo įmonės valdybai. Kitiems draudimo įmonės organams draudžiama kištis į vyriausiojo aktuarijaus veiklą.

5. Kitas draudimo įmonės vyriausiojo aktuarijaus teises, pareigas ir atsakomybę nustato draudimo įmonės valdybos tvirtinamas vyriausiojo aktuarijaus darbo reglamentas.

26 straipsnis. Draudimo įmonės veiklos vidaus kontrolė

1. Draudimo įmonės veiklos vidaus kontrolę draudimo įmonėje privalo užtikrinti patikima ir tinkamai veikianti vidaus kontrolės sistema.

2. Draudimo įmonė privalo turėti vidaus audito tarnybą arba vidaus auditorių. Šias funkcijas gali atlikti ne tik draudimo įmonės padalinys ar darbuotojas, bet ir asmuo, su kuriuo draudimo įmonė sudarė sutartį dėl vidaus audito.

3. Draudimo įmonės veiklos vidaus kontrolės sistema grindžiama:

1) organizacine struktūra, leidžiančia užtikrinti vertikalius ir horizontalius ryšius;

2) vidaus informacine sistema;

3) draudimo įmonės vidaus teisės aktuose nustatyta darbuotojų atsakomybe ir kompetencija;

4) patikima veiklos procedūrų kontrolė, užtikrinančia pareigų atskyrimą ir teisės aktuose nustatytos pareigos finansinius dokumentus pasirašyti dviem asmenims vykdydamą;

5) akcininkų bei priežiūros ir valdymo organų informavimo sistema;

6) rizikos valdymu;

7) vidaus audito tarnybos (vidaus auditoriaus) pakankama funkcijoms atlikti kvalifikacija, patirtimi, nepriekaištinga reputacija bei pakankamomis lėšomis, kurios skiriamos vidaus audito tarnybos (vidaus auditoriaus) tiesioginėms funkcijoms atlikti.

4. Vidaus audito tarnyba (vidaus auditorius) atlieka šias funkcijas:

1) vertina, ar draudimo įmonės finansinė atskaitomybė parodo tikrą draudimo įmonės būklę ir veiklos rezultatus;

2) vertina, kaip laikomasi teisės aktų, draudimo įmonės įstatų, draudimo įmonės stebėtojų tarybos ir valdybos nutarimų, administracijos vadovo įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų ir kaip jie įgyvendinami;

3) tikrina, kaip atpažįstami, įvertinami, stebimi ir kontroliuojami sandoriai, nurodyti šio Įstatymo 50 straipsnyje;

4) tikrina ir vertina draudimo įmonės vidaus kontrolės sistemos tinkamumą ir veiksmingumą;

5) tikrina draudimo įmonės veiklos, strateginių tikslų ir priemonių pasiekti šiuos tikslus efektyvumą;

6) teikia stebėtojų tarybai ir valdybai pasiūlymus dėl jų nutarimų, rekomendacijas bendrovės valdybai ir administracijos vadovui draudimo įmonės valdymo ir veiklos, struktūrinių padalinių veiklos organizavimo ir jos veiksmingumo klausimais, informuoja bendrovės stebėtojų tarybą, kaip vykdomos šios rekomendacijos.

5. Vidaus audito tarnyba (vidaus auditorius) privalo nedelsdama pranešti draudimo įmonės stebėtojų tarybai, o jei ši nedelsdama nesūima priemonių susidariusiai padėčiai ištaisyti, ir Priežiūros komisijai apie nustatytus Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, kurie kelia grėsmę draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesams, saugiai ir patikimai draudimo įmonės veiklai.

6. Vidaus audito tarnyba arba vidaus auditorius turi teisę gauti visą jo funkcijoms atlikti reikalingą informaciją iš draudimo įmonės priežiūros ir valdymo organų, administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio, vyriausiojo aktuarijaus ir kitų draudimo įmonės administracijos darbuotojų.

7. Vidaus audito tarnyba arba vidaus auditorius vykdydamas pareigas yra atskaitingas tik draudimo įmonės stebėtojų tarybai. Vidaus audito tarnyba arba vidaus auditorius turi būti nepriklausomi nuo audituojamo objekto ir jiems negali būti daromas poveikis nustatant vidaus audito apimtį, atliekant vidaus auditą bei pateikiant jo rezultatus.

8. Kitas draudimo įmonės vidaus audito tarnybos arba vidaus auditoriaus teises, pareigas ir atsakomybę nustato draudimo įmonės stebėtojų tarybos tvirtinamas vidaus audito tarnybos (vidaus auditoriaus) darbo reglamentas. Priežiūros tarnyba turi teisę teikti privalomus nurodymus ir rekomendacijas dėl draudimo įmonės vidaus audito tarnybos arba vidaus auditoriaus teisių ir pareigų įtvirtinimo.

9. Jei draudimo įmonėje stebėtojų taryba nesudaroma, šiame straipsnyje nurodytas stebėtojų tarybos funkcijas, teises ir pareigas vykdo draudimo įmonės valdyba.

27 straipsnis. Draudimo įmonės sutartys su kitais asmenimis

1. Draudimo įmonė, sudarydama sutartis su kitais asmenimis dėl draudimo įmonės draudžiamo turto vertinimo, draudimo sutarčių sudarymo, draudiminių įvykių administravimo, investicijų ir (ar) turto valdymo, apskaitos, duomenų bazių tvarkymo, vidaus audito bei kitas Priežiūros komisijos nustatytas sutartis, privalo:

1) įsitikinti, jog kita sutarties šalis yra nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuota ir patyrusi;

2) šiose sutartyse numatyti teisę iš kitos sutarties šalies gauti visą reikalingą informaciją, susijusią su sutarties šalies pagal sutartį vykdoma veikla;

3) šiose sutartyse numatyti teisę teikti privalomus kitai sutarties šaliai nurodymus, susijusius su sutarties šalies pagal sutartį vykdoma veikla.

2. Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sutartis draudimo įmonė privalo pranešti Priežiūros komisijai šios nustatyta tvarka.

3. Draudimo įmonė atsako už draudimo įmonės veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, nepaisant sudarytų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sutarčių.

4. Priežiūros komisija, nustačiusi, jog dėl draudimo įmonės sudarytų sutarčių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, iškyla kliūtis veiksmingai draudimo įmonės priežiūrai, pažeidžiamos teisės aktų nuostatos ar draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų interesai, turi teisę įpareigoti draudimo įmonę ištaisyti susidariusią padėtį arba pareikalauti, jog šią veiklą, kurią pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sutartis vykdo kiti asmenys, vykdytų pati draudimo įmonė.

28 straipsnis. Draudimo įmonės filialai

Draudimo įmonės filialai Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse steigiami Priežiūros komisijos nustatyta tvarka gavus leidimą steigti filialą.

29 straipsnis. Interesų konflikto ribojimai

1. Draudimo įmonės administracijos vadovas negali vykdyti stebėtojų tarybos nario, vyriausiojo buhalterio, vyriausiojo aktuarijaus pareigų bei būti kitos draudimo įmonės stebėtojų tarybos, valdybos nariu ar dirbti kitos draudimo įmonės administracijoje, tačiau patronuojančios draudimo įmonės administracijos vadovas turi teisę būti dukterinės draudimo įmonės stebėtojų tarybos ir valdybos nariu, o dukterinės draudimo įmonės administracijos vadovas turi teisę būti patronuojančios draudimo įmonės stebėtojų tarybos ir valdybos nariu.

2. Draudimo įmonės stebėtojų tarybos ar valdybos nariu negali būti vidaus auditorius arba kitos draudimo įmonės auditorius. Draudimo įmonės stebėtojų tarybos nariu gali būti draudimo įmonę patronuojančios įmonės valdybos narys..

3. Draudimo įmonės vidaus auditoriumi negali būti audito įmonė, su kuria draudimo įmonė yra sudariusi sutartį dėl audito.

4. Draudimo įmonės organų nariams taip pat taikomi interesų konflikto ribojimai, nustatyti kitų Lietuvos Respublikos įstatymų, tiek, kiek šio Įstatymo nenustatyta kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

TREČIASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO ĮMONIŲ FINANSAI

30 straipsnis. Organizacinis fondas

1. Steigėjai, į draudimo įmonę reorganizuojamas juridinis asmuo (asmenys) ar keičiantis veiklą į draudimo įmonės veiklą juridinis asmuo privalo sudaryti organizacinį pinigų fondą, skirtą draudimo įmonės steigimo, reorganizavimo į draudimo įmonę ar veiklos rūšies keitimo išlaidoms padengti.

2. Organizacinis fondas turi būti ne mažesnis kaip 300 000 eurų.

3. Organizacinis fondas turi būti sudarytas tik iš pinigų.

4. Organizacinis fondas negali būti sudarytas iš skolintų pinigų bei pinigų, kurių kilmė nėra teisėta.

31 straipsnis. Įstatinis kapitalas

1. Draudimo įmonės įstatinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 1 000 000 eurų.

2. Dėl įstatinio kapitalo padidinimo ar sumažinimo keičiami draudimo įmonės įstatai. Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo būti suderinti su Priežiūros komisija prieš draudimo įmonės informacijos apie pakeitimus pateikimą juridinių asmenų registru. Priežiūros komisija sprendimą dėl įstatų pakeitimo suderinimo priima per 20 dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų pateikimo. Įstatinio kapitalo padidinimas gali būti įstatymų nustatyta tvarka įregistruotas tik visiškai apmokėjus akcijas.

3. Draudimo įmonės akcijos gali būti tik vardinės. Draudimo įmonės akcijos privalo būti apmokėtos tik pinigais.

4. Draudimo įmonės akcijos negali būti apmokėtos skolintais pinigais bei pinigais, kurių kilmė nėra teisėta.

32 straipsnis. Nuosavas ir skolintas kapitalas

1. Draudimo įmonės nuosavo kapitalo sudėtį reglamentuoja Akcinių bendrovių įstatymas, tačiau juridinių asmenų registre įregistravus draudimo įmonę, taip pat su veiklos rūšies keitimu susijusius pakeitimus, organizacinio fondo likutis priskiriamas privalomajam rezervui.

2. Draudimo įmonės skolintas kapitalas yra sudarytas iš:

- 1) draudimo techninių atidėjinių;
- 2) perdraudikų depozitų;
- 3) kitų įsipareigojimų;
- 4) sukauptų sąnaudų ir būsimųjų laikotarpių pajamų.

33 straipsnis. Verslo planas

1. Draudimo įmonė privalo savo veiklą grįsti verslo planu. Apie šio plano numatomus pakeitimus draudimo įmonė privalo pranešti Priežiūros komisijai ir suderinti pakeitimus Priežiūros komisijos nustatyta tvarka.

2. Draudimo įmonės verslo plano turinį, formą ir jo pateikimo tvarką nustato Priežiūros komisija.

34 straipsnis. Draudimo techniniai atidėjiniai

1. Draudimo įmonė privalo Priežiūros komisijos nustatyta tvarka sudaryti pakankamus draudimo techninius atidėjinius ir užtikrinti, kad juos visiškai atitiktų draudimo įmonės turtas, skirtas draudimo techniniams atidėjiniams padengti.

2. Draudimo įmonės Priežiūros komisijos nustatyta tvarka sudaro šiuos draudimo techninius atidėjinius:

- 1) perkeltų įmokų;
- 2) gyvybės draudimo matematinį;
- 3) numatomų išmokėjimų;
- 4) draudimo įmokų gražinimo;
- 5) nuostolių svyravimo išlyginimo;
- 6) kitus draudimo techninius atidėjinius.

35 straipsnis. Draudimo techninių atidėjinių padengimas turtu

1. Kaupdamos draudimo techninius atidėjinius dengiantį turtą, draudimo įmonės privalo atsižvelgti į įmonės veiklos pobūdį ir siekti investicijų saugumo, likvidumo, diversifikavimo, atitikimo laikotarpio atžvilgiu bei investicijų pelningumo.

2. Draudimo techniniai atidėjiniai turi būti padengti turtu, išreikštu ta valiuta, kuria yra prisiimti draudimo įmonės įsipareigojimai, numatyti draudimo ir perdraudimo sutartyse, laikantis Priežiūros komisijos nustatytų valiutų suderinamumo taisyklių.

3. Draudimo techninius atidėjinius galima padengti tik šiuo turtu:

- 1) vyriausybės, centrinio banko ir savivaldybės vertybiniais popieriais;
- 2) nekilnojamuoju turtu;
- 3) terminuotais indėliais bankuose;
- 4) paskolomis, užtikrintomis nekilnojamuoju turtu;
- 5) hipotekinėmis obligacijomis;
- 6) akcijomis, kurios yra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose;
- 7) akcijomis, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose, gavus Priežiūros komisijos leidimą;
- 8) įmonių obligacijomis, kurios yra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose;
- 9) įmonių obligacijomis, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose, gavus Priežiūros komisijos leidimą;
- 10) investicinių kintamo kapitalo bendrovių akcijomis ir investicinių fondų investiciniais vienetais;
- 11) išvestinėmis priemonėmis, kuriomis siekiama sumažinti investicijų riziką;
- 12) kitomis Priežiūros komisijos nustatytais investicijomis, Priežiūros komisijos nustatytais atvejais gavus Priežiūros komisijos leidimą;
- 13) pinigais atsiskaitomojoje sąskaitoje ir kasoje;
- 14) naujai išleidžiamomis obligacijomis, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas ne vėliau kaip per 1 metus nuo šių vertybinių popierių išleidimo įtraukti juos į prekybą reguliuojamose rinkose;
- 15) pinigų rinkos priemonėmis, kurios yra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose;
- 16) pinigų rinkos priemonėmis, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamose rinkose, gavus Priežiūros komisijos leidimą.

4. Nepareikalauta įmokėti įmokos dalis ir perdraudikų dalis techniniuose atidėjiniuose gali būti padengta:

- 1) nepareikalautomis įmokėti draudimo ir perdraudimo įmokomis;
- 2) perdraudikų skolomis;
- 3) kitu turtu, nurodytu šio straipsnio 3 dalyje.

5. Priežiūros komisija turi teisę motyvuotai riboti šias draudimo techninius atidėjinius dengiančias investicijas:

1) į glaudžiais ryšiais susijusių įmonių akcijas ir obligacijas;

2) į įmonių, kurių akcijų yra įsigiję draudimo įmonės stebėtojų tarybos, valdybos nariai ir (ar) administracijos vadovas arba kurių priežiūros ir valdymo organuose pareigas eina draudimo įmonės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, akcijas ir obligacijas;

3) kurios gali pakenkti draudimo įmonės finansiniam stabilumui ar padaryti kitokį neigiamą poveikį draudimo įmonės veiklai, draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesams.

6. Draudimo įmonės draudimo techninių atidėjinių padengimo turtu tvarką ir sąlygas, apribojimus ir valiutų suderinamumo taisykles nustato Priežiūros komisija.

7. Draudimo įmonė privalo Priežiūros komisijos nustatyta tvarka tvarkyti turto, dengiančio draudimo techninius atidėjinius, sąrašą. Teismas, taikydamas laikinąsias apsaugos priemones, ar kitos valstybės institucijos, taikydamos poveikio priemones, susijusias su šiame sąrašė esančiu turtu, privalo gauti Priežiūros komisijos išvadą dėl galimo laikinųjų apsaugos ar poveikio priemonių poveikio draudimo įmonės finansinei padėčiai ir draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesams. Priežiūros komisija išvadą teismui privalo pateikti per 24 valandas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, Žin., 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

36 straipsnis. Draudimo techninių atidėjinių sudarymo ir jų padengimo turtu reikalavimų nevykdymas

1. Jei draudimo įmonė nevykdo draudimo techninių atidėjinių sudarymo ir jų padengimo turtu reikalavimų, Priežiūros komisija, prieš tai pranešusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, arba kitos įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai, turi teisę areštuoti draudimo įmonės turtą, dengiantį draudimo techninius atidėjinius.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos Priežiūros komisijos teisės įgyvendinimas neatima Priežiūros komisijos teisės taikyti kitas šiame Įstatyme nustatytas poveikio priemones.

3. Jeigu draudimo įmonės turtas, nurodytas šio Įstatymo 35 straipsnyje, dengiantis draudimo techninius atidėjinius, sudaro mažiau kaip šimtą procentų bendros techninių atidėjinių sumos, draudimo įmonė per vieną darbo dieną nuo nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos privalo kreiptis į Priežiūros komisiją dėl leidimo padengti tą techninių atidėjinių dalį kitu draudimo įmonės turtu išdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

37 straipsnis. Perdraudimas

1. Draudimo veiklos licencija suteikia teisę draudimo įmonei vykdyti perdraudimo veiklą.
2. Draudimo įmonės gali vykdyti perdraudimo veiklą tik tų draudimo grupių, kurių veiklą draudimo įmonės vykdo šio Įstatymo nustatyta tvarka.
3. Draudimo įmonės vykdomam perdraudimui taikomi reikalavimai, analogiški draudimo techninių atidėjinių sudarymo, padengimo turtu, apskaitos ir kitiems reikalavimams, nustatytiems draudimo grupės draudimo veiklos vykdymui.

38 straipsnis. Persidraudimas

1. Draudimo įmonės persidrausti (perduoti prisiimtos rizikos dalį), sudarydamos perdraudimo sutartis, turi teisę tik su asmenimis, nurodytais šio Įstatymo 4 straipsnyje.
2. Persidraudimo tikslas gali būti nuostolių dėl prisiimtos draudimo rizikos sumažinimas, būtinosios mokumo atsargos sumažinimas, turimo kapitalo efektyvesnis naudojimas ar galimybės prisiimti kitas draudimo rizikas išplėtimas.
3. Draudimo įmonė, atsižvelgiant į prisiimtas draudimo rizikas, kiekvienu momentu privalo būti pakankamai persidraudusi.
4. Draudimo įmonė pasirenka perdraudiką pagal savo persidraudimo strategiją, tvirtinamą draudimo įmonės valdybos ne rečiau kaip vieną kartą per metus, o draudimo įmonės, vykdančios gyvybės draudimą – ne rečiau kaip kartą per trejus metus ir apimančią visas prisiimamas draudimo rizikas. Persidraudimo strategija privalo apimti:
 - 1) persidraudimo programos perdraudimo sutarčių rūšis ir apimtis, draudimo įmonėje pasilieamos draudimo rizikos dydžius;
 - 2) perdraudiko pasirinkimo kriterijus ir (ar) patvirtintą perdraudikų sąrašą;
 - 3) persidraudimo programos vykdymo vidaus kontrolės principus.
5. Draudimo įmonė, pasirinkdama perdraudiką, privalo vadovautis saugumo principu ir turėti pakankamai informacijos apie perdraudiką.
6. Priežiūros komisija turi teisę nustatyti persidraudimo reikalavimus ir perdraudiko pasirinkimo kriterijus, o draudimo įmonės privalo jais vadovautis.
7. Priežiūros komisijos reikalavimu draudimo įmonė privalo pateikti persidraudimo strategiją, perdraudimo sutarčių projektus ar pačias sutartis. Priežiūros komisija turi teisę įpareigoti draudimo įmonę pakeisti ar nutraukti sudarytas perdraudimo sutartis, jei pažeidžiami Priežiūros komisijos nustatyti persidraudimo reikalavimai ir perdraudiko pasirinkimo kriterijai.

39 straipsnis. Mokumo atsarga

1. Kiekviena draudimo įmonė visą ūkinės komercinės veiklos laikotarpį privalo išlaikyti pakankamą mokumo atsargą: turima mokumo atsarga turi būti ne mažesnė už būtinąją mokumo atsargą ir garantinis fondas turi būti ne mažesnis už minimalų garantinį fondą. Mokumo atsarga skaičiuojama Priežiūros komisijos nustatyta tvarka.

2. Turimos mokumo atsargos dalis, lygi didesniai iš šių dydžių – minimaliam garantiniam fondui ar 1/3 būtiniosios mokumo atsargos, sudaro garantinį fondą.

3. Minimalus garantinis fondas yra lygus:

1) 2 000 000 eurų draudimo įmonei, vykdančiai ne gyvybės draudimo veiklą;

2) 3 000 000 eurų draudimo įmonei, vykdančiai gyvybės draudimo veiklą;

3) 3 000 000 eurų draudimo įmonei, kuri vykdo bent vienos iš šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10–15 punktuose nurodytoms draudimo grupėms priklausančios draudimo rizikos draudimo veiklą.

4. Minimalaus garantinio fondo dydis indeksuojamas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka.

40 straipsnis. Finansinės būklės atkūrimo planai

1. Draudimo įmonė, pažeidusi mokumo atsargos reikalavimus, apie tai nedelsdama privalo pranešti Priežiūros komisijai.

2. Priežiūros komisijos reikalavimu draudimo įmonė privalo nedelsdama padidinti turimą mokumo atsargą arba Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo pateikti Priežiūros komisijai nustatytos formos draudimo įmonės tvirtos finansinės būklės atkūrimo planą.

3. Ypatingais atvejais, jei yra grėsmė, jog draudimo įmonės finansinė būklė gali dar labiau pablogėti, Priežiūros komisija turi teisę areštuoti draudimo įmonės turtą, dengiantį draudimo techninius atidėjinius, prieš tai pranešusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą, kompetentingai institucijai. Priežiūros komisija turi teisę prašyti, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą, kompetentinga institucija nustatytų analogiškus apribojimus kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

4. Priežiūros komisija turi teisę nustatyti tvirtos finansinės būklės atkūrimo trumpalaikio plano reikalavimus ir jo pateikimo tvarką.

5. Priežiūros komisijos reikalavimu draudimo įmonės privalo padaryti tvirtos finansinės būklės atkūrimo planų pakeitimus. Priežiūros komisijos patvirtinti tvirtos finansinės būklės atkūrimo planai draudimo įmonėms yra privalomi.

6. Jeigu tvirtos finansinės būklės atkūrimo planas nėra pateiktas laiku arba yra nevykdomas, Priežiūros komisija privalo imtis visų būtinų poveikio priemonių, įskaitant draudimo įmonės turto, dengiančio draudimo techninius atidėjinius, areštą, ir turi teisę panaikinti draudimo veiklos licencijos galiojimą.

7. Jeigu dėl draudimo įmonės veiklos specifikos ir (ar) mokumo reikalavimų, nustatytų teisės aktuose, nepakankamumo išskyla pavojus draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų užtikrinimui, Priežiūros komisija turi teisę reikalauti, kad draudimo įmonė turėtų didesnę nei minimalią teisės aktų reikalaujamą mokumo atsargą. Tam gali būti didinami būtinosios mokumo atsargos reikalavimai, kad ir artimiausioje ateityje draudimo įmonė galėtų tenkinti mokumo atsargos reikalavimus.

8. Jeigu dėl draudimo įmonės finansinės būklės blogėjimo išskyla pavojus draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų užtikrinimui, Priežiūros komisija turi teisę iš draudimo įmonės reikalauti pagerinti finansinę būklę ar iš anksto imtis priemonių, kad ateityje būtų užtikrinta minimali mokumo atsarga.

9. Šio straipsnio nuostatos neatima teisės Priežiūros komisijai taikyti kitų šiame Įstatyme nustatytų poveikio priemonių.

41 straipsnis. Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas

1. Draudimo įmonė rašytinės sutarties pagrindu ir gavusi Priežiūros komisijos leidimą turi teisę teises ir pareigas pagal draudimo sutartis perleisti kitai draudimo įmonei, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

2. Draudimo įmonė turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal visas draudimo sutartis ar dalį šių sutarčių, sudarytų įgyvendinant steigimosi teisę ar teisę teikti paslaugas, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei tik tuo atveju, kai šios valstybės narės kompetentinga institucija patvirtina, jog po teisių ir pareigų perdavimo bus išlaikyta šios valstybės narės teisės aktų reikalaujama subjekto, perimančio teises ir pareigas, mokumo atsarga.

3. Jei ketinama perleisti teises ir pareigas pagal draudimo įmonės filialo Europos Sąjungos valstybėje narėje sutartis, sudarytas naudojantis steigimosi teise ar teise teikti paslaugas, Priežiūros komisija privalo gauti kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra filialas, kompetentingos institucijos nuomonę dėl teisių ir pareigų perleidimo.

4. Leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis gali būti išduodamas tik tuo atveju, kai tam neprieštarauja kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, arba kitos įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija.

5. Jei šio straipsnio 2–4 dalyse nurodyta informacija nėra gaunama per 3 mėnesius, laikoma, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija neprieštarauja, jog teisės ir pareigos pagal draudimo sutartis būtų perleistos.

6. Rašytinėje sutartyje dėl teisių ir pareigų perleidimo privalo būti sąlyga, jog teisių ir pareigų perleidimas laikomas įvykusi nuo Priežiūros komisijos leidimo perleisti teises ir pareigas paskelbimo „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

42 straipsnis. Leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išdavimas

1. Draudimo įmonė ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis privalo paskelbti mažiausiai 2 dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą. Skelbime apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis turi būti nurodytas terminas, ne trumpesnis kaip 2 mėnesių, per kurį draudėjas turi teisę raštu pareikšti draudimo įmonei savo prieštaravimą dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis.

2. Jei draudimo įmonė netinkamai įvykdė šio straipsnio 1 dalyje nustatytą reikalavimą, Priežiūros komisija turi teisę pareikalauti, kad draudimo įmonė šį ketinimą paskelbtų pakartotinai arba papildomai raštu praneštų kiekvienam draudėjui.

3. Pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, draudimo įmonė, ketinanti perleisti teises ir pareigas, privalo kreiptis į Priežiūros komisiją dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išdavimo. Leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išduodamas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka per 3 mėnesius nuo kreipimosi, jei:

1) pateikti visi Priežiūros komisijos nustatytoje leidimų perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išdavimo tvarkoje nurodyti dokumentai ir informacija;

2) subjektas, perimantis teises ir pareigas, prisiima visas teises ir pareigas, atsirandančias iš draudimo sutarčių;

3) perdavus teises ir pareigas pagal draudimo sutartis, bus išlaikyta teisės aktų reikalaujama subjektų, perimančių teises ir pareigas pagal draudimo sutartis, mokumo atsarga;

4) teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas neturės neigiamos įtakos perleidžiančios teises ir pareigas pagal draudimo sutartis draudimo įmonės draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų turtiniams interesams;

5) šio Įstatymo 41 straipsnyje nurodytos kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingos institucijos neprieštarauja dėl teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimo.

4. Priežiūros komisija išduodama leidimą privalo nustatyti terminą, per kurį teisės ir pareigos privalo būti perleistos. Leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

5. Priežiūros komisija apie leidimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis taip pat privalo paskelbti kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje yra draudimo rizika, arba kitoje įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybėje narėje pagal šios valstybės narės teisės aktų nustatytus reikalavimus.

6. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo.

7. Teisės ir pareigos pagal draudimo sutartis perleidžiamos kartu su draudimo techninius atidėjinius dengiančiu turto. Jei ketinama perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis be viso ar dalies draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto, leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis gali būti išduodamas tik tuo atveju, jei Priežiūros komisija pritaria Priežiūros komisijos nustatyta tvarka pateiktam draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto atkūrimo planui.

43 straipsnis. Apskaita, atskaitomybė ir auditas

1. Draudimo įmonės privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą ir sudaryti finansinę atskaitomybę vadovaudamosi įstatymais, Priežiūros komisijos nutarimais ir kitais teisės aktais, taip pat draudimo įmonės pasirinkta apskaitos politika.

2. Draudimo įmonės veiklos apskaitos sistema privalo būti organizuota taip, kad:

1) finansinė atskaitomybė rodytų tikrą draudimo įmonės finansinę būklę ir veiklos rezultatus;

2) sudarytų sąlygas draudimo įmonei saugiai ir patikimai naudoti bei valdyti draudimo įmonės turtą ir juo disponuoti;

3) sudarytų sąlygas draudimo įmonės audito įmonei, draudimo įmonės vidaus audito tarnybai (vidaus auditoriui) ar įstatymų įgaliotoms institucijoms tikrinti ir vertinti draudimo įmonės, jos priežiūros, valdymo organų ir kitų darbuotojų, turinčių teisę priimti sprendimus, dėl kurių atsiranda draudimo įmonės pareigos kitiems asmenims, veiklą ir draudimo įmonės finansinę būklę.

3. Draudimo įmonės finansinės atskaitomybės, kitų finansinių ir statistinių ataskaitų formas, sudarymo ir pateikimo tvarką nustato Priežiūros komisija.

4. Draudimo įmonės metinę finansinę atskaitomybę turi patikrinti draudimo įmonių arba finansų įstaigų audito patirties turinti audito įmonė. Per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos ji turi būti patvirtinta visuotiniame akcininkų susirinkime ir pateikta Priežiūros komisijai.

5. Draudimo įmonė per 10 dienų nuo audito įmonės pasirinkimo Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo pranešti Priežiūros komisijai apie pasirinktą audito įmonę. Jei audito įmonės auditoriai neturi draudimo įmonių arba finansų įstaigų audito patirties, Priežiūros komisijos reikalavimu draudimo įmonė privalo pakeisti audito įmonę. Tas pats auditorius negali atlikti tos pačios draudimo įmonės audito ilgiau kaip 5 metus iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, auditorius 2 metus negali atlikti šios draudimo įmonės audito.

6. Audito įmonės pareigos tikrinant draudimo įmonės finansinę atskaitomybę:

1) audito įmonė privalo nedelsdama raštu pranešti Priežiūros komisijai apie reikšmingus šio Įstatymo ir kitų draudimo įmonių finansinę veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, nustatytus draudimo įmonės finansinės atskaitomybės tikrinimo metu, taip pat apie aplinkybes, rodančias, jog draudimo įmonė nebeatitinka reikalavimų, pagal kuriuos išduodama draudimo veiklos licencija, bei apie aplinkybes, kurios kelia ar gali kelti grėsmę draudimo įmonės mokumui ir finansiniam stabilumui arba draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų bei nukentėjusių trečiųjų asmenų interesams;

2) audito įmonė privalo nedelsdama raštu pranešti Priežiūros komisijai apie bet kokias aplinkybes, dėl kurių atsisakoma pareikšti auditoriaus nuomonę audito išvadoje, pareiškiamą neigiamą ar sąlyginę nuomonę.

7. Priežiūros komisijos reikalavimu audito įmonė privalo pateikti paaiškinimus dėl savo nuomonės apie finansines ataskaitas ir dėl kitos auditoriaus išvadoje nurodytos informacijos.

8. Audito įmonė, atliekanti auditą draudimo įmonę kontroliuojančioje ar draudimo įmonės kontroliuojamoje įmonėje, nedelsdama privalo pranešti Priežiūros komisijai apie bet kokias šio straipsnio 6 dalyje nurodytas aplinkybes, paaiškęusias atliekant auditą.

9. Audito įmonės sąžiningas informacijos pateikimas Priežiūros komisijai apie bet kurias šiame straipsnyje nurodytas aplinkybes nėra ir negali būti pareigos, nustatytos teisės aktais ar sutartimi, neatskleisti informacijos pažeidimas ir neužtraukia bei negali užtraukti jokios formos atsakomybės.

10. Draudimo įmonės Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo viešai paskelbti metinę finansinę atskaitomybę ir auditoriaus išvadą.

11. Priežiūros komisija turi teisę nustatyti ir kitų ataskaitų skelbimo tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAPILDOMA DRAUDIMO ĮMONIŲ, PRIKLAUSANČIŲ ĮMONIŲ GRUPEI, PRIEŽIŪRA

44 straipsnis. Ketvirtojo skirsnio nuostatų taikymas

1. Šio skirsnio nuostatos taikomos draudimo įmonėms ir kitoms šiame skirsnyje numatytiems įmonėms.

2. Draudimo įmonei, kuri yra dalyvaujanti įmonė bent vienoje kitoje draudimo įmonėje, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonėje, perdraudimo įmonėje ar užsienio valstybės draudimo įmonėje, be bendrųjų šiame Įstatyme numatytų priežiūros reikalavimų, taikomi papildomos priežiūros reikalavimai, nustatyti šio Įstatymo 47, 48, 50 ir 51 straipsniuose.

3. Kiekvienai draudimo įmonei, kurios patronuojanti įmonė yra draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė, perdraudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonė, taikomi papildomos priežiūros reikalavimai, nustatyti šio Įstatymo 47, 48, 50 ir 52 straipsniuose.

4. Kiekvienai draudimo įmonei, kurios patronuojanti įmonė yra mišrios veiklos draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė, taikomi papildomos priežiūros reikalavimai, nustatyti šio Įstatymo 47, 48 ir 50 straipsniuose.

5. Draudimo įmonių, priklausančių įmonių grupei, į kurią įeina ir kredito įstaigos, finansų maklerio įmonės ar kitos finansų įstaigos, teisės ir pareigos bei Priežiūros komisijos teisės ir pareigos atliekant tokių įmonių grupių priežiūrą reglamentuoja Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymas. Šioms draudimo įmonėms taip pat taikomos ir šio skirsnio nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2388](#), 2004-07-15, *Žin.*, 2004, Nr. 120-4434 (2004-08-03)

45 straipsnis. Papildomos priežiūros apimtis

1. Vykdamą papildomą priežiūrą taip pat atsižvelgiama į:

- 1) su draudimo įmone susijusias įmones;
- 2) draudimo įmonėje dalyvaujančias įmones;
- 3) įmones, susijusias su draudimo įmonėje dalyvaujančiomis įmonėmis.

2. Papildoma priežiūra nereiškia, jog Priežiūros komisija vykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių veiklos priežiūrą, tačiau minėtoms įmonėms taikomi šiame skirsnyje numatyti reikalavimai.

3. Priežiūros komisija, vykdydama papildomą priežiūrą, gali neatsižvelgti į užsienio valstybių įmones, jei yra teisinių informacijos gavimo kliūčių. Į tai atsižvelgiama Priežiūros komisijos nustatyta tvarka skaičiuojant koreguotą mokumo atsargą.

4. Priežiūros komisija turi teisę kiekvienu konkrečiu atveju nuspręsti, ar taikyti papildomos priežiūros reikalavimus, jei:

1) įmonė, į kurią būtų atsižvelgiama vykdamą papildomą priežiūrą, yra nereikšminga draudimo įmonių papildomos priežiūros tikslams;

2) papildomos priežiūros reikalavimų taikymas, atsižvelgiant į papildomos draudimo įmonių priežiūros tikslus, būtų nepagrįstas ar klaidinantis.

46 straipsnis. Kompetentingos institucijos

1. Papildomą priežiūrą vykdo kompetentinga institucija, išdavusi draudimo veiklos licenciją.

2. Jei draudimo įmonės ir dar vienos (ar daugiau) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės patronuojanti įmonė yra ta pati draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė, perdraudimo įmonė, kitos užsienio valstybės draudimo įmonė ar mišrios veiklos draudimo kontroliuojančioji (holdingo) įmonė, tai kompetentinga institucija, atsakinga už papildomą priežiūrą, nustatoma Priežiūros komisijos susitarimu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių priežiūrą vykdančiomis institucijomis. Šio susitarimo pagrindu Priežiūros komisijai gali būti pavesta vykdyti papildomą priežiūrą.

3. Jei už papildomą priežiūrą yra atsakinga kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, ji Lietuvos Respublikoje draudimo įmonių ir subjektų, kuriems taikoma papildoma priežiūra, atžvilgiu turi tokias pačias teises į informaciją kaip ir Priežiūros komisija.

47 straipsnis. Vidaus kontrolė ir teisė į informaciją

1. Kiekviena draudimo įmonė, kuriai taikomi papildomos priežiūros reikalavimai, privalo turėti pakankamą vidaus kontrolės sistemą, kuri užtikrintų duomenų ir informacijos, reikalingos papildomai priežiūrai, rinkimą ir teikimą.

2. Šio Įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje, draudimo įmonės, kuriai taikomi papildomos priežiūros reikalavimai, reikalavimu privalo teikti šiai draudimo įmonei informaciją, reikšmingą papildomai priežiūrai, ir turi teisę reikalauti, kad tokią informaciją pateiktų pati draudimo įmonė, kuri privalo tai padaryti.

48 straipsnis. Priežiūros komisijos teisė į informaciją

1. Priežiūros komisija turi teisę tiesiogiai kreiptis į šio Įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytas įmones dėl informacijos, reikšmingos papildomai draudimo įmonės priežiūrai, pateikimo tik tuo atveju, jei tokios informacijos Priežiūros komisijos reikalavimu nepateikė pati draudimo įmonė.

2. Priežiūros komisija turi teisę pati ar per tam tikslui pasitelktus asmenis tikrinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją atlikdama patikrinimą:

- 1) draudimo įmonėje, kuriai taikomi papildomos priežiūros reikalavimai;
- 2) šios draudimo įmonės dukterinėse įmonėse;
- 3) šios draudimo įmonės patrunuojančiose įmonėse;
- 4) kitose šios draudimo įmonės patrunuojančios įmonės dukterinėse įmonėse.

49 straipsnis. Bendradarbiavimas

1. Kai draudimo įmonės ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonės yra tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios glaudžiu ryšiu arba turi bendrą jose dalyvaujančią įmonę, Priežiūros komisija kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu privalo pateikti informaciją, reikšmingą papildomai priežiūrai, arba savo iniciatyva turi teisę pateikti informaciją, kuri gali būti reikšminga kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai.

2. Kai draudimo įmonė ir kredito įstaigos ar finansų maklerio įmonės arba šios kredito įstaigos ir finansų maklerio įmonės yra tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios ar turi bendrą jose dalyvaujančią įmonę, Priežiūros komisija privalo bendradarbiauti su atitinkamomis Lietuvos Respublikos ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės institucijomis ir teikti informaciją, kuri supaprastintų visų šių institucijų funkcijų vykdymą.

50 straipsnis. Sandoriai įmonių grupės viduje

1. Priežiūros komisija turi teisę gauti informaciją apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytus sandorius tarp draudimo įmonės ir:

- 1) su draudimo įmone susijusios įmonės;
- 2) draudimo įmonėje dalyvaujančios įmonės;
- 3) įmonių, susijusių su draudimo įmonėje dalyvaujančia įmone.

2. Priežiūros komisija taip pat turi teisę gauti informaciją apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytus sandorius tarp draudimo įmonės ir fizinio asmens, kuris dalyvauja:

- 1) draudimo įmonėje ar su ja susijusioje įmonėje;
- 2) draudimo įmonėje dalyvaujančioje įmonėje;
- 3) įmonėje, susijusioje su draudimo įmonėje dalyvaujančia įmone.

3. Priežiūros komisija turi teisę gauti informaciją apie šiuos sandorius:

- 1) paskolos;
- 2) garantijos, laidavimo ir kitus sandorius, neįtraukiamus į balansą;
- 3) sandorius dėl elementų, įtraukiamų skaičiuojant mokumo atsargą;
- 4) investavimo;
- 5) perdraudimo;
- 6) sandorius dėl sąnaudų padalijimo;
- 7) kitus papildomai priežiūrai reikšmingus sandorius.

4. Draudimo įmonė Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo pranešti Priežiūros komisijai apie šiame straipsnyje nurodytus sandorius. Priežiūros komisija, įgyvendindama teisę į informaciją apie šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytus sandorius, privalo nurodyti draudimo įmonei, kurie sandoriai yra reikšmingi papildomai priežiūrai.

5. Jei iš pateiktos informacijos matyti, jog draudimo įmonės mokumui kyla ar gali kilti pavojus, Priežiūros komisija privalo imtis šiame Įstatyme nustatytų poveikio priemonių.

51 straipsnis. 44 straipsnio 2 dalyje nurodytos draudimo įmonės koreguota mokumo atsarga

1. Šio Įstatymo 44 straipsnio 2 dalyje nurodytai draudimo įmonei taikomi Priežiūros komisijos nustatyti koreguotos mokumo atsargos skaičiavimo reikalavimai.

2. Bet kuri susijusi įmonė, dalyvaujanti įmonė ar įmonė, susijusi su dalyvaujančia įmone, įtraukiama skaičiuojant koreguotą draudimo įmonės mokumo atsargą.

3. Jei skaičiavimai rodo nepakankamą šio Įstatymo 44 straipsnio 2 dalyje nurodytos draudimo įmonės koreguotą mokumo atsargą, Priežiūros komisija privalo imtis šiame Įstatyme nustatytų poveikio priemonių.

52 straipsnis. 44 straipsnio 3 dalyje nurodytos draudimo įmonės koreguota mokumo atsarga

1. Šio Įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytai draudimo įmonei taikomi Priežiūros komisijos nustatyti koreguotos mokumo atsargos skaičiavimo reikalavimai.

2. Visos su draudimo kontroliuojančiąja (holdingo) įmone susijusios įmonės, perdraudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės įtraukiamos skaičiuojant koreguotą draudimo įmonės mokumo atsargą.

3. Jei skaičiavimai rodo, kad šio Įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytos draudimo įmonės mokumui kyla ar gali kilti pavojus, Priežiūros komisija privalo imtis šiame Įstatyme nustatytų poveikio priemonių.

PENKTASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO ĮMONIŲ VEIKLA KITOSE EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖSE NARĖSE

53 straipsnis. Draudimo įmonių teisė teikti paslaugas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje

1. Draudimo įmonė, ketinanti teikti paslaugas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, privalo apie tai pranešti Priežiūros komisijai, kartu nurodydama ir rizikas, dėl kurių ketinama sudaryti draudimo sutartis, bei pateikti šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytus dokumentus. Informacija ir dokumentai privalo būti pateikti lietuvių ir anglų kalbomis bei kitos Europos Sąjungos valstybės narės valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų, jei pagal kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus šiai Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai visi dokumentai privalo būti pateikiami tos Europos Sąjungos valstybės narės valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų.

2. Per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 1 dalyje numatytos informacijos gavimo, jei nėra šio straipsnio 3 dalyje numatytų aplinkybių, Priežiūros komisija privalo išsiųsti, kartu apie išsiuntimą tą pačią dieną raštu informuodama draudimo įmonę, kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje draudimo įmonė ketina teikti paslaugas, kompetentingai institucijai šią informaciją:

1) patvirtinimą, jog draudimo įmonė vykdo Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus mokumo atsargos reikalavimus;

2) draudimo grupių, kurių veiklą draudimo įmonė turi teisę vykdyti, sąrašą;

3) draudimo įmonės pateiktą informaciją apie draudimo rizikas, dėl kurių ketinama sudaryti draudimo sutartis;

4) jei draudimo įmonė ketina vykdyti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą) veiklą – dokumentus, įrodančius, kad draudimo įmonė yra šios Europos Sąjungos valstybės narės draudikų

biuro ir garantinio izdo narė ir pretenzijoms nagrinėti yra paskyrusi atstovą, kuriam suteikti pakankami įgaliojimai, šio atstovo vardą, pavardę ir adresą.

3. Priežiūros komisija per vieną mėnesį nuo visos šio straipsnio 1 dalyje numatytos informacijos gavimo turi teisę, apie tai raštu informuodama draudimo įmonę, atsisakyti išsiųsti šio straipsnio 2 dalyje numatytą informaciją tik tuo atveju, jei draudimo įmonė nevykdo Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų reikalavimų ir (ar) draudimo įmonės finansinė būklė, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus, nėra stabili ir gera.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytą Priežiūros komisijos atsisakymą draudimo įmonė turi teisę apskųsti teismui Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5. Draudimo įmonė, gavusi šio straipsnio 2 dalyje numatytą Priežiūros komisijos informaciją ir įvykdžiusi kitas sąlygas, nustatytas kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų, turi teisę pradėti teikti paslaugas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

6. Draudimo įmonė privalo ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį pranešti apie bet kokius planuojamus informacijos, pateiktos vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies nuostatomis, pasikeitimus. Draudimo įmonės informacijos pateikimui, pateiktos informacijos išsiuntimui kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai bei atsisakymui išsiųsti taikomos šio straipsnio 1–5 dalių nuostatos. Priežiūros komisijos atsisakymas išsiųsti informaciją atima teisę draudimo įmonei atlikti planuojamus pakeitimus.

54 straipsnis. Draudimo įmonės filialo kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje steigimas

1. Draudimo įmonė, ketinanti steigti filialą kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, privalo pateikti Priežiūros komisijai šią informaciją ir dokumentus:

1) kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje draudimo įmonė ketina steigti filialą, pavadinimą;

2) Priežiūros komisijos nustatytos formos ir turinio verslo planą;

3) filialo buveinės adresą, kuriuo gali būti siunčiama ir gaunama korespondencija, ir patvirtinimą, jog nurodytu adresu gali būti siunčiama visa korespondencija draudimo įmonės filialo vadovui;

4) dokumentus, įrodančius, jog draudimo įmonė yra paskyrusi nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotą ir draudimo srityje patyrusį filialo vadovą, kuriam suteikti pakankami įgaliojimai, kad jis galėtų sukurti teises ir pareigas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigusiai filialą draudimo įmonei trečiųjų asmenų atžvilgiu, atstovauti draudimo įmonei teisme bei kitose šios Europos Sąjungos valstybės narės valdžios ir valdymo institucijose;

5) jei draudimo įmonė per kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtą filialą ketina vykdyti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte nurodytos draudimo grupės veiklą (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą), dokumentus, įrodančius, jog draudimo įmonė yra šios Europos Sąjungos valstybės narės draudikų biuro ir garantinio izdo narė.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti dokumentai privalo būti pateikti lietuvių ir anglų kalbomis arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės valstybine kalba, arba viena iš valstybinių kalbų, jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai pagal šios valstybės narės teisės aktus visi dokumentai privalo būti pateikiami šios Europos Sąjungos valstybės narės valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų.

3. Per 3 mėnesius nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų visų dokumentų ir informacijos gavimo, jei nėra šio straipsnio 4 dalyje numatytų aplinkybių, Priežiūros komisija privalo nusiųsti, apie nusiuntimą tą pačią dieną raštu pranešdama draudimo įmonei, gautus dokumentus ir informaciją kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje ketinama steigti filialą, kompetentingai institucijai kartu su patvirtinimu, jog draudimo įmonė atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus mokumo atsargos reikalavimus.

4. Priežiūros komisija per 3 mėnesius nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų visų dokumentų ir informacijos gavimo turi teisę, apie tai raštu pranešdama draudimo įmonei, atsisakyti išsiųsti šio straipsnio 3 dalyje numatytus dokumentus ir informaciją tik tuo atveju, jei:

1) draudimo įmonės priežiūros ir valdymo organų struktūra neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų reikalavimų ir (ar) nėra pakankamai efektyvi valdant draudimo įmonę;

2) draudimo įmonė nevykdo Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų reikalavimų ir (ar) draudimo įmonės finansinė būklė, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus, nėra stabili ir gera;

3) draudimo įmonės stebėtojų tarybos, valdybos nariai, administracijos vadovas, vyriausiasis buhalteris, vyriausiasis aktuarijus ar paskirtasis steigiamo filialo vadovas neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų kriterijų;

4) pateiktas verslo planas leidžia teigti, jog draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai nėra tinkamai apsaugoti, arba yra pakankamas pagrindas manyti, jog draudimo įmonės įsipareigojimai, atsirandantys iš draudimo sutarčių, negalės būti vykdomi nuolatos.

5. Šio straipsnio 4 dalyje numatytą Priežiūros komisijos atsisakymą draudimo įmonė turi teisę apskųsti teismui Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

6. Draudimo įmonė gali steigti filialą ir pradėti veiklą gavusi iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informaciją apie teisę steigti filialą bei pradėti veiklą ir tos veiklos sąlygas, o jei ši informacija nėra gaunama per 2 mėnesius nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytos Priežiūros komisijos raštiškos informacijos draudimo įmonei gavimo – pasibaigus 2 mėnesių terminui.

7. Apie bet kokį planuojamą šio straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose numatytų duomenų pasikeitimą ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį turi būti pranešta Priežiūros komisijai ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje įsteigtas filialas, kompetentingai institucijai. Draudimo įmonės informacijos pateikimui, pateiktos informacijos išsiuntimui kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai bei atsisakymui išsiųsti taikomos šio straipsnio 1–5 dalių nuostatos, tačiau vietoj šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyto 3 mėnesių termino taikomas vieno mėnesio terminas. Priežiūros komisijos atsisakymas išsiųsti informaciją atima teisę draudimo įmonei atlikti planuojamus pakeitimus.

55 straipsnis. Draudimo įmonių, vykdančių ne gyvybės draudimą, filialai Šveicarijos Konfederacijoje

Draudimo įmonių, vykdančių ne gyvybės draudimo veiklą, filialai Šveicarijos Konfederacijoje steigiami ir veikia pagal taisykles, taikomas draudimo įmonių filialų steigimui ir veiklai kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, kiek Susitarimu tarp Europos Ekonominės Bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, nenustatyta kitaip.

III SKYRIUS

KITŲ EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ DRAUDIMO ĮMONIŲ VEIKLA LIETUVOS RESPUBLIKOJE

56 straipsnis. Teisė vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje

Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonės Lietuvos Respublikoje turi teisę steigti dukterines draudimo įmones, teikti paslaugas arba steigti filialą.

57 straipsnis. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių teisė teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje

1. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė turi teisę pradėti teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje tik Priežiūros komisijai gavus šios Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos dokumentus, kuriuos ši institucija privalo pateikti Priežiūros komisijai pagal tos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus ir įvykdžiusi kitas šiame straipsnyje numatytas sąlygas.

2. Jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė ketina vykdyti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės veiklą (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą), ji Priežiūros komisijai taip pat privalo pateikti:

1) dokumentus, įrodančius, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė yra Lietuvos Respublikos draudikų biuro narė ir dalyvauja šio biuro išde;

2) dokumentus, įrodančius, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė pretenzijoms nagrinėti Lietuvos Respublikoje yra paskyrusi atstovą, kuriam yra suteikti pakankami įgaliojimai atstovauti šiai įmonei teisme bei kitose Lietuvos Respublikos valdžios ir valdymo institucijose bei santykiuose su fiziniais ar juridiniais asmenimis, taip pat nurodyti šio atstovo vardą, pavardę ir adresą;

3) dokumentus, įrodančius, kad paskirtasis atstovas turi teisę administruoti draudiminiuosius įvykius, mokėti draudimo išmokas ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės vardu patvirtinti privalomojo draudimo sutarties sudarymo ir galiojimo faktą;

4) šio atstovo adresą Lietuvos Respublikoje.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės atstovas neturi teisės atstovaujamos draudimo įmonės vardu sudaryti draudimo sutarčių Lietuvos Respublikoje. Atstovu gali būti paskirtas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės (kitos nei atstovaujamoji įmonė) filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje.

4. Šiame straipsnyje numatytas atstovo paskyrimas ir atstovo Lietuvos Respublikoje buvimas nelaikomas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialu ar atstovybe ir biuru Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo 2 straipsnio 54 dalies ir 6 straipsnio prasme.

5. Visais kitais šiame straipsnyje nenumatytais atvejais galimybė kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonėms teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje nesuteikia teisės kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei paskirti pavaldų šios atstovaujamos įmonės nurodymams ir kontrolei bei nuolat ar ilgą laiką Lietuvos Respublikoje reziduojančią asmenį, kuriam suteikti įgaliojimai sukurti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei teises ir pareigas trečiųjų asmenų atžvilgiu.

58 straipsnis. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių filialai

1. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai pranešus apie tai, jog Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė ketina steigti filialą Lietuvos Respublikoje, ir pateikus informaciją bei kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės dokumentus, kuriuos ši institucija privalo pateikti Priežiūros komisijai pagal tos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus, Priežiūros komisija per 2 mėnesius nuo šios informacijos gavimo privalo pranešti šiai Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai apie sąlygas, taikomas kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių filialų veiklai Lietuvos Respublikoje nepažeidžiant viešosios tvarkos. Jei Priežiūros komisija nepateikia tokios informacijos per šį terminą, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė turi teisę įsteigti filialą ir pradėti veiklą Lietuvos Respublikoje.

2. Apie bet kokią planuojamą pasikeitimą informacijos ir dokumentų, kuriuos kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė, ketindama steigti filialą Lietuvos Respublikoje, pagal šios Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų reikalavimus pateikė šios Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė, įsteigusi filialą Lietuvos Respublikoje, privalo pranešti Priežiūros komisijai ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį.

3. Tik tapusi Lietuvos Respublikos draudikų biuro nare ir dalyvaudama šio biuro išde, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė per Lietuvos Respublikoje įsteigtą filialą turi teisę vykdyti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės veiklą (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą).

4. Draudikų asociacijos, žinomos „Lloyd’s“ vardu, atveju bet kuriuose ginčiuose Lietuvos Respublikoje, kylančiuose iš šios asociacijos filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, sudarytų draudimo sutarčių ar su jomis susijusiuose, draudėjai, apdraustieji, naudos gavėjai ir nukentėję tretieji asmenys turi ne mažiau teisių nei draudimo sutartiniuose ginčiuose su bet kuriomis kitomis draudimo įmonėmis, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ar užsienio valstybių draudimo įmonių filialais. Draudikų asociacijos, žinomos „Lloyd’s“ vardu, filialo Lietuvos Respublikoje vadovas

(filialo įgaliotasis atstovas) privalo turėti įgaliojimus atstovauti šiai asociacijai teisminiuose ir kitokiuose ginčiuose, kylančiuose iš draudimo sutarties ar susijusios su ja, bei savo veiksmais sąlygoti teisių ir pareigų atsiradimą atitinkamiems šios asociacijos draudikams.

59 straipsnis. Šveicarijos Konfederacijos draudimo įmonių, vykdančių ne gyvybės draudimo veiklą, filialai

Jei Priežiūros komisijos nenustatyta kitaip, Šveicarijos Konfederacijos draudimo įmonių, vykdančių ne gyvybės draudimo veiklą, filialų Lietuvos Respublikoje steigimui ir veiklai taikomos tos pačios nuostatos kaip ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių filialų steigimui ir veiklai.

60 straipsnis. Kalba

Visi dokumentai Priežiūros komisijai pateikiami lietuvių, o jei dokumentus teikia kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija ar draudimo įmonė – ir (arba) anglų kalba.

IV SKYRIUS

UŽSIENIO VALSTYBIŲ DRAUDIMO ĮMONIŲ VEIKLA LIETUVOS RESPUBLIKOJE

61 straipsnis. Teisė vykdyti draudimo veiklą

1. Užsienio valstybių draudimo įmonės turi teisę vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje tik per Lietuvos Respublikoje įsteigtą dukterinę draudimo įmonę, filialą ar atstovybę.

2. Užsienio valstybių draudimo įmonių filialų draudimo veiklai ir jų priežiūrai taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir Lietuvos Respublikos draudimo įmonėms, atsižvelgiant į šiame skyriuje ir Priežiūros komisijos nutarimuose nurodytas išimtis ir filialo teisinio statuso ir veiklos ypatumus.

3. Priežiūros komisija, atsižvelgdama į užsienio valstybių draudimo įmonių filialų teisinio statuso ir veiklos ypatumus, tvirtina privalomus nurodymus ar rekomendacijas dėl šio Įstatymo nuostatų taikymo užsienio valstybių draudimo įmonių filialams.

4. Užsienio valstybių draudimo įmonių atstovybių veiklai ir jos priežiūrai taikomos tos pačios nuostatos kaip ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialams.

62 straipsnis. Leidimas filialo draudimo veiklai

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas turi teisę vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje tik užsienio valstybės draudimo įmonei gavus Priežiūros komisijos leidimą filialo draudimo veiklai ir po to įregistravus filialą juridinių asmenų registre. Apie įregistravimo faktą

užsienio valstybės draudimo įmonės filialas per 5 darbo dienas privalo pranešti Priežiūros komisijai.

2. Leidimas filialo draudimo veiklai išduodamas visos draudimo grupės arba kelių draudimo grupių, priklausančių gyvybės arba ne gyvybės draudimo šakoms, draudimo veiklai vykdyti, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas pageidauja vykdyti tik dalies rizikų, priklausančių draudimo grupei (grupėms), draudimo veiklą.

3. Leidimas filialo draudimo veiklai išduodamas neribotam laikui.

4. Leidimas filialo draudimo veiklai išduodamas tik konkrečiai užsienio valstybės draudimo įmonei, jis negali būti perleidžiamas kitam asmeniui.

5. Leidimas išduodamas tik vieno filialo draudimo veiklai. Filialo struktūriniai padaliniai Lietuvos Respublikoje steigiami ir veikia Priežiūros komisijos nustatyta tvarka.

6. Priežiūros komisija nustato leidimų užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo veiklai išdavimo taisykles ir leidimo filialo draudimo veiklai formą.

63 straipsnis. Prašymas išduoti leidimą filialo draudimo veiklai

1. Užsienio valstybės draudimo įmonė privalo Priežiūros komisijai pateikti prašymą išduoti leidimą filialo draudimo veiklai Lietuvos Respublikoje.

2. Kartu su prašymu išduoti leidimą filialo draudimo veiklai Lietuvos Respublikoje užsienio valstybės draudimo įmonė privalo pateikti šiuos dokumentus:

1) užsienio valstybės kompetentingos institucijos raštišką patvirtinimą, jog užsienio valstybės draudimo įmonė turi teisę vykdyti draudimo veiklą užsienio valstybėje, kurioje ji įregistruota;

2) užsienio valstybės kompetentingos institucijos leidimą steigti filialą Lietuvos Respublikoje ar informaciją, jog užsienio valstybės kompetentinga institucija neprieštarauja filialo steigimui Lietuvos Respublikoje;

3) užsienio valstybės kompetentingos institucijos patvirtinimą, jog užsienio valstybės draudimo įmonė pastaruosius 3 metus vykdė mokumo atsargos, techninių atidėjinių formavimo ir padengimo turtu bei kitus užsienio valstybės teisės aktuose nustatytus draudimo įmonių veiklos reikalavimus, kartu nurodant ir draudimo grupes, kurių veiklą turi teisę vykdyti užsienio valstybės draudimo įmonė. Jei užsienio valstybės draudimo įmonė veikia mažiau kaip 3 metus, užsienio valstybės kompetentinga institucija turi pateikti patvirtinimą apie visą užsienio valstybės draudimo įmonės veiklos laikotarpį;

4) užsienio valstybės draudimo įmonės organo sprendimą steigti filialą Lietuvos Respublikoje, patvirtinti filialo nuostatus ir paskirti filialo vadovą, taip pat šio organo raštišką įsipareigojimą, jog įsteigtas filialas buhalterinės apskaitos bei kitus su filialo vykdoma veikla susijusius dokumentus laikys filialo buveinėje;

5) dokumentus, įrodančius, jog užsienio valstybės draudimo įmonė yra paskyrusi nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotą ir patyrusį filialo vadovą ir jam suteikti pakankami

įgaliojimai, kad jis galėtų sukurti teises ir pareigas užsienio valstybės draudimo įmonei, atstovauti šiai draudimo įmonei Lietuvos Respublikos teisme bei kitose valstybės valdžios ir valdymo institucijose;

6) dokumentus, įrodančius, jog užsienio valstybės draudimo įmonė yra paskyrusi nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotą ir patyrusį filialo vyriausiąjį buhalterį ir vyriausiąjį aktuarijų;

7) filialo nuostatus;

8) šio Įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytas sutartis, jei tokios yra sudarytos;

9) Priežiūros komisijos nustatytos formos informaciją apie užsienio valstybės draudimo įmonės akcininkus, kitus kontroliuojančius asmenis, šioje įmonėje dalyvaujančias įmones ir priežiūros bei valdymo organų narius;

10) Priežiūros komisijos nustatytos formos verslo planą kartu su pastarųjų 3 metų užsienio valstybės draudimo įmonės finansine atskaitomybe, patikrinta audito įmonės. Jei užsienio valstybės draudimo įmonė veikia mažiau kaip 3 metus, turi būti pateiktos šio veiklos laikotarpio kiekvienų pasibaigusių finansinių metų finansinės atskaitomybės finansinės ataskaitos, patikrintos audito įmonės;

11) dokumentus, įrodančius, jog užsienio valstybės draudimo įmonė yra sudariusi banko indėlio, numatyto šio Įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje, sutartį, bei dokumentus, įrodančius, jog užsienio valstybės draudimo įmonė į banko sąskaitą Lietuvos Respublikoje yra įnešusi pinigų sumą, kuri kartu su užsienio valstybės draudimo įmonės indėlio lėšomis būtų lygi minimaliam garantiniam fondui, nurodytam šio Įstatymo 71 straipsnio 2 dalyje. Taip pat privaloma pateikti informaciją apie visų šių lėšų kilmę;

12) jei ketinama vykdyti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 10 punkte numatytos draudimo grupės (išskyrus vežėjų civilinės atsakomybės draudimą) veiklą, dokumentus, įrodančius, jog draudimo įmonė kiekvienoje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje pretenzijoms nagrinėti yra paskyrusi atstovą, kuriam suteikti pakankami įgaliojimai, šio atstovo vardą, pavardę ir adresą.

64 straipsnis. Leidimo filialo draudimo veiklai išdavimas

1. Per 6 mėnesius nuo prašymo išduoti leidimą filialo draudimo veiklai pateikimo dienos Priežiūros komisija priima sprendimą dėl leidimo išdavimo ir apie tai raštu praneša pareiškėjui.

2. Priežiūros komisija atsisako išduoti leidimą tuo atveju, jei:

1) nėra pateikti šiame Įstatyme nustatyti ar šio Įstatymo nustatyta tvarka pareikalauti dokumentai arba pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų;

2) užsienio valstybės draudimo įmonė užsienio valstybėje, kurioje registruota, nuosavybės teise neturi turto, kurio ekvivalentas eurais būtų ne mažesnis kaip 1/2 šio Įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nurodytos sumos, atsižvelgiant į ketinamą vykdyti draudimo grupių veiklą;

3) užsienio valstybės draudimo įmonės stebėtojų tarybos, valdybos nariai (ar šiuos organus atitinkančių organų nariai), administracijos vadovas bei steigiamo filialo vadovas, vyriausiasis

buhalteris ir vyriausiasis aktuarijus nėra nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuoti ir patyrę asmenys;

4) užsienio valstybės draudimo įmonės akcininkai (pajininkai ir pan.) ir kontroliuojantys asmenys nėra nepriekaištingos reputacijos, jų ir (ar) užsienio valstybės draudimo įmonės finansinė būklė nėra stabili ir gera;

5) pateiktas verslo planas leidžia teigti, jog draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai nebus tinkamai apsaugoti, arba yra pakankamas pagrindas manyti, jog užsienio valstybės draudimo įmonės filialo įsipareigojimai, atsirandantys iš draudimo sutarčių, negalės būti vykdomi nuolatos;

6) užsienio valstybės draudimo įmonės indėlio ir jos filialo garantinio fondo pinigų kilmė nėra teisėta;

7) užsienio valstybės draudimo įmonės filialo vadovas taip pat eina pareigas, galinčias sukelti interesų konfliktą;

8) Priežiūros komisija nėra pasirašiusi bendradarbiavimo sutarties su užsienio valstybės kompetentinga institucija dėl keitimosi informacija arba užsienio valstybės kompetentinga institucija pagal Priežiūros komisijos nustatytą įsipareigojimo formą nėra vienašališkai įsipareigojusi teikti informaciją Priežiūros komisijai;

9) užsienio valstybėje galiojantys teisės aktai nesudaro sąlygų nuolatinei ir veiksmingai šios užsienio valstybės draudimo įmonės priežiūrai, draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų apsaugai ar užsienio valstybės kompetentinga institucija nevykdo šios užsienio valstybės draudimo įmonės veiksmingos priežiūros bei draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų apsaugos.

3. Priežiūros komisija, išduodama leidimą užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo veiklai, turi teisę jame nustatyti sąlygas, kurias prieš pradėdamas veiklą užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo įvykdyti, ir (ar) sąlygas arba tam tikrų draudimo grupės draudimo rizikų draudimo veiklos apribojimus, kurių užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo laikytis vykdydamas veiklą.

4. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas Lietuvos Respublikoje gali vykdyti tik tokią draudimo grupių draudimo veiklą, kurią turi teisę vykdyti užsienio valstybės draudimo įmonė pagal turimą licenciją (leidimą ar pan.) draudimo veiklai ir (ar) tos užsienio valstybės teisės aktus. Jei užsienio valstybės draudimo įmonė turi teisę vykdyti gyvybės ir ne gyvybės draudimo šakų draudimo veiklą kartu, Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės draudimo įmonės filialas turi teisę vykdyti tik ne gyvybės draudimo šakos draudimo grupių veiklą.

5. Kilus įtarimui, jog užsienio valstybės draudimo įmonės indėlis ar jos filialo garantinis fondas gali būti apmokėti pinigais, kurių kilmė nėra teisėta, Priežiūros komisija privalo kreiptis į Valstybės saugumo departamentą su prašymu pateikti išvadą apie šių pinigų kilmę. Tokiu atveju termino, nustatyto šio straipsnio 1 dalyje, eiga sustabdoma ir atnaujinama tik gavus Valstybės saugumo departamento išvadą.

65 straipsnis. Informacija apie pasikeitimus

Apie informacijos, nurodytos Priežiūros komisijai pateiktuose dokumentuose dėl leidimo filialo draudimo veiklai išdavimo, pasikeitimus Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės draudimo įmonės filialas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo pranešti Priežiūros komisijai.

66 straipsnis. Leidimo filialo draudimo veiklai galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalyje nurodytiems pagrindams, Priežiūros komisija turi teisę sustabdyti leidimo filialo draudimo veiklai galiojimą.

2. Priežiūros komisija turi teisę panaikinti leidimo filialo draudimo veiklai galiojimą, jei:

1) užsienio valstybės draudimo įmonė ar jos filialas Lietuvos Respublikoje nebeatitinka reikalavimų, kuriems esant buvo išduotas leidimas filialo draudimo veiklai;

2) užsienio valstybės draudimo įmonės filialas šiurkščiai pažeidė teisės aktus;

3) to prašo užsienio valstybės draudimo įmonė;

4) užsienio valstybės draudimo įmonės filialas nepradeda vykdyti draudimo ar su juo susijusios veiklos per 12 mėnesių nuo leidimo filialo draudimo veiklai išdavimo;

5) užsienio valstybės draudimo įmonės filialas nebevykdo draudimo ar su juo susijusios veiklos daugiau kaip 6 mėnesius;

6) užsienio valstybės draudimo įmonės filialas neįvykdė finansinės būklės atkūrimo planų, numatytų šio Įstatymo 40 straipsnyje;

7) užsienio valstybės draudimo įmonė yra likviduojama arba jai yra iškelta bankroto byla;

8) pasibaigia filialo nuostatuose nustatytas filialo veiklos terminas;

9) užsienio valstybės kompetentinga institucija uždraudžia užsienio valstybės draudimo įmonei vykdyti veiklą Lietuvos Respublikoje;

10) yra šio Įstatymo 74 straipsnio 9 dalyje nustatytas atvejis;

11) teismas priima sprendimą nutraukti filialo veiklą už Lietuvos Respublikos įstatymų pažeidimus.

3. Apie sprendimą panaikinti leidimo filialo draudimo veiklai galiojimą Priežiūros komisija praneša užsienio valstybės kompetentingai institucijai.

4. Sprendimas panaikinti leidimo filialo draudimo veiklai galiojimą privalo būti išsamiai motyvuotas. Priežiūros komisija apie priimtą sprendimą ir jo motyvus privalo pranešti užsienio valstybės draudimo įmonei.

67 straipsnis. Filialo vadovas ir kiti darbuotojai

1. Kol bus paskirtas filialo vadovas, užsienio valstybės draudimo įmonė privalo pateikti Priežiūros komisijai jos nustatytos formos informaciją ir gauti Priežiūros komisijos pritarimą asmens, pretenduojančio eiti šias pareigas, kandidatūrai. Priežiūros komisija sprendimą dėl pritarimo kandidatūrai priima per 30 darbo dienų.

2. Užsienio valstybės draudimo įmonė privalo:

1) nustatyti filialo strateginius tikslus, priemones šiems tikslams siekti, priemonių stebėjimo ir rezultatų įvertinimo tvarką;

2) nustatyti ir tikrinti filialo nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma filialo veikla.

3. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo vadovas, be kitų įstatymuose nurodytų funkcijų, atlieka šias funkcijas:

1) nustato draudimo sutarčių sudarymo tvarką, taikomą ir draudimo agentų įmonėms, ypatingą dėmesį skirdamas informacijos, reikšmingos sudarant draudimo sutartį, atskleidimui draudėjams, kiekvieno draudėjo interesų pagarbai ir apsaugai;

2) nustato pranešimų apie draudiminiuosius įvykius, pranešimų apie įvykius, kurie gali būti pripažinti draudiminiais, bei šių pranešimų tyrimo rezultatų apskaitos tvarką, draudiminių įvykių ir įvykių, kurie gali būti pripažinti draudiminiais, tyrimo taisykles;

3) nustato draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų skundų nagrinėjimo ir atsakymo pareiškėjams teikimo tvarką; ši tvarka privalo būti viešai paskelbta užsienio valstybės draudimo įmonės filialo interneto tinklalapyje ir kiekvieno suinteresuoto asmens reikalavimu pateikta jam, kai jis apmoka pateikimo išlaidas;

4) nustato asmenų, kurie ketina eiti vadovaujamasias pareigas filialo administracijoje, kvalifikacijos, neprikaištingos reputacijos ir patirties tikrinimo tvarką;

5) įgyvendina Priežiūros komisijos nurodymus ir rekomendacijas filialo vidaus kontrolės stiprinimo bei skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo klausimais.

4. Filialo vadovas neturi teisės skirti filialo vyriausiojo buhalterio, vyriausiojo aktuarijaus ir vidaus audito tarnybos vadovo (vidaus auditoriaus). Šiuos asmenis skiria kitas užsienio valstybės draudimo įmonės organas, o jų skyrimui ir veiklai taikomi šio Įstatymo reikalavimai, tačiau jie yra atskaitingi juos paskyrusiam užsienio valstybės draudimo įmonės organui.

5. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo vadovas negali eiti kitų užsienio valstybės draudimo įmonės valdymo organų nario pareigų, filialo vyriausiojo buhalterio, vyriausiojo aktuarijaus pareigų ir būti kitos draudimo įmonės stebėtojų tarybos, valdybos nariu ar dirbti kitos draudimo įmonės administracijoje.

68 straipsnis. Verslo planas

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo savo veiklą grįsti verslo planu. Apie jo planuojamus pakeitimus užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo pranešti Priežiūros komisijai ir Priežiūros komisijos nustatyta tvarka suderinti pakeitimus.

2. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo verslo plano formą ir jo pateikimo tvarką nustato Priežiūros komisija.

69 straipsnis. Filialo draudimo techniniai atidėjiniai

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo laikytis šio Įstatymo ir Priežiūros komisijos reikalavimų draudimo techninių atidėjinių formavimui ir padengimui turtu.

2. Turto, kuriuo užsienio valstybės draudimo įmonės filialas padengia savo techninius atidėjinius, buvimo vieta privalo būti tik Lietuvos Respublikoje.

70 straipsnis. Filialo perdraudimo veiklos ypatumai

Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, turi teisę vykdyti rizikų perdraudimą tos draudimo grupės, kurios veiklą filialas vykdo Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka, ir tik tuo atveju, jei užsienio valstybės draudimo įmonė užsienio valstybėje turi teisę vykdyti analogiškos draudimo grupės rizikų perdraudimą.

71 straipsnis. Filialo mokumo atsarga

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo mokumo atsarga skaičiuojama šio Įstatymo ir Priežiūros komisijos nustatyta tvarka.

2. Turimos mokumo atsargos dalis, lygi didesniai iš šių dydžių – minimaliam garantiniam fondui ar 1/3 būtiniosios mokumo atsargos – sudaro užsienio valstybės draudimo įmonės filialo garantinį fondą. Minimalus filialo garantinis fondas yra lygus 1/2 šio Įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nurodytos sumos, atsižvelgiant į filialo vykdomą draudimo grupių veiklą. Lėšos, numatytos šio Įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje, įtraukiamos apskaičiuojant minimalų garantinį fondą.

3. Garantinio fondo lėšos privalo būti laikomos ar investuotos tik Lietuvos Respublikoje, o kitos mokumo atsargos lėšos – tik Europos Sąjungos valstybėse narėse.

72 straipsnis. Užsienio valstybės draudimo įmonės indėlis

1. Užsienio valstybės draudimo įmonė, įsteigusi filialą Lietuvos Respublikoje, per visą filialo veiklos laikotarpį privalo būti sudariusi su Lietuvos Respublikoje įsteigtu komerciniu banku arba užsienio banko filialu banko indėlio iki pareikalavimo sutartį pinigų sumai, ne mažesnei kaip 1/4 šio Įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nurodyto dydžio, atsižvelgiant į draudimo grupes, kurių veiklą įsteigtas filialas ketina vykdyti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos lėšos gali būti naudojamos tik Priežiūros komisijos nustatyta tvarka vykdyti filialo prievolėms, atsirandančioms iš draudimo sutarčių.

3. Banko indėlio sutartyje, numatytoje šio straipsnio 1 dalyje, privalo būti sąlygos, nustatančios, jog užsienio valstybės draudimo įmonės filialas turi teisę disponuoti indėlio lėšomis tik pateikęs bankui raštišką Priežiūros komisijos pritarimą.

73 straipsnis. Teisių ir pareigų pagal filialo draudimo sutartis perleidimas

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal visas draudimo sutartis ar dalį jų draudimo įmonei ar kitos užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje, jei iš Priežiūros komisijos turimų duomenų ar iš šio Įstatymo 74 straipsnio nustatyta tvarka nurodytos pasirinktosios Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informacijos galima teigti, jog po teisių ir pareigų perleidimo bus išlaikyta teisės aktų reikalaujama pakankama teises ir pareigas perimančio subjekto mokumo atsarga.

2. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas taip pat turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal visas draudimo sutartis ar dalį jų kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei, jei šios valstybės narės kompetentinga institucija patvirtina, jog po teisių ir pareigų perleidimo bus išlaikyta teisės aktų reikalaujama pakankama teises ir pareigas perimančio subjekto mokumo atsarga.

3. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialas taip pat turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal visas draudimo sutartis ar dalį jų kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtam užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, jei šios valstybės narės ar šio Įstatymo 74 straipsnio nustatyta tvarka nurodyta pasirinktoji Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija patvirtina, jog po teisių ir pareigų perleidimo bus išlaikyta teisės aktų reikalaujama pakankama teises ir pareigas perimančio subjekto mokumo atsarga, šios valstybės narės teisės aktai leidžia tokius teisių ir pareigų perleidimus ir jei ši valstybė narė neprieštarauja teisių ir pareigų perleidimui.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse nustatytais atvejais Priežiūros komisija išduoda leidimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis tik tuo atveju, jei yra šio Įstatymo 42 straipsnio 3 dalies 1–4 punktuose nurodytos sąlygos ir yra gautas kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, arba kitos įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sutikimas.

5. Jei per 3 mėnesius nuo informacijos pateikimo kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai šiame straipsnyje numatyti sutikimai ar pritarimai nėra gaunami, laikoma, kad šios valstybės narės kompetentinga institucija neprieštarauja teisių ir pareigų perleidimui.

6. Teisių ir pareigų perleidimui taip pat taikomi ir kiti šio Įstatymo 41 ir 42 straipsniuose nustatyti reikalavimai, kiek šiuo straipsniu nenustatyta kitaip.

74 straipsnis. Lengvatos steigiant ar įsteigus filialus keliose Europos Sąjungos valstybėse narėse

1. Užsienio valstybės draudimo įmonė, ketinanti gauti ar jau gavusi leidimus draudimo veiklai daugiau kaip vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, turi teisę kreiptis į Priežiūros komisiją su prašymu dėl šių lengvatų taikymo:

1) mokumo atsarga gali būti skaičiuojama atsižvelgiant į šios draudimo įmonės filialų draudimo veiklą, vykdomą Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse;

2) draudimo įmonės indėlis gali būti laikomas tik vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje šios draudimo įmonės filialas vykdo draudimo veiklą;

3) garantinio fondo lėšos gali būti laikomos bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje šios draudimo įmonės filialas vykdo draudimo veiklą.

2. Kartu su prašymu pateikiami dokumentai, įrodantys, jog analogiškas prašymas pateiktas ar pateikiamas ir visoms kitų Europos Sąjungos valstybių narių, kuriose užsienio valstybės draudimo įmonė ketina vykdyti ar vykdo draudimo veiklą per įsteigtus filialus, kompetentingoms institucijoms. Prašyme turi būti nurodyta pasirinkta Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, kuri ateityje prižiūrės mokumą, sąlygotą Europos Sąjungos valstybėse narėse vykdomos veiklos. Kartu nurodomos priežastys, kodėl pasirinkta būtent ši kompetentinga institucija.

3. Lengvatos gali būti taikomos tik jei visos Europos Sąjungos kompetentingos institucijos, kurioms privalo būti pateikiamas prašymas taikyti lengvatas, sutinka dėl lengvatų taikymo.

4. Lengvatos įsigalioja, kai pasirinktoji kompetentinga institucija praneša Priežiūros komisijai bei kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kad ji prižiūrės mokumą, sąlygotą Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse vykdomos filialų draudimo veiklos, arba kai pasirinktoji kompetentinga institucija yra Priežiūros komisija, kai ji praneša atitinkamoms kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms.

5. Priežiūros komisija privalo teikti informaciją, reikalingą mokumo priežiūrai, užsienio valstybės draudimo įmonės pasirinktajai kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai.

6. Priežiūros komisija, atsižvelgdama į kitų kompetentingų institucijų naikinamas lengvatas, panaikina lengvatų taikymą, jei to prašo bent viena kompetentinga institucija.

7. Užsienio valstybės draudimo įmonių filialų finansinės atskaitomybės dokumentai, kitos finansinės ir statistinės ataskaitos teikiamos pasirinktosios Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai šios valstybės narės teisės aktų nustatyta tvarka. Užsienio valstybės draudimo įmonės indėlis privalo būti tik šioje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

8. Priežiūros komisija, panaikinusi leidimą filialo draudimo veiklai užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, kuris naudojasi lengvata, privalo pranešti kitų Europos Sąjungos valstybių narių, kuriose užsienio valstybės draudimo įmonė turi filialus, kompetentingoms institucijoms.

9. Priežiūros komisija, gavusi informaciją apie tai, jog kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija priėmė sprendimą panaikinti leidimą draudimo veiklai užsienio

valstybės draudimo įmonės filialui, kuris naudojasi lengvata, turi teisę taikyti poveikio priemones ir šios užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje. Jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija priėmė sprendimą panaikinti leidimą draudimo veiklai dėl to, jog turima mokumo atsarga, apskaičiuota įtraukiant visus užsienio valstybės draudimo įmonės filialus Europos Sąjungos valstybėse narėse, yra nepakankama, Priežiūros komisija panaikina leidimą filialo draudimo veiklai.

10. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta pasirinktoji kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, vykdydama užsienio valstybės draudimo įmonės filialo mokumo priežiūrą, turi tokias pačias teises į informaciją kaip ir Priežiūros komisija.

V SKYRIUS

DRAUDIMO SUTARTIS IR BENDRASIS DRAUDIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

75 straipsnis. Skyriaus nuostatų taikymas

1. Draudimo sutarties šalių ikisutartiniams santykiams, draudimo sutarties sąlygoms, santykiams, atsirandantiems iš draudimo sutarties ir susijusiems su ja, taikomos Civilinio kodekso ir šio skyriaus normos.

2. Šio skyriaus nuostatos perdraudimui taikomos tik tuo atveju, kai tai įsakmiai numatyta šiame skyriuje.

3. Šio skyriaus pirmojo skirsnio nuostatos taikomos visoms draudimo sutartims, jei kituose šio Įstatymo skirsniuose ar šiame skirsnyje nenustatyta kitaip.

4. Šio skyriaus pirmajame, antrajame ir trečiajame skirsniuose numatytos nuostatos, reglamentuojančios draudimo sutartinius santykius, didelių draudimo rizikų draudimo sutartims taikomos tiek, kiek draudimo sutarties šalys nesusitarė kitaip.

76 straipsnis. Draudimo sutarčių skirstymas

1. Atsižvelgiant į draudimo šakas, draudimo sutartys gali būti skirstomos į gyvybės ir ne gyvybės draudimo sutartis. Ne gyvybės draudimo sutartys apima turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo bei sveikatos draudimo sutartis.

2. Atsižvelgiant į draudimo išmokos pobūdį, draudimo sutartys skirstomos į nuostolių draudimo bei sumų draudimo sutartis.

3. Sumų draudimo sutartys yra gyvybės draudimo sutartys, taip pat ir sveikatos draudimo sutartys, pagal kurias draudikas įsipareigoja įvykus draudimui įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.

4. Nuostolių draudimo sutartys yra turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat ir sveikatos draudimo sutartys, pagal kurias draudikas įsipareigoja įvykus draudiminiam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.

77 straipsnis. Draudimo taisyklių sąlygos

1. Draudimo taisyklėse privalo būti nurodyta:

1) atvejai, kada draudimo sutartys sudaromos pagal pateiktą draudėjo rašytinį prašymą sudaryti draudimo sutartį;

2) draudiminiai įvykiai;

3) nedraudiminiai įvykiai, kurių atveju draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų;

4) draudimo objektas;

5) draudimo sumų, jei draudimo sumos nustatomos, draudimo įmokų dydžių apskaičiavimo tvarka, draudimo įmokų mokėjimo tvarka bei jos nesilaikymo pasekmės;

6) dvigubo draudimo, nevisiško draudimo ir papildomo draudimo sąlygos, jei draudimo sutartis yra nuostolių draudimo sutartis;

7) draudiko, draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ir nukentėjusio trečiojo asmens teisės ir pareigos;

8) žalos nustatymo tvarka;

9) draudimo išmokų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka bei terminai;

10) draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos, tarp jų ir draudimo sutarties nutraukimo tvarka draudėjui nesutinkant su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams;

11) šalių tarpusavio atsiskaitymo nutraukus draudimo sutartį tvarka, apimanti ir atsiskaitymo su draudėju, kuris, nesutikdamas su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, nutraukė draudimo sutartį, tvarką;

12) draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimo kitam draudikui tvarka;

13) ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka;

14) informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka.

2. Draudimo taisyklės privalo būti paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklalapyje.

3. Priežiūros komisijos reikalavimu draudikas privalo atlikti draudimo taisyklių sąlygų, prieštaraujančių teisės aktų nuostatomis ar pažeidžiančių vartotojų teises ir interesus, pakeitimus. Priežiūros komisijos reikalavimu draudikas privalo ateityje sudaryti draudimo sutartis pagal pakeistas draudimo taisykles.

4. Prieš pradėdamas vykdyti privalomąjį draudimą, Priežiūros komisijos reikalavimu draudikas privalo pateikti Priežiūros komisijai privalomojo draudimo taisyklės, išskyrus atvejus, kai privalomojo draudimo sutarties sąlygos yra nustatytos teisės aktu. Priežiūros komisija tikrina, ar pateiktos privalomojo draudimo taisyklės atitinka teisės aktu reikalavimus, nepažeidžia draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų, tarp jų ir vartotojų, interesų.

78 straipsnis. Informacija draudėjui

1. Prieš sudarant ne gyvybės draudimo sutartį, draudikas arba jo įgaliotas atstovas privalo suteikti draudėjui – fiziniam asmeniui:

1) Civilinio kodekso 6.993 straipsnio 8 dalyje nurodytą informaciją;

2) informaciją apie draudimo sutarčiai taikomą teisę. Jei draudimo sutarties šalys gali laisvai pasirinkti taikomą teisę, teisę, kurią pasirinkti siūlo draudikas.

2. Sutarties galiojimo laikotarpiu draudikas nedelsdamas privalo pranešti ne gyvybės draudimo sutarties draudėjui – fiziniam asmeniui apie bet koki šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos pasikeitimą.

3. Sudarius draudimo sutartį, draudėjui privalo būti išduotas draudimo liudijimas (polisas) ir, jei sudaryta individuali draudimo sutartis, individualios draudimo sutarties egzempliorius.

4. Jei po draudimo sutarties sudarymo draudėjas kreipiasi į draudiką su prašymu išduoti draudimo taisyklių ar individualios draudimo sutarties, draudimo liudijimo (poliso), draudėjo raštiško prašymo sudaryti draudimo sutartį bei kitų dokumentų, patvirtinančių draudimo sutarties sudarymą, nuorašus, draudikas privalo, kai draudėjas sumoka sutartą atlyginimą, neviršijantį dokumentų nuorašų išdavimo sąnaudų (jei atlyginimas numatytas draudimo sutartyje), išduoti draudėjui reikalaujamų dokumentų nuorašus.

5. Tais atvejais, kai šis skyrius numato individualų draudimo sutarties sąlygos aptarimą, draudikas privalo pranešti draudėjui apie siūlomą draudimo sutarties sąlygą ir jos pasekmes. Ši individualiai aptarta sąlyga galioja tik tuo atveju, kai draudėjas raštu patvirtina susipažinęs su ja ir raštu išreiškia sutikimą, kad sąlyga būtų draudimo sutarties dalis.

79 straipsnis. Draudimo interesas

Būtina sąlyga nuostolių draudimo sutarčiai yra teisėtas draudėjo ar apdraustojo draudimo interesas, kurį galima įvertinti pinigais.

[Papildyta straipsniu nuo 2006-08-08]

79¹ straipsnis. Draudimo rizika

1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę įvertinti draudimo riziką Civilinio kodekso 6.994 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Draudikas, apskaičiuodamas draudimo įmokas ir draudimo išmokas, neturi teisės atsižvelgti į draudėjo ar apdraustojo lytį, kaip į draudimo rizikai reikšmės turintį veiksnį, išskyrus šio Įstatymo 100 straipsnio 2 dalyje nustatytas išimtis.

3. Draudikas, apskaičiuodamas draudimo įmokas ir draudimo išmokas, neturi teisės atsižvelgti į veiksnius, susijusius su motinyste, kaip į turinčius reikšmės draudimo rizikai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, Žin., 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

80 straipsnis. Draudimo įmokos nesumokėjimas

1. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nuroydamas, jog per 15 dienų, o gyvybės draudimo atveju – per 30 dienų nuo pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį. Jei draudimo sutartyje nenustatytas kitoks pranešimų siuntimo būdas, preziumuojama, jog draudėjas gavo draudiko pranešimą, išsiųstą paštu, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo. Draudimo sutartyje gali būti numatyti terminai, ilgesni už šioje dalyje nurodytus terminus.

2. Jei draudiminis įvykis įvyko draudimo apsaugos sustabdymo metu, tai draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos. Jei civilinės atsakomybės draudimo atveju draudimo sutartyje nustatyta, jog draudiminis įvykis yra reikalavimo atlyginti žalą pateikimas, tai veikos, dėl kurios atsirado žala, atlikimas draudimo apsaugos sustabdymo metu suteikia draudikui teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką, nors reikalavimas atlyginti žalą pateiktas pasibaigus draudimo apsaugos sustabdymui.

3. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, o gyvybės draudimo atveju – ilgiau negu 6 mėnesius, draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

81 straipsnis. Teisė į draudimo išmoką

Teisę reikalauti, kad būtų išmokėta draudimo išmoka, turi draudėjas, o Įstatyme ir (ar) draudimo sutartyje nustatytais atvejais – naudos gavėjas arba nukentėjęs trečiasis asmuo. Jei išmokėti draudimo išmoką reikalauja naudos gavėjas arba nukentėjęs trečiasis asmuo, draudikas turi teisę prieš jį panaudoti visus prieš draudėją turimus atsikirtimus.

82 straipsnis. Draudimo išmokos mokėjimas

1. Draudėjas, naudos gavėjas ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo privalo pateikti draudikui visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudiminio įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį. Draudiko reikalavimu minėti asmenys taip pat privalo pateikti

būtinus nustatant draudimo išmokos dydį dokumentus apie draudiminio įvykio aplinkybes ir pasekmes, kuriuos jie turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Draudimo sutartyje privalo būti nurodyta, kokie dokumentai yra pateiktini draudikui.

2. Draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudiminio įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Draudimo išmoka privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudiminio įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nustatyta, kad mokamos periodinės draudimo išmokos, šios dalies antrojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.

3. Draudikas neturi teisės:

1) išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudiminio įvykio buvimu;

2) atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

4. Draudiko reikalavimu fiziniai ir juridiniai asmenys privalo pateikti turimą informaciją apie draudiminio įvykio bei įvykio, kuris gali būti pripažintas draudiminiu, aplinkybes ir pasekmes. Jei draudiminio įvykio ar įvykio, kuris gali būti pripažintas draudiminiu, aplinkybes tiria valstybės institucijos, šios institucijos draudiko prašymu privalo nemokamai pateikti rašytinę informaciją apie tyrimo metu nustatytus faktus ir tyrimo rezultatus.

5. Jei įvykis yra draudiminis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

6. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos išmokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką.

7. Draudikas, atsisakydamas mokėti arba sumažindamas draudimo išmoką dėl to, jog draudėjas pažeidė draudimo sutarties sąlygas, privalo atsižvelgti į draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudiminiu įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

8. Atsisakydamas mokėti draudimo išmoką ar ją sumažindamas, draudikas privalo pateikti draudėjui, naudos gavėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą paaiškinimą apie tokio sprendimo priežastis. Jei draudimo išmoka nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudiminį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudiminio įvykio tyrimo eigą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

83 straipsnis. Automatinis draudimo sutarties termino pratęsimas

1. Suėjus draudimo sutarties terminui, draudimo sutartyje nustatytais atvejais draudimo sutarties terminas gali būti automatiškai pratęstas, bet ne ilgiau kaip vieniems metams, jei draudimo sutarties šalis nepareiškia nesutikimo pratęsti sutartį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju nesutikimas turi būti pareiškiamas vienos iš šalių raštu ne vėliau kaip prieš mėnesį iki draudimo sutarties termino pabaigos, o jei sutarties terminas yra trumpesnis kaip 3 mėnesiai – prieš kitą šalių susitarimu nustatytą protingą terminą.

3. Automatinio draudimo sutarties termino pratęsimo sąlygos privalo būti individualiai aptartos sudarant draudimo sutartį.

84 straipsnis. Draudiko atsiskaitymas su draudėju nutraukus draudimo sutartį

Nustatant draudiko atsiskaitymo su draudėju nutraukus draudimo sutartį sąlygas, privaloma atsižvelgti į draudimo sutarties šalies kaltę dėl draudimo sutarties sąlygų pažeidimo, draudiko administracines išlaidas, susijusias su draudimo sutarties sudarymu ir vykdymu, į draudimo įmokos dalis, sumokėtas už laikotarpį, už kurį draudimo apsauga suteikta nebuvo, nesumokėtas draudimo įmokos dalis už suteiktą draudimo apsaugą ir kitas reikšmingas aplinkybes.

85 straipsnis. Naudos gavėjo, apdraustojo ir nukentėjusio trečiojo asmens pareigos

1. Draudimo sutartyje galima nustatyti naudos gavėjo ir nukentėjusio trečiojo asmens pareigas, kurias jie privalo vykdyti įgyvendindami savo teisę į draudimo išmoką, bei apdraustojo pareigas.

2. Įgyvendindamas savo teises, draudikas neturi teisės remtis naudos gavėjo, apdraustojo ir nukentėjusio trečiojo asmens pareigų pagal draudimo sutartį nevykdymu, jeigu jie nežino apie sutarties sudarymą ir savo pareigų pagal draudimo sutartį arba jei neturi galimybes įvykdyti tokių pareigų.

3. Įgyvendindamas savo teises, draudikas turi teisę remtis tuo, kad draudėjas neįvykdė draudimo sutartyje numatytos pareigos tinkamai pranešti naudos gavėjui, apdraustajam ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui apie sudarytą sutartį ir šių asmenų pareigas.

ANTRASIS SKIRSNIS

TURTO DRAUDIMO YPATUMAI

86 straipsnis. Draudėjas, apdraustasis ir naudos gavėjas

Draudėjas gali sudaryti turto draudimo sutartį dėl savo arba dėl kito asmens, kuris sudarius draudimo sutartį tampa apdraustuoju, turtinių interesų. Turto draudimo atveju naudos gavėju gali būti tik asmuo, kurio turtiniai interesai buvo apdrausti.

87 straipsnis. Turto vertė turto draudimo atveju

Jei turto vertė draudimo sutartyje nenurodyta, laikoma, jog turto vertė yra jo rinkos kaina turto draudimo sutarties sudarymo metu.

88 straipsnis. Draudimo išmoka

Draudimo išmokos dydis yra lygus dėl draudiminio įvykio patirtų draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo nuostolių ir (ar) kitų išlaidų (draudimo intereso) dydžiui, jei šalių susitarimu nenustatyta, jog draudikas privalo atlyginti tik dalį nuostolių (kitų išlaidų).

89 straipsnis. Didelis neatsargumas

Turto draudimo sutartyje galima nustatyti atvejus, kada draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudiminis įvykis įvyksta dėl draudėjo ar apdraustojo didelio neatsargumo. Tokie atvejai privalo būti aptarti individualiai.

TREČIASIS SKIRSNIS

CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO YPATUMAI

90 straipsnis. Apdraustasis

Draudėjas gali sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį dėl savo arba dėl kito asmens, kuris sudarius draudimo sutartį tampa apdraustuoju, turtinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe.

91 straipsnis. Draudiminis įvykis

Jei civilinės atsakomybės draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudiminis įvykis yra draudėjo ar apdraustojo civilinės atsakomybės atsiradimas už draudėjo ar apdraustojo veiksmų (veikimo ar neveikimo), atliktų draudimo sutarties galiojimo metu, pasekmes, net jei šios pasekmės atsirado pasibaigus draudimo sutarčiai.

92 straipsnis. Draudiko atlyginamos išlaidos

1. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudikas privalo draudėjui ar apdraustajam atlyginti jų protingas išlaidas, patirtas ginantis nuo nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimo atlyginti žalą. Išlaidos atlyginamos, net jei vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nepagrįstas.

2. Draudikas neprivalo atlyginti šio straipsnio 1 dalyje numatytų išlaidų ir turi teisę reikalauti grąžinti atlygintas išlaidas, jei draudėjas ar apdraustasis žalą nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarė tyčia.

93 straipsnis. Draudimo išmokos mokėjimas

1. Draudimo išmoką draudikas moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui, o jei draudėjas ar apdraustasis atlygino žalą, padarytą nukentėjusiam trečiajam asmeniui, draudikas moka draudimo išmoką draudėjui ar apdraustajam.

2. Jei draudimo suma yra mažesnė už bendrą visiems nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytą žalą, draudimo išmoka paskirstoma nukentėjusiems tretiesiems asmenims proporcingai pagal jiems padarytos žalos dydį.

94 straipsnis. Tiesioginio reikalavimo teisė

Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę tiesiogiai reikalauti, kad draudikas, apdraudęs atsakingo už žalą asmens civilinę atsakomybę, išmokėtų draudimo išmoką.

95 straipsnis. Draudimo išmokos išmokėjimo pasekmės

Kai draudikas išmoka draudimo išmoką dėl nuostolių, lygių draudimo sumos daliai, draudiko prievolė lieka galioti iki draudimo sutarties termino pabaigos visai draudimo sumai, neišskaičiuojant iš jos išmokėtų draudimo išmokų, išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje nustatyta, jog draudiko prievolė lieka galioti tik likusiai draudimo sumos daliai.

96 straipsnis. Draudiko teisė išreikalauti sumokėtas sumas iš draudėjo ar apdraustojo

1. Jei draudiminis įvykis įvyksta Civilinio kodekso 6.1014 straipsnio 3 dalyje nustatytu atveju, dėl draudėjo (ar apdraustojo) tyčios, tai draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, turi teisę išreikalauti sumokėtą sumą iš draudėjo ar apdraustojo.

2. Civilinės atsakomybės draudimo sutartyje nustatytais atvejais, jei draudiminis įvykis įvyksta dėl draudėjo ar apdraustojo didelio neatsargumo, draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, turi teisę išreikalauti sumokėtą sumą ar jos dalį iš draudėjo ar apdraustojo. Ši draudimo sutarties sąlyga privalo būti aptarta individualiai.

97 straipsnis. Daikto perleidimas

1. Jei sudaryta civilinės atsakomybės draudimo sutartis dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, tai, jei sutartyje nenustatyta kitaip, pasikeitus daikto savininkui, draudimo sutartis pasibaigia.

2. Jei civilinės atsakomybės draudimo sutartyje yra nurodyti keli individualiais požymiais apibrėžti daiktai, tai pasikeitus vieno iš draudimo sutartyje nurodytų daiktų savininkui su šiuo daiktu susijusių turtinių interesų draudimo apsauga pasibaigia.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

GYVYBĖS DRAUDIMO YPATUMAI

98 straipsnis. Draudimo sutarties sudarymas

1. Draudėjas gali sudaryti gyvybės draudimo sutartį dėl savo arba dėl kito asmens turtinių interesų.

2. Gyvybės draudimo sutartis laikoma sudaryta asmens, kurio gyvybė draudžiama (apdraustojo), naudai, jei draudimo sutartyje nėra nurodytas kitas naudos gavėjas.

3. Gyvybės draudimo sutartis asmens, kuris nėra apdraustasis, naudai gali būti sudaryta tik gavus apdraustojo raštišką sutikimą. Jei apdraustajam nėra suėję 18 metų, jis yra pripažintas neveiksniu arba jo veiksnumas yra apribotas, draudimo sutartis gali būti sudaryta tik apdraustojo naudai, išskyrus atvejus, kai yra visos šios sąlygos:

1) apdraustajam nėra suėję 18 metų;

2) skiriamas naudos gavėjas yra apdraustojo artimasis giminaitis;

3) naudos gavėjas skiriamas apdraustojo išgyvenimo iki sutartyje nustatyto termino pabaigos atvejui.

4. Civilinio kodekso 6.448 straipsnio 1 dalyje nustatytas rentos mokėtojo pareigos perdavimas galimas rentos mokėtojui sudarant draudimo sutartį su draudiku ir sumokant draudimo įmoką, lygią rentos vertei.

5. Sudarant Civilinio kodekso 6.289 straipsnio 2 dalyje nurodytą draudimo sutartį, likviduojamas juridinis asmuo draudikui sumoka sutartą draudimo įmoką, o draudikas įsipareigoja mokėti periodines draudimo išmokas naudos gavėjui – asmeniui, kuriam likviduojamas juridinis asmuo įpareigotas atlyginti dėl fizinio asmens sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo atsiradusią žalą.

99 straipsnis. Informacija gyvybės draudimo sutarties draudėjui

1. Prieš sudarydamas gyvybės draudimo sutartį, draudikas arba jo įgaliotas atstovas privalo pateikti draudėjui raštu šio Įstatymo 78 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją ir raštu pranešti draudėjui apie:

1) galimas draudimo sutarties sąlygas dėl draudimo sumų ir draudimo išmokų, kurias draudėjas turi teisę pasirinkti sudarydamas draudimo sutartį, draudimo įmokų dydžius dėl kiekvieno pasirinkto draudimo sumos ir draudimo išmokos varianto;

- 2) galimus draudimo sutarties terminus;
- 3) draudimo sutarties nutraukimo sąlygas ir būdus, iš jų ir apie draudėjo teisę nutraukti gyvybės draudimo sutartį šio Įstatymo 107 straipsnio nustatyta tvarka lengvatinėmis sąlygomis;
- 4) draudimo įmokų mokėjimo būdus, mokėjimo tvarką ir trukmę;
- 5) draudimo išmokų dydžio nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarką bei būdus;
- 6) palūkanų normos dydį, draudėjams tenkančios draudiko pelno dalies apskaičiavimo principus ir pelno dalies paskirstymo būdus, išperkamosios sumos nustatymo tvarką ir apytikrius išperkamosios sumos dydžius, jei sudaroma draudimo sutartis, susijusi su kapitalo kaupimu;
- 7) jei sudaroma draudimo sutartis, pagal kurią investavimo rizika tenka draudėjui – objektus, į kuriuos gali būti investuojama, jų pobūdį, pajamas iš investicijų per pastaruosius 3 metus;
- 8) esminę informaciją apie draudimo sutartims taikomą apmokestinimo tvarką.

2. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas nedelsdamas privalo raštu pranešti gyvybės draudimo sutarties draudėjui apie:

- 1) bet koki draudiko pavadinimo, teisinės formos ar buveinės adreso pasikeitimą ir, jei draudimo sutartis sudaryta draudiko filialo, apie atitinkamų duomenų, susijusių su draudiko filialu, pasikeitimus;
- 2) šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos pasikeitimą, jei keičiasi draudimo taisyklės ar teisė taikoma draudimo sutarčiai.

3. Kiekvienais metais draudikas draudimo sutartyje nustatytais terminais privalo raštu pranešti draudėjui apie jam tenkantį draudiko pelno dalies dydį, išperkamosios sumos dydį, jei sudaryta draudimo sutartis, susijusi su kapitalo kaupimu.

4. Teikiama informacija privalo būti aiški ir suprantama.

5. Informacija teikiama lietuvių kalba arba, draudėjo prašymu ir susitarus su draudiku, kita kalba.

100 straipsnis. Draudimo rizika

1. Draudikas, vertindamas draudimo riziką, turi teisę atsižvelgti į apdraustojo amžių, sveikatos būklę, profesiją ir kitus draudimo rizikai turinčius reikšmės objektyvius kriterijus, kartu užtikrindamas, kad vienodo rizikos laipsnio asmenų grupei būtų taikomos vienodos draudimo įmokų ir draudimo išmokų apskaičiavimo sąlygos.

2. Draudikas, vertindamas draudimo riziką, turi teisę atsižvelgti į apdraustojo lytį tik tais atvejais, kai lytis yra pripažįstama lemiamu veiksniu vertinant draudimo riziką, vadovaudamasis Priežiūros komisijos nustatyta tvarka jos interneto tinklalapyje paskelbtais ir reguliariai atnaujinamais patikimais ir tiksliais statistiniais bei aktuariniais duomenimis.

3. Draudikui draudžiama bet kokia forma reikalauti, kad draudėjas, apdraustasis ir kiti asmenys pateiktų genetinių tyrimų duomenis.

4. Draudikas, įgyvendindamas įstatymų ar gyvybės draudimo sutarties suteikiamas teises, negali remtis tuo, kad:

1) draudėjas neįvykdė Civilinio kodekso 6.993 straipsnyje nustatytos pareigos dėl neatsargumo, jei nuo gyvybės draudimo sutarties sudarymo praėjo daugiau kaip 10 metų;

2) draudėjas neįvykdė Civilinio kodekso 6.1010 straipsnyje nustatytos pareigos dėl neatsargumo, jei nuo draudimo rizikos padidėjimo praėjo daugiau kaip 10 metų.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyti terminai taikomi ir tuo atveju, kai į gyvybės draudimo sutartį yra įtraukta papildoma sveikatos draudimo rizika.

6. Draudikas, įgyvendindamas gyvybės draudimo sutarties suteikiamas teises, draudimo sutarties galiojimo metu neturi teisės vienašališkai didinti draudimo įmokos, kai draudimo rizika padidėja dėl draudėjo ar apdraustojo amžiaus ir (ar) ligos, išskyrus atvejus, kai draudėjas ar apdraustasis tyčia sukelia sau ligą.

7. Draudimo sutartyse nustatytais atvejais, kurie privalo būti aptarti individualiai, draudikas turi teisę vienašališkai keisti nustatytos draudimo įmokos dydį tik tuo atveju, kai šis keitimas yra susijęs su:

1) palūkanų normos kitimu vidaus ir tarptautinėse rinkose;

2) pakitusiais statistiniais duomenimis apie draudiminiuosius įvykius ir draudimo išmokas.

8. Vienašališkai keisti draudimo įmokos dydį šio straipsnio 7 dalyje nustatytais pagrindais galima tik tuo atveju, jei šis keitimas nėra esminis. Nustatant, ar keitimas yra esminis, turi būti atsižvelgiama į tai, ar draudėjas (naudos gavėjas) dėl keitimo iš esmės negauna ar netenka galimybės gauti to, ko tikėjosi iš draudimo sutarties.

9. Iki draudimo įmokos pakeitimo draudėjas privalo būti išsamiai informuotas raštu, nurodant draudimo įmokos kitimo priežastis ir sudarant sąlygas nutraukti draudimo sutartį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

101 straipsnis. Draudimo išmoka dėl apdraustojo mirties

Jei draudėjas ar gyvybės draudimo sutartyje nustatytais atvejais apdraustasis nepaskyrė naudos gavėjo, dėl apdraustojo mirties mokėtinos draudimo išmokos paveldimos įstatymų nustatyta tvarka.

102 straipsnis. Naudos gavėjo paskyrimas ir pakeitimas

1. Draudėjas turi teisę paskirti vieną ar keletą naudos gavėjų, kurie, įvykus draudimui, įvykiui, įgyja teisę gauti draudimo išmoką ar jos dalį. Apie paskirtą naudos gavėją draudėjas raštu

privalo pranešti draudikui. Jei apdraustajam nėra suėję 18 metų, jis yra pripažintas neveiksniu ar jo veiksnumas yra apribotas, draudėjas neturi teisės skirti naudos gavėjo, išskyrus atvejus, kai yra visos šios sąlygos:

1) apdraustajam nėra suėję 18 metų;

2) skiriamas naudos gavėjas yra apdraustojo artimasis giminaitis;

3) naudos gavėjas skiriamas apdraustojo išgyvenimo iki sutartyje nustatyto termino pabaigos atvejui.

2. Draudėjas turi teisę paskirti neatšaukiamą naudos gavėją. Draudėjas taip pat privalo raštu pranešti asmeniui apie jo paskyrimą neatšaukiamu naudos gavėju.

3. Skiriant naudos gavėją, kuris nėra apdraustasis, būtinas apdraustojo raštiškas sutikimas, išskyrus atvejus, kai yra visos šios sąlygos:

1) apdraustajam nėra suėję 18 metų;

2) skiriamas naudos gavėjas yra apdraustojo artimasis giminaitis;

3) naudos gavėjas skiriamas apdraustojo išgyvenimo iki sutartyje nustatyto termino pabaigos atvejui.

4. Jei draudėjas paskyrė keletą naudos gavėjų, nenurodydamas, kokią draudimo išmokos dalį turi teisę gauti kiekvienas iš jų, įvykus draudiminių įvykių naudos gavėjai turi lygias teises į draudimo išmoką.

5. Draudėjas turi teisę pakeisti ar atšaukti naudos gavėją, raštu apie tai pranešęs draudikui. Naudos gavėją pakeičiant kitu naudos gavėju, kuris nėra apdraustasis, būtinas apdraustojo raštiškas sutikimas, išskyrus atvejus, kai yra visos šios sąlygos:

1) apdraustajam nėra suėję 18 metų;

2) skiriamas naudos gavėjas yra apdraustojo artimasis giminaitis;

3) naudos gavėjas skiriamas apdraustojo išgyvenimo iki sutartyje nustatyto termino pabaigos atvejui.

6. Neatšaukiamas naudos gavėjas gali būti pakeistas ar atšauktas tik esant jo raštiškam sutikimui.

7. Naudos gavėjas laikomas paskirtu, pakeistu ar atšauktu draudikui iki draudiminio įvykio gavus draudėjo pranešimą raštu apie naudos gavėjo paskyrimą, pakeitimą ar atšaukimą ir įvykdžius šio straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse nurodytas sąlygas.

8. Jei draudėjas testamente nurodė, kaip po jo mirties paveldimos draudimo išmokos, šis draudėjo nurodymas prilyginamas naudos gavėjo paskyrimui ar pakeitimui tik tuo atveju, jei apie tai draudikui yra raštu pranešęs draudėjas ar po draudėjo mirties jo įpėdiniai ir yra įvykdytos šio straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse nurodytos sąlygos.

9. Gyvybės draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir tvarka teisę paskirti, pakeisti ir atšaukti naudos gavėją turi ir apdraustasis. Tokiu atveju naudos gavėjo paskyrimui, pakeitimui ar atšaukimui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio nuostatos.

10. Jei naudos gavėjas paskirtas, pakeistas ar atšauktas nesilaikant šio straipsnio nuostatų, naudos gavėjo paskyrimas, pakeitimas ar atšaukimas negalioja, išskyrus naudos gavėjo, kuris nėra neatšaukiamas naudos gavėjas, atšaukimo atvejį, nurodytą Civilinio kodekso 6.191 straipsnio 4 dalyje.

11. Įvykus draudiminiam įvykiui, teisę į draudimo išmoką įgyja naudos gavėjas, paskirtas tik šio straipsnio nustatyta tvarka.

103 straipsnis. Civilinio kodekso nuostatų taikymo išimtys

Gyvybės draudimo sutarčiai netaikomos šios Civilinio kodekso nuostatos: draudimo, viršijančio draudimo vertę (6.1001 straipsnis), draudimo nuo skirtingų rizikų (6.1002 straipsnis) ir draudėjo teisių į žalos atlyginimą perėjimo draudikui (6.1015 straipsnis).

104 straipsnis. Draudimo išmoka

1. Draudimo išmoka pagal draudimo sutartį mokama nepaisant draudėjo ar naudos gavėjo gaunamų pajamų iš kitų šaltinių.

2. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką draudimo įmokų, nesumokėtų už draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpį, bei pajamų, kurios būtų gautos jas investavus, suma.

105 straipsnis. Draudėjo teisė atsisakyti mokėti draudimo įmokas

1. Jei su kapitalo kaupimu susijusios gyvybės draudimo sutarties galiojimo metu sukaupiama minimali suma, kai tokia yra nustatyta draudimo sutartyje, draudėjas turi teisę nebemokėti draudimo įmokos. Šiuo atveju gyvybės draudimo sutartis lieka galioti likusiam draudimo sutarties terminui ir išmokos pagal gyvybės draudimo sutartį perskaičiuojamos gyvybės draudimo sutartyje nustatyta tvarka atsižvelgiant į sukauptą minimalią sumą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta draudėjo teisė įgyvendinama gyvybės draudimo sutartyje nustatyta tvarka.

106 straipsnis. Draudiko teisė nutraukti draudimo sutartį

Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti gyvybės draudimo sutartį tik kai yra esminis sutarties sąlygų pažeidimas bei Civilinio kodekso 6.1009 straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju.

107 straipsnis. Draudimo sutarties nutraukimas lengvatinėmis sąlygomis

1. Jei draudėjas – fizinis asmuo vienašališkai nutraukia gyvybės draudimo sutartį, raštu pranešęs draudikui per 30 dienų nuo momento, kada jam buvo pranešta apie sudarytą draudimo sutartį, draudikas, išskyrus atvejus, kai gyvybės draudimo sutarties terminas yra 6 mėnesiai ar trumpesnis, privalo grąžinti visą sumokėtą draudimo įmoką.

2. Draudėjui – fiziniam asmeniui nutraukus gyvybės draudimo sutartį šio straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju, negali atsirasti jokių pareigų, susijusių su draudimo sutartimi.

108 straipsnis. Draudimo įmokos sumokėjimas nutraukus draudimo sutartį

Draudimo sutartyje galima nustatyti atvejus ir tvarką, kai su kapitalo kaupimu susijusi gyvybės draudimo sutartis, draudiko nutraukta dėl to, jog draudėjas nesumokėjo draudimo įmokos, atnaujinama, kai draudėjas per 6 mėnesius nuo gyvybės draudimo sutarties nutraukimo grąžina draudiko išmokėtą išperkamąją sumą.

109 straipsnis. Išperkamosios sumos išmokėjimas

1. Jei su kapitalo kaupimu susijusi gyvybės draudimo sutartis nutraukiama arba kitaip pasibaigia prieš terminą ar jei draudikas įgyvendina įstatymų ar draudimo sutarties suteikiamą teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, draudėjui išmokama suma privalo būti ne mažesnė už išperkamąją sumą.

2. Jei gyvybės draudimo sutartį pripažinus negaliojančia draudėjo naudai taikoma restitucija, draudikas privalo grąžinti draudėjui išperkamąją sumą, jeigu ji yra didesnė už draudėjo sumokėtas draudimo įmokas.

3. Išperkamosios sumos apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka ir apytikriai išperkamosios sumos dydžiai turi būti nurodyti gyvybės draudimo sutartyje.

110 straipsnis. Iš draudimo sutarties atsirandančių turtinių teisių perleidimas

1. Gyvybės draudimo sutartyje nustatyta tvarka draudėjas ir naudos gavėjas gali perleisti kitam asmeniui iš gyvybės draudimo sutarties atsirandančias turtines teises.

2. Draudėjui perleidus iš gyvybės draudimo sutarties atsirandančias teises, naudos gavėjo, išskyrus neatšaukiamą naudos gavėją, paskyrimas netenka galios.

111 straipsnis. Iš draudimo sutarties atsirandančių turtinių teisių įkeitimas

1. Draudėjas gali prievolės įvykdymui užtikrinti įkeisti iš gyvybės draudimo sutarties, susijusios su kapitalo kaupimu, atsirandančias turtines teises: teisę į draudimo išmoką ir teisę į išperkamąją sumą. Draudėjas gali įkeisti teisę į išperkamąją sumą tik neatšaukiamo naudos gavėjo sutikimu.

2. Naudos gavėjas teisę į draudimo išmoką gali įkeisti tik įvykus draudimui įvykiui.

3. Apie atsirandančių iš gyvybės draudimo sutarties turtinių teisių įkeitimą draudikui turi būti pranešta raštu.

4. Įkaito turėtojo reikalavimas gali būti patenkintas iš draudimo išmokos tik įvykus draudimui įvykiui. Draudikas privalo patenkinti įkaito turėtojo reikalavimą iš draudimo išmokos tik pasibaigus šio Įstatymo 82 straipsnio 2 dalyje nustatytam terminui.

5. Įkaito turėtojas turi pirmenybės prieš naudos gavėją teisę į savo reikalavimo patenkinimą, išskyrus atvejį, kai naudos gavėjas yra neatšaukiamas. Jei neatšaukiamas naudos gavėjas paskirtas po atsirandančių iš draudimo sutarties turtinių teisių įkeitimo, įkaito turėtojas turi pirmenybės prieš neatšaukiamą naudos gavėją teisę į savo reikalavimo patenkinimą.

6. Draudikui patenkinus įkaito turėtojo reikalavimą, išperkamoji suma ar draudimo išmoka sumažinama dalimi, lygia draudiko patenkintų įkaito turėtojo reikalavimų daliai.

PENKTASIS SKIRSNIS

SVEIKATOS DRAUDIMO YPATUMAI

112 straipsnis. Apdraustasis

1. Draudėjas gali sudaryti sveikatos draudimo sutartį dėl savo arba dėl kito asmens, kuris sudarius draudimo sutartį tampa apdraustuoju, turtinių interesų, susijusių su sveikata.

2. Jei sveikatos draudimas yra nuostolių draudimas, naudos gavėju gali būti tik apdraustasis, o jo mirties atveju – paskirtasis naudos gavėjas.

113 straipsnis. Kitų šio Įstatymo nuostatų taikymas

1. Sveikatos draudimo sutarčiai *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 100 straipsnio 1–3 dalių, 101, 102 ir 106 straipsnių nuostatos..

2. Jei sveikatos draudimo sutartis yra sumų draudimo sutartis, jai taip pat *mutatis mutandis* taikomos ir šio Įstatymo 98, 103 ir 104 straipsnių nuostatos ir netaikomos Civilinio kodekso nuostatos dėl nevisiško draudimo (6.999 straipsnis) bei papildomo draudimo (6.1000 straipsnis).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

114 straipsnis. Draudimo rizika

1. Draudikas, įgyvendindamas įstatymo ar sveikatos draudimo sutarties suteikiamas teises, negali remtis tuo, jog:

1) draudėjas neįvykdė Civilinio kodekso 6.993 straipsnyje nustatytos pareigos dėl neatsargumo, jei nuo draudimo sutarties sudarymo praėjo daugiau kaip 5 metai;

2) draudėjas neįvykdė Civilinio kodekso 6.1010 straipsnyje nustatytos pareigos dėl neatsargumo, jei nuo draudimo rizikos padidėjimo praėjo daugiau kaip 5 metai.

2. Draudikas, įgyvendindamas gyvybės draudimo sutarties suteikiamas teises, draudimo sutarties galiojimo metu neturi teisės vienašališkai didinti draudimo įmokos, kai draudimo rizika padidėja dėl draudėjo ar apdraustojo amžiaus bei ligos, išskyrus atvejus, kai draudėjas ar apdraustasis tyčia sukelia sau ligą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

BENDRASIS DRAUDIMAS

115 straipsnis. Dalyvavimas bendrajame draudime

1. Bendrajame draudime dalyvaujančių draudikų tarpusavio teises ir pareigas nustato sutartis. Joje privalo būti šios sąlygos:

1) draudikas, kuris paskiriamas pagrindiniu draudiku;

2) užmokestis pagrindiniam draudikui už bendrojo draudimo sutarčių administravimą, išskyrus atvejus, kai susitarta kitaip;

3) kiekvieno draudiko prisiimamos draudimo rizikos dalis procentais;

4) draudimo įmokos, gautos pagal bendrojo draudimo sutartį, paskirstymo tvarka;

5) pagrindinio draudiko informacijos apie bendrojo draudimo sutartį teikimo kitiems draudikams tvarka;

6) vienas iš šio straipsnio 5 dalyje nurodytų draudimo išmokos mokėjimo būdų;

7) draudikų atsiskaitymų su pagrindiniu draudiku tvarka, jei taikomas šio straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytas draudimo išmokos mokėjimo būdas;

8) draudiko pasitraukimo iš bendrojo draudimo tvarka ir sąlygos.

2. Pagrindinis draudikas naudojami visomis draudiko teisėmis ir vykdo visas draudiko pareigas, jei šis įstatymas nenustato kitaip.

3. Draudimo sutartis sudaroma pagal pagrindinio draudiko parengtas draudimo sutarties sąlygas.

4. Pagrindinio draudiko išduodamame draudimo liudijime (polise), be Civilinio kodekso 6.991 straipsnio 1 dalyje nustatytų draudimo liudijimo (poliso) rekvizitų, turi būti ši informacija:

1) pagrindinio draudiko pavadinimas ir buveinės adresas;

2) kitų draudikų, dalyvaujančių bendrajame draudime, pavadinimai ir buveinių adresai;

3) kiekvieno draudiko prisiimamos draudimo rizikos dalis procentais;

4) vienas iš šio straipsnio 5 dalyje numatytų draudimo išmokos mokėjimo būdų;

5) visų draudikų parašai ir antspaudai, jei draudikų tarpusavio sutartyje numatyta, jog draudimo liudijimą pasirašo ne tik pagrindinis draudikas, bet ir visi kiti draudikai.

5. Draudimo išmoka pagal bendrojo draudimo sutartį mokama vienu iš šių būdų, kuris privalo būti nurodytas draudimo sutartyje:

1) pagrindinis draudikas savo ir kitų dalyvaujančių bendrajame draudime draudikų vardu moka draudimo išmoką;

2) kiekvienas bendrajame draudime dalyvaujantis draudikas moka prisiimtai draudimo rizikos daliai proporcingą draudimo išmokos dalį.

6. Jei draudimo sutartyje nustatyta, kad pagrindinis draudikas savo ir kitų dalyvaujančių bendrajame draudime draudikų vardu moka draudimo išmoką, draudėjas, naudos gavėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo dėl draudimo išmokos išmokėjimo privalo kreiptis į pagrindinį draudiką.

7. Jei draudimo sutartyje nustatyta, kad kiekvienas dalyvaujantis bendrajame draudime draudikas moka prisiimtai draudimo rizikos daliai proporcingą draudimo išmokos dalį, draudėjas, naudos gavėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo po to, kai pagrindinis draudikas konstatavo draudiminio įvykio faktą ir draudimo išmokos dydį, priėmė sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, dėl išmokos dalies išmokėjimo privalo kreiptis į kiekvieną bendrajame draudime dalyvaujantį draudiką, atsižvelgiant į jų prisiimtos draudimo rizikos dalį. Jei tarp draudėjo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens ir vieno iš draudikų kyla ginčas dėl draudimo išmokos dalies mokėjimo, atsakovu teisme yra šis draudikas.

8. Bendrajame draudime dalyvaujantiems draudikams yra privalomas pagrindinio draudiko sprendimas, kuriuo konstatuojamas draudiminio įvykio ar draudiminio įvykio nebuvimo faktas, draudimo išmokos dydis, ir sprendimas išmokėti draudimo išmoką.

116 straipsnis. Bendrasis draudimas Europos Sąjungos valstybėse narėse

1. Šio Įstatymo 115 straipsnio nuostatos netaikomos draudimo įmonių ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių bendrajam draudimui Europos Sąjungos valstybėse narėse, atitinkančiam visus šiuos kriterijus:

1) bendrojo draudimo sutartis sudaroma dėl šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 3–13 ir 16 punktuose nurodytų draudimo grupių rizikų, išskyrus 7 straipsnio 3 dalies 13 punkte nurodytai draudimo grupei priklausančias draudimo rizikas, susijusias su žala, atsirandančia naudojant atominę energiją ar vaistus bei kitas medicinos prekes;

2) bendrojo draudimo sutartis sudaroma tik dėl didelių draudimo rizikų ir jei dėl šių draudimo rizikų masto būtina keleto draudikų teikiama draudimo apsauga;

3) draudimo rizika apdraudžiama viena draudimo sutartimi šioje sutartyje nurodytam terminui ir draudimo įmokai dviejų ir daugiau draudikų, prisiimančių draudimo rizikos dalį, ir vienas iš šių draudikų paskiriamas pagrindiniu draudiku;

4) draudimo rizika yra Europos Sąjungos valstybėje narėje ar valstybėse narėse;

5) pagrindinis draudikas atitinka šio straipsnio nustatytus reikalavimus ir pagal statusą, apibrėžtą sutartimi tarp draudikų, draudimo sutartiniuose santykiuose pagrindinis draudikas laikomas draudiku, suteikiančiu draudimo apsaugą dėl visos draudimo rizikos;

6) bent vieno iš draudikų buveinė ar filialas yra kitoje nei pagrindinio draudiko Europos Sąjungos valstybėje narėje;

7) pagrindinis draudikas visiškai prisiima pagrindinio draudiko teises bei pareigas ir turi teisę nustatyti draudimo sutarties sąlygas ir draudimo įmokos dydį.

2. Pagrindiniam draudikui taikomi šio Įstatymo 53 arba 57 straipsnio reikalavimai.

3. Lietuvos Respublikos draudimo įmonių ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, dalyvaujančių bendrajame draudime Europos Sąjungoje, techninių atidėjinių formavimui, techninių atidėjinių padengimui turtu, statistinės bei kitos informacijos Priežiūros komisijai pateikimui taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimai.

4. Priežiūros komisija bendradarbiauja su Europos Bendrijų Komisija ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis analizuodama, ar nėra kliūčių šio straipsnio nuostatomis įgyvendinti, kaip laikomasi šio straipsnio nuostatų, ir stebėdama, ar šiomis nuostatomis nėra piktnaudžiaujama dėl to, jog pagrindinis draudikas neprisiima visų pagrindinio draudiko teisių ir pareigų ar kad draudimo rizikos nereikalauja dviejų ar daugiau draudikų teikiamos draudimo apsaugos.

VI SKYRIUS

DRAUDIMO SUTARTIMS TAIKYTINA TEISĖ

117 straipsnis. Skyriaus nuostatų taikymas

Šis skyrius nustato teisę, taikytiną ne gyvybės draudimo sutartims, kuriomis apdraudžiamos rizikos, esančios Europos Sąjungos valstybėse narėse, privalomo draudimo sutartims, kai Europos Sąjungos valstybė narė numato pareigą sudaryti draudimo sutartį, taip pat teisę, taikytiną gyvybės draudimo sutartims, kai nuolatinė draudėjo gyvenamoji vieta ar buveinė, su kuria susijusi gyvybės draudimo sutartis, yra Europos Sąjungos valstybėje narėje.

118 straipsnis. Imperatyvios teisės normos

Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį ar Europos Sąjungos valstybės narės, kuri numato pareigą sudaryti

draudimo sutartį, imperatyvios teisės normos taikomos draudimo sutarčiai nepaisant to, kokia teisė taikytina draudimo sutarčiai.

119 straipsnis. Ne gyvybės draudimo sutartims taikytina teisė

1. Šis straipsnis nustato teisę, taikytiną ne gyvybės draudimo sutartims, kuriomis apdraudžiamos draudimo rizikos, esančios Europos Sąjungos valstybėse narėse, jei ne gyvybės draudimo sutarties šalys nepasirinko taikomos teisės.

2. Jei draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje yra draudimo rizika, taikoma šios Europos Sąjungos valstybės narės teisė ar, jei šios Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktai leidžia, kitos valstybės teisė.

3. Jei draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra ne toje pačioje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje yra draudimo rizika, draudimo sutarties šalys gali pasirinkti Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teisę arba valstybės, kurioje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė, teisę.

4. Jei draudėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą arba verčiasi savarankiška profesine veikla, sudarant draudimo sutartį dėl su draudėjo veikla susijusių draudimo rizikų, esančių skirtingose Europos Sąjungos valstybėse narėse, draudimo sutarties šalys gali pasirinkti bet kurios iš šių valstybių narių teisę arba valstybės, kurioje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta ar draudėjo buveinė, teisę.

5. Nepaisydamos šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatų, sudarydamos draudimo sutartį dėl draudiminių įvykių, galinčių įvykti kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje nei valstybėje narėje, kurioje yra draudimo rizika, draudimo sutarties šalys gali pasirinkti pirmosios valstybės narės teisę.

6. Didelės draudimo rizikos draudimo sutarties šalys gali laisvai pasirinkti taikomą teisę.

7. Tai, kad šio straipsnio 2 ar 6 dalyje nustatytais atvejais draudimo sutarties šalys pasirinko taikomą teisę, nedaro įtakos Europos Sąjungos valstybės narės, su kuria yra susijusios visos kitos aplinkybės taikomos teisės pasirinkimo metu, imperatyvių teisės normų taikymui.

8. Draudimo sutarties šalių susitarimas dėl taikomos teisės pasirinkimo turi būti išreikštas ar aiškiai nurodytas draudimo sutarties sąlygose arba aiškiai numanomas iš konkrečių aplinkybių. Jei taip nėra arba jei sutarties šalys nepasirinko taikomos teisės, taikoma valstybės, kuri paminėta šio straipsnio ankstesnėse dalyse ir su kuria draudimo sutartis yra susijusi labiausiai, teisė. Tačiau didelei draudimo sutarties daliai, kuri yra labiau susijusi su kita valstybe negu su minėtomis šio straipsnio 1–5 dalyse, išimties tvarka gali būti taikoma kitos valstybės teisė. Preziumuojama, jog draudimo sutartis yra labiausiai susijusi su Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teise.

9. Jeigu draudimo sutartis sudaroma dėl draudimo rizikų, esančių daugiau kaip vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, taikant šios dalies nuostatas laikoma, kad draudimo sutartis sudaryta iš keleto draudimo sutarčių, iš kurių kiekviena yra susijusi tik su viena valstybe nare.

120 straipsnis. Privalomojo draudimo sutartims taikytina teisė

1. Privalomojo draudimo sutarčiai taikoma Europos Sąjungos valstybės narės, kuri numato pareigą sudaryti draudimo sutartį, teisė.

2. Kai pareigą sudaryti draudimo sutartį numato Lietuvos Respublikos įstatymai, ji nelaikoma tinkamai įvykdyta, jei sudaryta draudimo sutartis neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų, taikomų tokiam draudimui, nuostatų.

3. Kai privalomojo draudimo atveju Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, ir valstybės narės, kuri numato pareigą sudaryti draudimo sutartį, teisė prieštarauja viena kitai, taikoma pastarosios valstybės narės teisė.

4. Jeigu draudimo sutartis sudaroma dėl draudimo rizikų, esančių daugiau kaip vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ir bent vienoje iš jų yra privalomasis draudimas, taikant šio straipsnio 2 dalies nuostatas laikoma, kad draudimo sutartis sudaryta iš keleto draudimo sutarčių, iš kurių kiekviena yra susijusi tik su viena valstybe nare.

5. Kai Europos Sąjungos valstybė narė numato privalomąjį draudimą ir draudikas privalo pranešti kompetentingoms institucijoms apie draudimo apsaugos pabaigą, draudimo apsaugos pabaiga teisinės pasekmės tretiesiems asmenims sukelia tik esant aplinkybėms, nurodytoms šios Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktuose.

121 straipsnis. Gyvybės draudimo sutartims taikytina teisė

1. Šis straipsnis nustato gyvybės draudimo sutartims taikytiną teisę, kai gyvybės draudimo sutarties šalys nepasirinko draudimo sutarčiai taikomos teisės.

2. Gyvybės draudimo sutartims taikoma įsipareigojimo pagal gyvybės draudimo sutartį Europos Sąjungos valstybės narės teisė.

3. Jei draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurios pilietis jis yra, o kitoje valstybėje narėje, draudimo sutarties šalys gali pasirinkti tos valstybės narės, kurios pilietybę turi draudėjas, teisę.

VII SKYRIUS

INTERVENCINĖS PRIEMONĖS, PABAIGA, PERTVARKYMAS IR BANKROTAS

PIRMASIS SKIRSNIS

INTERVENCINĖS PRIEMONĖS

122 straipsnis. Skirsnio nuostatų taikymas

1. Šis skirsnis reglamentuoja intervencinių priemonių taikymą:

1) Lietuvos Respublikos draudimo įmonėms bei jų filialams, įsteigtiems Europos Sąjungos valstybėse narėse;

2) užsienio valstybių draudimo įmonių filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje.

2. Teismo taikomos Civilinio kodekso 2.131 straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodytos priemonės, jeigu jos atitinka šio Įstatymo 2 straipsnio 36 dalyje nurodytus kriterijus, laikomos intervencinėmis priemonėmis.

3. Intervencinėmis priemonėmis laikomos Priežiūros komisijos taikomos poveikio priemonės, numatytos šio Įstatymo 197 straipsnio 5 ir 9 punktuose, bei kitos Priežiūros komisijos poveikio priemonės, kurias taikydama Priežiūros komisija, atsižvelgusi į galimas poveikio priemonių pasekmes, nurodė, jog taikomos poveikio priemonės yra intervencinės.

123 straipsnis. Intervencinės priemonės

1. Tik teismas arba Priežiūros komisija turi teisę priimti sprendimą dėl intervencinių priemonių taikymo.

2. Intervencinėms priemonėms taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

124 straipsnis. Informacija apie intervencines priemones

1. Priežiūros komisija, gavusi teismo išsiųstas ekspertų ataskaitą ir rekomendacijas, nurodytas Civilinio kodekso 2.130 straipsnio 2 dalyje, privalo teismui pateikti išvadą dėl teismo ketinamų taikyti intervencinių priemonių. Teismas, priėmęs sprendimą taikyti intervencinę priemonę, apie priimtą sprendimą ir jo įsigaliojimą privalo nedelsdamas pranešti Priežiūros komisijai.

2. Priežiūros komisija privalo nedelsdama pranešti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms apie teismo ar Priežiūros komisijos priimtą sprendimą taikyti intervencinę priemonę bei jo įsigaliojimą, nurodydama galimas šios priemonės pasekmes kitos Europos Sąjungos valstybės narės fiziniams ar juridiniams asmenims. Jei yra galimybė, Priežiūros komisija privalo tai pranešti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms iki sprendimo taikyti intervencinę priemonę.

3. Teismas ar Priežiūros komisija, priėmęs sprendimą taikyti intervencinę priemonę, privalo nedelsdami paskelbti sprendimo rezoliucinę dalį „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

4. Priežiūros komisija privalo nedelsdama paskelbti teismo ar Priežiūros komisijos sprendimo taikyti intervencinę priemonę rezoliucinę dalį Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytame skelbime turi būti nurodyta institucija, priėmusi sprendimą taikyti intervencinę priemonę, taikoma teisė ir paskirti laikinieji draudimo įmonės valdymo organo nariai.

6. Intervencinės priemonės taikomos ir sukelia teises pasekmes nepaisant to, ar informacija apie jas yra paskelbta šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, ar ne.

7. Šio straipsnio 3–5 dalių nuostatos dėl informacijos apie intervencines priemones skelbimo netaikomos, kai intervencinė priemonė daro įtaką tik draudimo įmonės akcininkų ar draudimo įmonės arba užsienio valstybės draudimo įmonės filialo darbuotojų teisėms. Priežiūros komisija turi teisę pavesti draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui apie intervencinę priemonę pranešti šiems asmenims.

ANTRASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO ĮMONIŲ PABAIGA, PERTVARKYMAS IR BANKROTAS BEI UŽSIENIO VALSTYBIŲ DRAUDIMO ĮMONIŲ FILIALŲ VEIKLOS NUTRAUKIMAS

125 straipsnis. Draudimo įmonių pabaiga, pertvarkymas ir bankrotas

1. Reorganizuoti draudimo įmonę visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, ją pertvarkyti reikalingas Priežiūros komisijos leidimas, išduodamas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka. Jei draudimo įmonė reorganizuojama teismo sprendimu, prieš priimdamas šį sprendimą teismas privalo gauti Priežiūros komisijos išvadą.

2. Priežiūros komisija turi teisę įpareigoti draudimo įmonę pranešti suinteresuotiems asmenims apie reorganizavimo, pertvarkymo ir veiklos rūšies keitimo procedūras ir atsižvelgdama į šio Įstatymo 133 straipsnio nuostatas nustatyti informacijos pateikimo tvarką.

126 straipsnis. Savanoriškas draudimo įmonės likvidavimas

1. Draudimo įmonės visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę priimti sprendimą likviduoti draudimo įmonę tik kai draudimo įmonė šio Įstatymo nustatyta tvarka yra perleidusi teises ir pareigas pagal draudimo sutartis ir Priežiūros komisijos nustatyta tvarka gavusi Priežiūros komisijos leidimą likviduoti draudimo įmonę.

2. Priežiūros komisija sprendimą dėl leidimo išdavimo priima per 30 darbo dienų nuo visų reikiamų ir tinkamai įformintų dokumentų pateikimo.

3. Prieš skiriant asmenį likvidatoriumi, likvidacinės komisijos nariu ar jos pirmininku, Priežiūros komisijos nustatyta tvarka turi būti gautas Priežiūros komisijos pritarimas šio asmens kandidatūrai. Priežiūros komisija sprendimą dėl pritarimo kandidatūrai priima per 30 darbo dienų nuo visų reikiamų ir tinkamai įformintų dokumentų pateikimo.

4. Apie priimtą sprendimą likviduoti draudimo įmonę ir paskirti likvidatorių ar sudaryti likvidacinę komisiją ir paskirti jos pirmininką draudimo įmonė per 3 darbo dienas privalo raštu pranešti Priežiūros komisijai.

127 straipsnis. Prašymas inicijuoti draudimo įmonės veiklos tyrimą

1. Panaikinusi draudimo veiklos licencijos galiojimą, Priežiūros komisija privalo įpareigoti draudimo įmonę perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis ir nustatyti terminą, per kurį teisės ir pareigos privalo būti perleistos.

2. Draudimo įmonė, turėdama teisių ir pareigų, atsirandančių iš draudimo sutarčių, neturi teisės pradėti vykdyti kitą ūkinę komercinę veiklą.

3. Jei draudimo įmonė per Priežiūros komisijos nustatytą terminą neperleidžia teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis, Priežiūros komisija privalo kreiptis į prokurorą su prašymu inicijuoti draudimo veiklos tyrimą Civilinio kodekso 2.124 – 2.131 straipsniuose nustatyta tvarka.

128 straipsnis. Priverstinis draudimo įmonės likvidavimas

1. Teismas, prieš priimdamas sprendimą dėl draudimo įmonės priverstinio likvidavimo Civilinio kodekso 2.106 straipsnyje nurodytais pagrindais, privalo pranešti Priežiūros komisijai ir gauti jos išvadą dėl priverstinio draudimo įmonės likvidavimo.

2. Likvidatoriaus ar likvidacinės komisijos narių ir jos pirmininko kandidatūras teismui pateikia Priežiūros komisija. Priėmus sprendimą likviduoti draudimo įmonę, paskirti likvidatorių ar likvidacinę komisiją bei jos pirmininką, teismas per 3 darbo dienas apie tai privalo raštu pranešti Priežiūros komisijai.

129 straipsnis. Draudimo įmonės bankrotas

1. Draudimo įmonės bankroto byla nagrinėjama Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka, jei šis įstatymas nenustato kitaip.

2. Draudimo įmonės bankroto procesas vyksta tik teismo tvarka. Pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikia Priežiūros komisija. Teismas Priežiūros komisijos pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo išnagrinėja per 7 dienas.

3. Jei įstatymų nustatyta tvarka pareiškimą dėl draudimo įmonės bankroto bylos iškėlimo pateikia kiti asmenys, teismas prieš priimdamas sprendimą iškelti bankroto bylą privalo gauti Priežiūros komisijos išvadą dėl draudimo įmonės nemokumo.

4. Administratoriaus kandidatūrą teismui pateikia Priežiūros komisija.

5. Priėmus sprendimą iškelti bankroto bylą draudimo įmonei, teismas per 3 darbo dienas apie tai privalo raštu pranešti Priežiūros komisijai.

6. Draudimo įmonės bankroto bylos nagrinėjimo metu draudėjų ir kitų kreditorių susirinkimai nešaukiami. Jų interesams atstovauja Priežiūros komisijos sudarytas kreditorių atstovų komitetas. Šis komitetas sudaromas iš ne daugiau kaip 15 narių. Į jo sudėtį įeina draudėjai, apdraustieji, naudos gavėjai, nukentėję tretieji asmenys, kiti kreditoriai ir Priežiūros komisijos atstovai. Kreditorių atstovų komiteto reglamentą tvirtina Priežiūros komisija.

7. Pirmąjį kreditorių atstovų komiteto posėdį šaukia Priežiūros komisija arba Priežiūros komisijos pavedimu administratorius.

130 straipsnis. Užsienio valstybės draudimo įmonės reorganizavimas, susijęs su filialu, įsteigtu Lietuvos Respublikoje

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės reorganizavimas gali sukelti teisinės pasekmes šios įmonės filialo Lietuvos Respublikoje draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir trečiųjų asmenų teisėms ir pareigoms tik gavus Priežiūros komisijos leidimą.

2. Priežiūros komisija turi teisę įpareigoti užsienio valstybės draudimo įmonės filialą pranešti apie reorganizavimo procedūras ir, atsižvelgdama į šio Įstatymo 133 straipsnio nuostatas, nustatyti informacijos pateikimo tvarką.

131 straipsnis. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, veiklos nutraukimas

1. Užsienio valstybės draudimo įmonė turi teisę priimti sprendimą nutraukti filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, veiklą tik šio Įstatymo nustatyta tvarka perdavusi teises ir pareigas pagal filialo draudimo sutartis ir gavusi Priežiūros komisijos leidimą.

2. Priežiūros komisija sprendimą dėl leidimo išdavimo priima per 30 darbo dienų nuo visų reikiamų ir tinkamai įformintų dokumentų pateikimo.

3. Užsienio valstybės draudimo įmonė, priėmusi sprendimą nutraukti filialo veiklą, privalo paskirti asmenį, atsakingą už filialo veiklos nutraukimą. Prieš skirdama asmenį, atsakingą už filialo veiklos nutraukimą, užsienio valstybės draudimo įmonė Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo gauti Priežiūros komisijos pritarimą šio asmens kandidatūrai. Priežiūros komisija sprendimą dėl pritarimo kandidatūrai priima per 30 darbo dienų nuo visų reikiamų ir tinkamai įformintų dokumentų pateikimo.

4. Apie priimtą sprendimą nutraukti Lietuvos Respublikoje įsteigto užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ir paskirti asmenį, atsakingą už filialo veiklos nutraukimą, užsienio valstybės draudimo įmonė per 3 darbo dienas raštu privalo pranešti Priežiūros komisijai.

132 straipsnis. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, priverstinis veiklos nutraukimas

1. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, veikla priverstinai nutraukiama Priežiūros komisijai priėmus sprendimą panaikinti išduotą leidimą filialo draudimo veiklai. Šiuo atveju asmens, atsakingo už veiklos nutraukimą, kandidatūrą teikia Priežiūros komisija.

2. Jei įstatymų nustatyta tvarka sprendimą nutraukti Lietuvos Respublikoje įsteigto užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ketina priimti kitos Lietuvos Respublikos institucijos, asmens, atsakingo už veiklos nutraukimą, kandidatūrą pateikia Priežiūros komisija. Priėmusi sprendimą nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ir paskirti asmenį, atsakingą už veiklos nutraukimą, valstybės institucija per 3 darbo dienas apie tai privalo raštu pranešti Priežiūros komisijai.

133 straipsnis. Informacija, susijusi su draudimo įmonės likvidavimu ir bankroto byla bei užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimu

1. Priežiūros komisija privalo nedelsdama pranešti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms apie priimtą sprendimą likviduoti draudimo įmonę, nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti draudimo įmonei bankroto bylą, nurodydama galimas pasekmes šios Europos Sąjungos valstybės narės fiziniams ar juridiniams asmenims.

2. Jei yra galimybė, Priežiūros komisija privalo pranešti kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai iki sprendimo likviduoti draudimo įmonę, nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei priėmimo.

3. Likviduojamos draudimo įmonės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas, asmuo, atsakingas už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, ar bankrutuojančios draudimo įmonės administratorius privalo nedelsdamas informuoti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ apie sprendimą likviduoti draudimo įmonę, nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei.

4. Likviduojamos draudimo įmonės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas, asmuo, atsakingas už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, ar bankrutuojančios draudimo įmonės administratorius privalo nedelsdamas paskelbti ištrauką iš priimto sprendimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Skelbime, be kitų duomenų, privalo būti nurodytas Priežiūros komisijos ir likviduojamos draudimo įmonės likvidatoriaus, likvidacinės komisijos pirmininko, asmens, atsakingo už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, ar bankrutuojančios draudimo įmonės administratoriaus adresas ir kiti ryšio duomenys, teisė, taikoma likvidavimo ar bankroto procedūroms.

5. Likviduojamos draudimo įmonės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas, asmuo, atsakingas už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, ar bankrutuojančios draudimo įmonės administratorius apie sprendimą likviduoti draudimo įmonę, nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei privalo nedelsdamas raštu pranešti kiekvienam žinomam kreditoriui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje. Informacijoje privalo būti nurodyta:

1) kreditorinio reikalavimo pateikimo terminai, tvarka ir subjektas, kuriam pateikiamas kreditorinis reikalavimas;

2) kreditorinio reikalavimo nepateikimo ar pavėluoto pateikimo teisinės pasekmės;

3) kreditoriaus kreditorinio reikalavimo eilė, priemonės, kuriomis yra užtikrintas kreditorinis reikalavimas;

4) draudimo įmonės likvidavimo ir bankroto, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimo pasekmės draudimo sutartims, momentas, nuo kurio pasibaigia teisės ir pareigos, susijusios su draudimo sutartimis.

6. Informacija, nurodyta šio straipsnio 5 dalyje, pateikiama lietuvių kalba ir Europos Sąjungos valstybės narės valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų. Dokumente privalo būti antraštė „Kvietimas ir terminas pareikšti kreditorinį reikalavimą“ visomis Europos Sąjungos oficialiomis kalbomis. Jei kreditoriaus kreditorinis reikalavimas atsiranda iš draudimo sutarties, informacija pateikiama Europos Sąjungos valstybės narės, kur yra kreditoriaus nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė, valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų.

7. Kreditorius, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, naudodamasis teise pareikšti kreditorinį reikalavimą, privalo pateikti kreditorinį reikalavimą patvirtinančių dokumentų (jei tokie yra) kopijas, nurodyti datą, kada atsirado kreditorinis reikalavimas, kreditorinio reikalavimo dydį ir priemones, kuriomis kreditorinis reikalavimas yra užtikrintas. Kreditoriaus informacija pateikiama Europos Sąjungos valstybės narės, kur yra kreditoriaus nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė, valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų, tačiau informacijoje privalo būti antraštė lietuvių kalba „Kreditorinis reikalavimas“ ar „Pastabos dėl kreditorinio reikalavimo“.

8. Likviduojamos draudimo įmonės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas, asmuo, atsakingas už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, ar bankrutuojančios draudimo įmonės administratorius privalo tinkamai ir reguliariai informuoti kreditorius apie likvidavimo ar bankroto procedūrų eigą.

9. Likviduojamos draudimo įmonės likvidatorius, likvidacinės komisijos pirmininkas, asmuo, atsakingas už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, ar bankrutuojančios draudimo įmonės administratorius privalo Priežiūros komisijos nustatyta tvarka teikti informaciją Priežiūros komisijai.

10. Priežiūros komisija kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu privalo pateikti informaciją apie draudimo įmonės likvidavimą, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą ar draudimo įmonės bankrotą.

134 straipsnis. Likviduojamos, bankrutavusios draudimo įmonės ir užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, kurio veikla nutraukiama, turto, dengiančio draudimo techninius atidėjinius, naudojimas

1. Likviduojamos, bankrutavusios draudimo įmonės ir užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, kurio veikla nutraukiama, draudimo techninius atidėjinius dengiantis turtas, įtrauktas į šio Įstatymo 35 straipsnio 7 dalyje nurodytą sąrašą, gali būti naudojamas tik draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų bei nukentėjusių trečiųjų asmenų kreditoriniams reikalavimams, atsirandantiems iš draudimo sutarčių, tenkinti, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje numatytą išimtį. Iš draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto ir lėšų, gautų jį perleidus, negali būti išieškoma pagal kitas draudimo įmonės ar kitos užsienio valstybės draudimo įmonės filialo prievoles.

2. Jei draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto nepakanka visiems likviduojamos ar bankrutavusios draudimo įmonės, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, kurio veikla nutraukiama, kreditorių kreditoriniams reikalavimams, atsirandantiems iš draudimo sutarčių, patenkinti, šie reikalavimai tenkinami proporcingai pagal kiekvienam kreditoriui priklausančią sumą.

3. Kitos nei draudimo techninių atidėjinių turtas draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo lėšos panaudojamos šio straipsnio 1 dalyje numatytų kreditorių, kurių reikalavimai nebuvo visiškai patenkinti iš draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto, bei visų kitų kreditorių reikalavimams tenkinti įstatymų nustatyta tvarka. Draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto likutis, likęs patenkinus šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų kreditorinius reikalavimus, taip pat naudojamas visų kitų kreditorių reikalavimams tenkinti įstatymų nustatyta tvarka.

4. Jei kito nei bankrutuojančios draudimo įmonės draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto nepakanka administravimo išlaidoms padengti, teismas kreditorių atstovų komiteto siūlymu, atsižvelgdamas į Priežiūros komisijos nuomonę, administratoriaus prašymu turi teisę skirti iki 10 procentų draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto bankrutuojančios draudimo įmonės administravimo išlaidoms.

135 straipsnis. Bankrutuojančių draudimo įmonių draudimo sutarčių pasibaigimas

1. Įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą:

1) ne gyvybės draudimo sutartys, išskyrus transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis, pasibaigia;

2) transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartys pasibaigia po 30 dienų (išskyrus atvejus, kai transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartyje numatyta ankstesnė draudimo sutarties termino pabaiga);

3) gyvybės draudimo sutartys, jei per Priežiūros komisijos nustatytą terminą teisės ir pareigos pagal šias sutartis nėra perleidžiamos, pasibaigia.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų draudimo sutarčių draudėjai įgyja kreditorinio reikalavimo teisę į sumokėtos draudimo įmokos dalį už laikotarpį nuo draudimo sutarties pabaigos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais iki draudimo sutartyje numatyto draudimo sutarties termino pabaigos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

136 straipsnis. Užsienio valstybių draudimo įmonių filialų draudimo sutarčių pasibaigimas

1. Priežiūros komisijai panaikinus leidimą užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo veiklai dėl to, kad filialo įsipareigojimai viršija filialui priskirtą turtą:

1) ne gyvybės draudimo sutartys, išskyrus transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis, pasibaigia;

2) transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartys pasibaigia po 30 dienų (išskyrus atvejus, kai transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartyje numatyta ankstesnė draudimo sutarties termino pabaiga);

3) gyvybės draudimo sutartys, jei nuo leidimo užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo veiklai panaikinimo iki Priežiūros komisijos nustatyto termino pabaigos teisės ir pareigos pagal šias sutartis nėra perleidžiamos, pasibaigia.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų draudimo sutarčių draudėjai įgyja kreditorinio reikalavimo teisę į sumokėtos draudimo įmokos dalį už laikotarpį nuo draudimo sutarties pabaigos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais iki draudimo sutartyje numatyto draudimo sutarties termino pabaigos.

3. Jei užsienio valstybės draudimo įmonės filialo įsipareigojimai tampa didesni už filialui priskirtą turtą po leidimo filialo draudimo veiklai panaikinimo, Priežiūros komisija konstatuoja šį faktą nutarimu. Tokiu atveju:

1) ne gyvybės draudimo sutartys, išskyrus transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis, pasibaigia;

2) transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartys pasibaigia po 30 dienų (išskyrus atvejus, kai transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartyje numatyta ankstesnė draudimo sutarties termino pabaiga);

3) Priežiūros komisija nustato terminą perleisti teises ir pareigas pagal gyvybės draudimo sutartis. Jei per Priežiūros komisijos nustatytą terminą teisės ir pareigos pagal gyvybės draudimo sutartis nėra perleidžiamos, šios sutartys pasibaigia.

4. Šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų draudimo sutarčių draudėjai įgyja kreditorinio reikalavimo teisę į sumokėtos draudimo įmokos dalį už laikotarpį nuo draudimo sutarties pabaigos šio straipsnio 3 dalyje nurodytais pagrindais iki draudimo sutartyje numatyto draudimo sutarties termino pabaigos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

137 straipsnis. Draudėjų kreditoriniai reikalavimai pasibaigus gyvybės draudimo sutartims

1. Kiekvienas šio Įstatymo 135 ar 136 straipsnyje numatytais pagrindais pasibaigusios gyvybės draudimo sutarties draudėjas įgyja kreditorinio reikalavimo teisę į draudimo įmonę ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialą.

2. Jei gyvybės draudimo sutartis sudaryta tik dėl mirties rizikos, draudėjai įgyja kreditorinio reikalavimo teisę į sumokėtos draudimo įmokos dalį nuo draudimo sutarties pabaigos šio Įstatymo 135 ar 136 straipsnyje numatytais pagrindais iki draudimo sutartyje numatyto draudimo sutarties termino pabaigos.

3. Draudėjo, sudariusio su kapitalo kaupimu susijusią gyvybės draudimo sutartį, kreditorinio reikalavimo dydis yra lygus to draudėjo draudimo sutarčiai sudarytų techninių atidėjinių dydžių sutarties pasibaigimo dieną sumai.

138 straipsnis. Teisių ir pareigų pagal bankrutuojančios draudimo įmonės gyvybės draudimo sutartis perleidimo ypatumai

1. Perleidžiant teises ir pareigas pagal bankrutuojančios draudimo įmonės gyvybės draudimo sutartis, vietoj šio Įstatymo 41 straipsnio 5 dalyje, 42 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų terminų taikomas 30 dienų terminas.

2. Perleidžiant teises ir pareigas pagal bankrutuojančios draudimo įmonės gyvybės draudimo sutartis, šio Įstatymo 42 straipsnio 3 dalies 2 punktą taikomas atsižvelgiant į šiame straipsnyje nustatytas išimtis.

3. Perleidžiant teises ir pareigas pagal bankrutuojančios draudimo įmonės gyvybės draudimo sutartis, šio Įstatymo 42 straipsnio 3 dalies 4 punktą netaikomas, tačiau būtina sąlyga Priežiūros komisijai išduoti leidimą perleisti teises ir pareigas yra bankrutuojančios draudimo įmonės draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų turtinių interesų apsauga, kuri yra realiai galima esant konkrečioms bankroto bylos aplinkybėms.

4. Jei bankrutuojančios draudimo įmonės draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto nepakanka kreditoriniams reikalavimams, atsirandantiems iš gyvybės draudimo, susijusio su kapitalo kaupimu, sutarčių, patenkinti, bankrutuojanti draudimo įmonė, perleidžianti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis, turi teisę perleisti dalį pareigos dėl draudimo išmokos ir išperkamosios sumos mokėjimo. Tokiu atveju sutartyje dėl teisių ir pareigų perdavimo privalo būti nurodyta, kokią dalį draudimo išmokos ir išperkamosios sumos privalo išmokėti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis perimantis subjektas. Nuo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimo momento draudėjas įgyja kreditorinio reikalavimo bankrutuojančiai draudimo įmonei teisę į išperkamosios sumos, apskaičiuotos iki teisių ir pareigų perleidimo dienos, dalį, dėl kurios išmokėjimo pareiga išliko bankrutuojančiai draudimo įmonei.

5. Šio Įstatymo 42 straipsnio 7 dalyje numatyto draudimo techninius atidėjinius dengiančio turto atkūrimo plano pateikti nereikia, jei įgyvendinant šio straipsnio 4 dalies nuostatas perduodamas draudimo techninius atidėjinius dengiantis turtas yra adekvatus perimamoms teisėms ir pareigoms.

139 straipsnis. Teisių ir pareigų pagal užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, kurio veikla nutraukiama, gyvybės draudimo sutartis perleidimo ypatumai

Priežiūros komisija, atsižvelgdama į šio Įstatymo 138 straipsnio nuostatas, nustato užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, kurio veikla nutraukiama ir kurio įsipareigojimai didesni už jam priskirtą turtą, teisių ir pareigų pagal gyvybės draudimo sutartis perleidimo tvarką.

140 straipsnis. Likviduojamos ir bankrutuojančios draudimo įmonės draudimo veiklos licencija

1. Jei šio Įstatymo nustatyta tvarka draudimo veiklos licencijos galiojimas iki sprendimo likviduoti draudimo įmonę ar iškelti jai bankroto bylą priėmimo nėra panaikintas, priėmus

sprendimą likviduoti draudimo įmonę ar iškelti jai bankroto bylą, Priežiūros komisija sustabdo draudimo veiklos licencijos galiojimą.

2. Sustabdžius draudimo veiklos licencijos galiojimą, likviduojama ar bankrutuojanti draudimo įmonė turi teisę vykdyti tik Priežiūros komisijos nutarime dėl draudimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymo nustatytą su draudimu susijusią veiklą.

3. Prieš kreipiantis dėl draudimo įmonės išregistravimo į juridinio asmens registro tvarkytoją, likviduojamos draudimo įmonės likvidatorius ar likvidacinės komisijos pirmininkas, bankrutavusios draudimo įmonės administratorius privalo pateikti Priežiūros komisijai prašymą panaikinti draudimo veiklos licenciją.

141 straipsnis. Užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, kurio veikla nutraukiama, leidimas filialo draudimo veiklai

1. Jei šio Įstatymo nustatyta tvarka leidimo filialo draudimo veiklai galiojimas iki sprendimo nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą priėmimo nėra panaikintas, priėmus sprendimą nutraukti filialo veiklą, Priežiūros komisija sustabdo leidimo filialo draudimo veiklai galiojimą.

2. Sustabdžius leidimo filialo draudimo veiklai galiojimą, užsienio valstybės draudimo įmonės filialas turi teisę vykdyti tik šiame Priežiūros komisijos nutarime nustatytą su draudimu susijusią veiklą.

3. Prieš kreipdamasis į juridinio asmens registro tvarkytoją dėl užsienio valstybės draudimo įmonės filialo išregistravimo asmuo, atsakingas už filialo veiklos nutraukimą, privalo pateikti Priežiūros komisijai prašymą panaikinti leidimą filialo draudimo veiklai.

142 straipsnis. Trečiųjų asmenų teisės

1. Intervencinės priemonės, draudimo įmonės likvidavimas, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimas ar draudimo įmonės bankrotas negali turėti įtakos daiktinėms teisėms į draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui priskirtą turtą, esantį kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, sprendimo taikyti intervencines priemones, likviduoti draudimo įmonę, nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei įsigaliojimo metu. Intervencinių priemonių, likvidavimo, filialo veiklos nutraukimo ar bankroto pasekmės reguliuojamos vertybinių popierių rinkos dalyvių teisėms ir pareigoms yra nustatomos teisės, taikomos šiai vertybinių popierių rinkai.

2. Intervencinės priemonės, draudimo įmonės likvidavimas, filialo veiklos nutraukimas ar draudimo įmonės bankrotas negali turėti įtakos pardavėjo teisėms, susijusioms su nuosavybės teisės į perduotiną, perduotą ar perduodamą pirkėjui – draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui – turtą išlikimu iki tol, kol už jį bus visiškai sumokėta ar bus įvykdytos kitokios sutarties sąlygos, jei sprendimo taikyti intervencines priemones, likviduoti draudimo įmonę, nutraukti kitos užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei įsigaliojimo metu turtas buvo kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

3. Intervencinės priemonės, likvidavimas, filialo veiklos nutraukimas ar bankrotas negali būti pagrindas nutraukti draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo-pardavėjo sudarytą pirkimo–pardavimo sutartį po turto perdavimo pirkėjui, taip pat negali turėti įtakos nuosavybės teisės į turtą perėjimui pirkėjui, jei sprendimo taikyti intervencines priemones, likviduoti draudimo įmonę, nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei įsigaliojimo metu turtas buvo kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

4. Intervencinės priemonės, likvidavimas, filialo veiklos nutraukimas ar bankrotas negali turėti įtakos kreditorių teisėms į įskaitymą, kai įskaitymas yra leidžiamas teisės, taikomos draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo kreditoriniam reikalavimui.

5. Šio straipsnio 1–4 dalių nuostatos neriboja teisės aktuose numatytų galimybių imtis priemonių dėl veiksmų ir kitų sandorių, pažeidžiančių teisės aktus, draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo kreditorių teises ar teisėtus interesus, negaliojimo, pripažinimo negaliojančiais ar uždraudimo juos vykdyti.

6. Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos dėl veiksmų ir kitų sandorių, pažeidžiančių teisės aktus, draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo kreditorių teises ar teisėtus interesus negaliojimo, pripažinimo negaliojančiais ar nevykdymo netaikomos, jei nustatoma, kad:

1) šiems veiksams ir kitiems sandoriams taikoma kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisė;

2) taikoma teisė nenumato galimybės šiuo atveju ginčyti minėtų veiksmų ir kitų sandorių.

7. Jei po sprendimo taikyti intervencines priemones, likviduoti draudimo įmonę, nutraukti kitos užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą ar iškelti bankroto bylą draudimo įmonei įsigaliojimo draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas sudarė sandorį, pagal kurį perleido nuosavybės teisę į nekilnojamąjį daiktą, laivą ar orlaivį, registruotiną viešajame registre, vertybinius popierius, nuosavybės teisę į kuriuos ar kurių perleidimas pagal Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktus registruotinas registre, vertybinių popierių sąskaitoje ar centriniam depozitoriume, tai tokio sandorio galiojimas nustatomas pagal Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra nekilnojamasis daiktas, registras, vertybinių popierių sąskaita ar centrinis depozitoriumas, teisę.

8. Intervencinių priemonių, draudimo įmonės likvidavimo, filialo veiklos nutraukimo ar draudimo įmonės bankroto poveikis vykstančiam teismo procesui dėl draudimo įmonės ar kitos užsienio valstybės draudimo įmonės filialo turto ar teisių, nustatomas pagal Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje vyksta teismo procesas, teisę.

143 straipsnis. Reikalavimai skiriamiems asmenims

1. Asmuo, skiriamas likviduojamos draudimo įmonės likvidatoriumi, likvidacinės komisijos pirmininku, asmeniu, atsakingu už užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklos nutraukimą, bankrutuojančios draudimo įmonės administratoriumi, privalo būti nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotas ir patyręs.

2. Asmuo, paskirtas į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, turi teisę gauti sprendimo dėl paskyrimo nuorašą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, veikdami kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, privalo laikytis šios valstybės narės teisės aktų reikalavimų, ypač reikalavimų, taikomų turto pardavimui ir informacijos pateikimui darbuotojams. Jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktai numato galimybę įregistruoti intervencines priemones, likvidavimą ar bankrotą šios Europos Sąjungos valstybės narės viešuosiuose registruose, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi teisę tai padaryti. Jei minėtų procedūrų registravimas Europos Sąjungos valstybės narės viešuosiuose registruose yra privalomas, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys privalo tai padaryti. Registravimo išlaidos įtraukiamos į intervencinių priemonių, draudimo įmonės likvidavimo, filialo veiklos nutraukimo ar draudimo įmonės bankroto išlaidas.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims yra taikoma pareiga neatskleisti informacijos, nustatyta šio Įstatymo 186 straipsnyje.

5. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, kurių skyrimas nepriklauso teismo kompetencijai, netinkamai eina savo pareigas, pažeidžia teisės aktus ar draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų ar kitų kreditorių interesus, Priežiūros komisija turi teisę reikalauti, kad būtų paskirtas naujas asmuo, ir nustatyti terminą naujam asmeniui paskirti.

6. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, kurių skyrimas priklauso teismo kompetencijai, netinkamai eina savo pareigas, pažeidžia teisės aktus ar draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų ir kitų kreditorių interesus, Priežiūros komisija turi teisę kreiptis į teismą su prašymu, kad teismas pakeistų šį asmenį. Tokiu atveju naujo asmens kandidatūrą pateikia Priežiūros komisija.

VIII SKYRIUS

DRAUDIMO IR PERDRAUDIMO TARPININKAI

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

144 straipsnis. Skyriaus nuostatų taikymas

Šio skyriaus nuostatos nėra taikomos asmenims, teikiantiems draudimo tarpininkavimo paslaugas, jei yra visos šios sąlygos:

- 1) draudimo sutartis reikalauja tik šio asmens teikiamos draudimo apsaugos pobūdžio žinojimo;
- 2) draudimo sutartis nėra gyvybės draudimo sutartis;
- 3) draudimo sutartimi nėra apdraudžiama civilinės atsakomybės rizika;

4) pagrindinė asmens, teikiančio draudimo tarpininkavimo paslaugas, ūkinė komercinė veikla, iš kurios gauta daugiau kaip 50 procentų pajamų per praėjusius finansinius metus, yra kita nei draudimo tarpininkavimas;

5) siūlomas draudimas yra papildoma paslauga, skirta asmenims siūlomoms prekėms ar paslaugoms arba su jomis susijusi, kai draudimo apsauga skirta siūlomų prekių sugedimo, sugadinimo ar sunaikinimo rizikoms; arba bagažo sugadinimo, sunaikinimo ar kitoms rizikoms, susijusioms su asmenims siūloma kelione, net jei draudimo sutartis sudaroma dėl mirties ar civilinės atsakomybės rizikų, kurios yra papildomos pagrindinių su siūloma kelione susijusių draudimo rizikų atžvilgiu;

6) metinės draudimo įmokos dydis neviršija 500 eurų ir visas draudimo sutarties terminas, apskaičiuotas įtraukiant galimus automatinio sutarties termino pratęsimą (kai sutarties terminas pratęsiamas draudėjui nepareiškus ketinimo ateityje nesinaudoti teikiama draudimo apsauga) atvejus, neviršija 5 metų.

ANTRASIS SKIRSNIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS DRAUDIMO BROKERIŲ ĮMONĖ

145 straipsnis. Licencija draudimo brokerių įmonės veiklai

1. Draudimo brokerių įmonė turi teisę verstis draudimo tarpininkavimo veikla tik turėdama Priežiūros komisijos išduotą licenciją.

2. Licencija draudimo brokerių įmonės veiklai išduodama:

1) steigiamai akcinei bendrovei, uždarajai akcinei bendrovei ar Europos bendrovei;

2) po juridinių asmenų reorganizavimo veiksiančiai naujai akcinei bendrovei, uždarajai akcinei bendrovei ar Europos bendrovei, ketinančiai vykdyti draudimo brokerių įmonės veiklą;

3) akcinei bendrovei, uždarajai akcinei bendrovei ar Europos bendrovei, keičiančiai vykdomos veiklos rūšį į draudimo brokerių įmonės veiklą.

3. Licencija draudimo brokerių įmonės veiklai taip pat galioja visose kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, suteikdama teisę vykdyti draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklą įgyvendinant steigimosi teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas šio Įstatymo 173 straipsnyje nustatytais sąlygomis.

4. Licencija draudimo brokerių įmonės veiklai išduodama neribotam laikui.

5. Licencija draudimo brokerių įmonės veiklai išduodama tik konkrečiai draudimo brokerių įmonei, ji negali būti perleista kitam asmeniui.

6. Draudimo brokerių įmonės veiklos licencijavimo taisyklės ir licencijos formą tvirtina Priežiūros komisija.

7. Steigiama draudimo brokerių įmonė gali būti įregistruota juridinių asmenų registre, o jei licencija draudimo brokerių įmonės veiklai išduodama ne steigiamai draudimo brokerių įmonei, atitinkami pakeitimai juridinių asmenų registre gali būti padaryti tik po licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai išdavimo. Apie įregistravimo faktą draudimo brokerių įmonė per 5 darbo dienas privalo pranešti Priežiūros komisijai.

8. Priežiūros komisija pagal juridinių asmenų registro nuostatus privalo pranešti juridinių asmenų registruui apie licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai išdavimą, galiojimo sustabdymą ar panaikinimą.

9. Priežiūros komisijos interneto tinklalapyje skelbiamas draudimo brokerių įmonių sąrašas.

146 straipsnis. Licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai išdavimas

1. Per 4 mėnesius nuo prašymo išduoti licenciją draudimo brokerių įmonės veiklai ir visų dokumentų, nurodytų draudimo brokerių įmonės veiklos licencijavimo taisyklėse, pateikimo dienos Priežiūros komisija priima sprendimą dėl licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai išdavimo ir apie tai raštu praneša pareiškėjui.

2. Priežiūros komisija atsisako išduoti licenciją draudimo brokerių įmonės veiklai tuo atveju, jei:

1) nėra pateikti Priežiūros komisijos reikalaujami dokumentai arba pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų;

2) draudimo brokerių įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, draudimo brokerių įmonės priežiūros ir valdymo organų nariai nėra nepriekaištingos reputacijos, o administracijos vadovas nėra nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotas ir patyręs;

3) draudimo brokerių įmonė neturi profesinės civilinės atsakomybės draudimo;

4) draudimo brokerių įmonė, atsižvelgiant į planuojamos veiklos mastą (planuojamą klientų skaičių, apyvartą, įmonės vidaus struktūrą, veiklos teritoriją, būsimus filialus, atstovybes), ketina įdarbinti nepakankamą draudimo brokerių skaičių;

5) pateiktas verslo planas leidžia teigti, jog draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai nebus tinkamai apsaugoti;

6) įstatinis kapitalas nėra visiškai apmokėtas;

7) įstatinis kapitalas apmokėtas pinigais ar turtu, kurių kilmė nėra teisėta;

8) draudimo brokerių įmonė yra juridinio asmens ar juridinių asmenų teisių ir pareigų, kurių vykdymas pažeistų šio Įstatymo 147 straipsnio 4 dalies nuostatas ir (ar) sudarytų grėsmę draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesams, perėmėja;

9) nesumokėta valstybės rinkliava už licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai išdavimą.

147 straipsnis. Reikalavimai draudimo brokerių įmonei

1. Draudimo brokerių įmonės pavadinimo dalyje, nusakančioje įmonės rūšį, turi būti žodžiai „Akcinė draudimo brokerių bendrovė“, „Uždaroji akcinė draudimo brokerių bendrovė“ arba „Europos draudimo brokerių bendrovė“ ar atitinkamos šių žodžių santrumpos „ADBB“, „UADBB“ arba „EDBB“. Joks kitas juridinis asmuo neturi teisės savo pavadinime vartoti šių žodžių junginių ar jų santrumpų bei junginio „draudimo brokeris“ ar jam tapataus junginio, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.

2. Draudimo brokerių įmonės įstatinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 15 000 eurų, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis kaip 4 procentai per finansinius metus draudimo brokerių įmonės gautų draudimo įmokų, kurios mokėtinos draudikams, ir ne mažesnis kaip 15 000 eurų. Dėl įstatinio kapitalo padidinimo ar sumažinimo keičiami draudimo brokerių įmonės įstatai Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo būti suderinti su Priežiūros komisija prieš draudimo brokerių įmonės informacijos apie pakeitimus pateikimą juridinių asmenų registru. Priežiūros komisija sprendimą dėl įstatų pakeitimo suderinimo priima per 20 dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų pateikimo. Įstatinio kapitalo padidinimas gali būti įstatymų nustatyta tvarka įregistruotas tik visiškai apmokėjus akcijas.

3. Draudimo brokerių įmonė privalo apdrausti profesinę civilinę atsakomybę. Draudimo suma turi būti ne mažesnė kaip 1 000 000 eurų vienam draudimui įvykiui ir 1 500 000 eurų visiems draudimams įvykiams per metus. Draudimo apsauga privalo galioti visoje Europos Sąjungos teritorijoje. Draudimo brokerių įmonė privalo turėti draudimo apsaugą visą savo veiklos laiką.

4. Draudimo brokerių įmonė neturi teisės vykdyti jokios kitos ūkinės komercinės veiklos, išskyrus draudimo tarpininkavimo, perdraudimo tarpininkavimo ir tarpininkavimo sudarant pensijų kaupimo (išskyrus papildomą savanorišką pensijų kaupimą) sutartis veiklą. Draudimo brokerių įmonė taip pat gali vertinti draudžiamą turtą Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.

5. Draudimo brokerių įmonė privalo teikti Priežiūros komisijai jos nustatytos formos statistinę, finansinę bei kitokią informaciją, reikalingą draudimo brokerių įmonės veiklos priežiūrai.

148 straipsnis. Draudimo brokerių įmonės valdymas

Draudimo brokerių įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, draudimo brokerių įmonės priežiūros ir valdymo organų nariai privalo būti nepriekaištingos reputacijos asmenys, o administracijos vadovas – nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotas ir patyręs.

149 straipsnis. Draudimo brokerių įmonių nepriklausomumas

1. Draudimo brokerių įmonė yra nepriklausomas draudimo tarpininkas, turintis teisę vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą tiek draudiko, tiek draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens pavedimu.

2. Draudimo brokerių įmonė privalo veikti draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens interesais. Draudimo brokerių įmonė Civilinio kodekso nustatyta tvarka privalo atlyginti draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens nuostolius, atsiradusius dėl šios pareigos nevykdymo.

3. Draudimo brokerių įmonė, vykdydama su draudimo sutarčių sudarymu susijusią draudimo tarpininkavimo veiklą draudiko pavedimu, privalo atsižvelgdama į draudėjo poreikius sudaryti draudėjui galimybę rinktis ir kitų, ne mažiau kaip dviejų, draudikų teikiamas tokias pat ar panašias pagal draudimo apsaugos pobūdį draudimo paslaugas.

4. Draudimo brokerių įmonė privalo atskleisti draudėjams, apdraustiesiems, naudos gavėjams ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims sutartinių santykių su draudikais, kurių pavedimu vykdo draudimo tarpininkavimo veiklą, pobūdį, teikti Priežiūros komisijos nustatytą informaciją, o prieš draudimo sutarties sudarymą teikti ir šio Įstatymo 78 ir 99 straipsniuose nurodytą informaciją.

5. Su draudimo ir perdraudimo tarpininkavimu susijusias funkcijas draudimo brokerių įmonėje gali atlikti tik joje dirbantis ar renkamas pareigas einantis draudimo brokeris.

6. Draudimo brokerių įmonė privalo atidaryti atskirą banko sąskaitą, į kurią pervedamos tik draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų lėšos ir draudikų lėšos, skirtos išmokėti šiems asmenims. Į šias lėšas negali būti nukreipiami išieškojimai pagal kitas draudimo brokerių įmonės prievoles, o draudimo brokerių įmonės bankroto atveju iš šioje sąskaitoje esančių lėšų gali būti tenkinami tik draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų kreditoriniai reikalavimai.

150 straipsnis. Licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalyje nurodytiems pagrindams, Priežiūros komisija turi teisę sustabdyti licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai galiojimą.

2. Priežiūros komisija turi teisę panaikinti licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai galiojimą, jei draudimo brokerių įmonė:

1) nebeatitinka reikalavimų, kuriems esant licencija buvo išduota;

2) šiurkščiai pažeidė teisės aktus;

3) atsisako licencijos;

4) nepradeda vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklos per 12 mėnesių nuo licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai išdavimo;

5) nebevykdo draudimo tarpininkavimo veiklos daugiau kaip 6 mėnesius.

3. Sprendimas panaikinti licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai galiojimą privalo būti išsamiai motyvuotas. Priežiūros komisija apie priimtą sprendimą ir jo motyvus privalo raštu pranešti draudimo brokerių įmonei.

TREČIASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO BROKERIAI IR DRAUDIMO BROKERIŲ RŪMAI

151 straipsnis. Draudimo brokeris

1. Draudimo brokeriu gali būti tik nepriekaištingos reputacijos fizinis asmuo, išlaikęs draudimo brokerio kvalifikacinį egzaminą, įrašytas į Priežiūros komisijos tvarkomą draudimo brokerių sąrašą ir tapęs Draudimo brokerių rūmų nariu.

2. Draudimo brokerių kvalifikacinius egzaminus rengia ir jų tvarką nustato Priežiūros komisija.

3. Draudimo brokerių kvalifikaciniai egzaminai rengiami ne rečiau kaip kartą per 4 mėnesius.

4. Priežiūros komisija išlaikiusį kvalifikacinį egzaminą asmenį per 5 dienas įrašo į draudimo brokerių sąrašą ir išduoda jam nustatytos formos pažymėjimą. Draudimo brokerių sąrašo duomenys yra viešai skelbiami Priežiūros komisijos interneto tinklalapyje.

5. Priežiūros komisija turi teisę išbraukti draudimo brokerį iš draudimo brokerių sąrašo:

1) raštišku draudimo brokerio prašymu;

2) draudimo brokeriui mirus;

3) jeigu draudimo brokeris per 12 mėnesių nepradėjo profesinės veiklos arba jeigu jis daugiau kaip 12 mėnesių jos nebevykdo;

4) jei po įrašymo į sąrašą paaiškėjo faktų, dėl kurių būtų atsisakyta įrašyti draudimo brokerį į sąrašą;

5) jei atsiranda sąlygų, dėl kurių jis negali būti laikomas turinčiu nepriekaištingą reputaciją;

6) Draudimo brokerių rūmų siūlymu, pateiktu atsižvelgiant į Draudimo brokerių garbės teismo sprendimą;

7) šio straipsnio 8 dalyje nurodytais atvejais.

6. Priežiūros komisija Draudimo brokerių garbės teismo prašymu, numatytu šio Įstatymo 163 straipsnio 3 dalyje, turi teisę laikinai sustabdyti draudimo brokerio pažymėjimo galiojimą. Pažymėjimo galiojimo sustabdymo laikotarpiu draudimo brokeris neturi teisės atlikti su draudimo tarpininkavimu susijusių funkcijų draudimo brokerių įmonėje.

7. Išbraukus draudimo brokerį iš draudimo brokerių sąrašo, buvęs draudimo brokeris privalo grąžinti Priežiūros komisijai šio straipsnio 4 dalyje nurodytą dokumentą. Šis reikalavimas nėra taikomas šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytu atveju. Asmuo, išbrauktas iš draudimo brokerių sąrašo šio straipsnio 5 dalies 4–7 punktuose nurodytais atvejais, turi teisę vėl tapti draudimo brokeriu šio Įstatymo nustatyta tvarka ne anksčiau kaip praėjus 3 metams po išbraukimo iš draudimo brokerių sąrašo.

8. Priežiūros komisija turi teisę surengti draudimo brokerio peratestavimą, jei pasitvirtina skundai dėl draudimo brokerio veiklos ar patikrinimo duomenys kelia abejonių dėl jo kvalifikacijos. Jei nustatoma, jog draudimo brokeris prarado kvalifikaciją arba be svarbių priežasčių neatvyko į peratestavimą, jis išbraukiamas iš draudimo brokerių sąrašo.

9. Draudimo brokeris su draudimo ir perdraudimo tarpininkavimu susijusias funkcijas gali atlikti tik dirbdamas ar eidamas renkamas pareigas draudimo brokerių įmonėje.

10. Draudimo brokeris privalo laikytis profesinės etikos kodekso.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

152 straipsnis. Draudimo brokerių rūmai

1. Draudimo brokerių rūmai yra asociacija, kuri vienija visus draudimo brokerius ir įgyvendina draudimo brokerių savivaldos principus.

2. Draudimo brokerių rūmai turi antspaudą su savo pavadinimu ir atsiskaitomąją sąskaitą. Pagal savo prievoles Draudimo brokerių rūmai atsako savo turtu ir neatsako už savo narių prisiimtus įsipareigojimus, o Draudimo brokerių rūmų nariai neatsako už Draudimo brokerių rūmų prievoles.

3. Draudimo brokerių rūmai savo veikloje vadovaujasi šiuo Įstatymu ir kitais teisės aktais bei savo įstatais.

153 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų steigimas ir registravimas

1. Draudimo brokerių rūmai steigiami visuotiniame steigiamajame Draudimo brokerių rūmų narių susirinkime.

2. Per steigiamąjį susirinkimą patvirtinami Draudimo brokerių rūmų įstatai. Jeigu per steigiamąjį susirinkimą nepatvirtinami Draudimo brokerių rūmų įstatai, per 30 dienų turi būti sušauktas pakartotinis susirinkimas.

3. Draudimo brokerių rūmai laikomi įsteigti nuo jų įregistravimo juridinių asmenų registre dienos.

154 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų įstatai

1. Draudimo brokerių rūmų įstatuose turi būti nurodyta:

- 1) Draudimo brokerių rūmų pavadinimas, teisinė forma, simbolika ir buveinė;
- 2) veiklos tikslai, funkcijos ir uždaviniai;
- 3) įstojimo, išstojimo, pašalinimo iš Draudimo brokerių rūmų narių sąlygos ir tvarka;

- 4) Draudimo brokerių rūmų narių teisės ir pareigos;
 - 5) padalinių steigimo bei likvidavimo tvarka, padalinių santykiai su Draudimo brokerių rūmų valdymo organais ir padalinių teisės;
 - 6) Draudimo brokerių rūmų organų sudarymo tvarka, kompetencija, funkcijos ir atsakomybė, visuotinio susirinkimo sušaukimo tvarka, renkamų valdymo organų bei jų narių atšaukimo tvarka;
 - 7) turto ir lėšų šaltiniai bei finansinės veiklos kontrolė;
 - 8) finansinės ir kitokios paramos teikimo tvarka;
 - 9) įstatų pakeitimo ir papildymo tvarka;
 - 10) Draudimo brokerių rūmų reorganizavimo ir likvidavimo tvarka.
2. Statute gali būti nustatytos ir kitos Draudimo brokerių rūmų veiklos nuostatos, jeigu jos neprieštarauja šiam ir kitiems įstatymams.

155 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų nariai

1. Draudimo brokerių rūmų nariais turi teisę būti tik asmenys, išlaikę kvalifikacinius draudimo brokerio egzaminus, įrašyti į Priežiūros komisijos tvarkomą draudimo brokerių sąrašą ir turintys tai patvirtinantį pažymėjimą, davę draudimo brokerio priesaiką ir ją pasirašę. Draudimo brokerių rūmams draudžiama atsisakyti priimti nariu asmenį, įvykdžiusį visus šiuos reikalavimus.
2. Draudimo brokerių rūmų nariai turi teisę:
 - 1) dalyvauti Draudimo brokerių rūmų veikloje ir siūlyti savo atstovus į Draudimo brokerių rūmų valdymo organus;
 - 2) naudotis Draudimo brokerių rūmų teikiamomis paslaugomis;
 - 3) naudotis Draudimo brokerių rūmų sukaupta informacija;
 - 4) gauti informaciją apie Draudimo brokerių rūmų veiklą;
 - 5) ginčyti teisme Draudimo brokerių rūmų organų sprendimus.

156 straipsnis. Draudimo brokerio pašalinimas iš Draudimo brokerių rūmų

1. Draudimo brokeris, kurį Priežiūros komisija išbraukė iš draudimo brokerių sąrašo, privalo būti pašalintas iš Draudimo brokerių rūmų narių visuotinio Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimo nustatyta tvarka.
2. Draudimo brokerių rūmams draudžiama pašalinti iš Draudimo brokerių rūmų narių draudimo brokerį, neišbrauktą iš draudimo brokerių sąrašo.

157 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų funkcijos

Draudimo brokerių rūmai atlieka šias funkcijas:

- 1) atsižvelgdami į Priežiūros komisijos rekomendacijas, parengia ir patvirtina draudimo brokerių profesinės etikos kodeksą ir kontroliuoja, kaip jo laikomasi;
- 2) rengia Draudimo brokerių rūmų statuto pakeitimus ir papildymus;
- 3) rengia Draudimo brokerių garbės teismo nuostatus;
- 4) organizuoja ir koordinuoja draudimo brokerių stažuotes, kvalifikacijos kėlimą;
- 5) teikia pasiūlymus Priežiūros komisijai dėl jos organizuojamų draudimo brokerių kvalifikacinių egzaminų ir peratestavimo;
- 6) nustato draudimo brokeriams privalomą kasmetinį kvalifikacijos kėlimo kursų valandų skaičių;
- 7) sprendžia draudimo brokerių profesinės veiklos gerinimo klausimus;
- 8) nagrinėja asmenų skundus dėl draudimo brokerių veiklos ir profesinės etikos pažeidimų;
- 9) atsižvelgdami į Draudimo brokerių garbės teismo sprendimą, teikia pasiūlymus Priežiūros komisijai iki vieno metų sustabdyti draudimo brokerio pažymėjimo galiojimą arba išbraukti draudimo brokerį iš draudimo brokerių sąrašo;
- 10) atlieka kitas įstatuose nurodytas funkcijas.

158 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų valdymas

Draudimo brokerių rūmų organai yra visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas, prezidiumas ir administracija. Prezidiumas ir administracija yra Draudimo brokerių rūmų valdymo organai.

159 straipsnis. Visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas

1. Draudimo brokerių veiklai aptarti ir plėtoti draudimo brokeriai kasmet renkasi į visuotinį Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimą.
2. Visuotinį Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimą šaukia ir organizuoja Draudimo brokerių rūmų prezidiumas.
3. Visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas yra aukščiausiasis Draudimo brokerių rūmų organas.
4. Visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas šaukiamas Draudimo brokerių rūmų statute nustatyta tvarka. Neeilinis susirinkimas turi būti sušauktas, jei to reikalauja ne mažiau kaip 1/5 Draudimo brokerių rūmų narių arba prezidiumas savo nutarimu.

5. Visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas turi šias teises:

- 1) priimti, pildyti ir keisti Draudimo brokerių rūmų įstatus;
- 2) nustatyti Draudimo brokerių rūmų prezidiumo narių skaičių;
- 3) rinkti Draudimo brokerių rūmų prezidiumo narius ir juos atšaukti;
- 4) rinkti Draudimo brokerių rūmų prezidentą;
- 5) skirti draudimo brokerius į Draudimo brokerių garbės teismo narius;
- 6) rinkti audito įmonę, kuri tikrins Draudimo brokerių rūmų finansinę atskaitomybę;
- 7) nustatyti Draudimo brokerių rūmų nario mokesčio dydį;
- 8) tvirtinti Draudimo brokerių garbės teismo nuostatus;
- 9) tvirtinti Draudimo brokerių profesinės etikos kodeksą;
- 10) tvirtinti Draudimo brokerių rūmų lėšų panaudojimą;
- 11) nustatyti Draudimo brokerių rūmų darbuotojų skaičių ir jų atlyginimus;
- 12) spręsti kitus Draudimo brokerių rūmų statute nurodytus klausimus.

6. Visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

7. Jeigu visuotiniame Draudimo brokerių rūmų narių susirinkime nėra kvorumo, statuto nustatyta tvarka ne vėliau kaip po 30 dienų turi būti sušauktas pakartotinis susirinkimas. Jis turi teisę priimti sprendimus neįvykusio susirinkimo darbotvarkės klausimais, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

160 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų prezidiumas ir administracija

1. Tarp visuotinių Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimų rūmų veiklai vadovauja prezidiumas; jis renkamas Draudimo brokerių rūmų statute nustatyta tvarka.

2. Draudimo brokerių rūmų prezidiumo posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė prezidiumo narių, o priimti sprendimai teisėti, jeigu už juos balsuoja ne mažiau kaip pusė dalyvaujančių narių. Visi nariai turi lygias balsavimo teises. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Draudimo brokerių rūmų prezidento balsas.

3. Draudimo brokerių rūmų veiklą organizuoja ir vykdo administracija.

4. Administracijai vadovauja direktorius. Direktorių ir vyriausiąjį buhalterį skiria Draudimo brokerių rūmų prezidiumas. Vyriausiojo buhalterio pareigas gali atlikti ir apskaitos tvarkymo paslaugas teikiančios įmonės.

161 straipsnis. Pagrindas iškelti draudimo brokeriui drausmės bylą

1. Draudimo brokerių rūmų prezidiumo ar Priežiūros komisijos siūlymu už šio Įstatymo, kitų teisės aktų, profesinės veiklos ar Draudimo brokerių profesinės etikos kodekso pažeidimus draudimo brokeriui gali būti iškelta drausmės byla.

2. Per 30 dienų nuo Draudimo brokerių rūmų prezidiumo ar Priežiūros komisijos siūlymo iškelti draudimo brokeriui drausmės bylą gavimo dienos Draudimo brokerių garbės teismas priima sprendimą, ar kelti draudimo brokeriui drausmės bylą.

162 straipsnis. Draudimo brokerių garbės teismas

1. Draudimo brokerių garbės teismas sudaromas šia tvarka:

1) tris narius draudimo brokerius, turinčius ne mažesnę kaip 3 metų patirtį draudimo tarpininkavimo srityje, skiria visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas;

2) po vieną narį skiria Priežiūros komisija ir Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba.

2. Draudimo brokerių garbės teismo įgaliojimų laikas – 3 metai. Tie patys asmenys Draudimo brokerių garbės teismo nariais gali būti skiriami ne ilgiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.

3. Draudimo brokerių garbės teismas gali nagrinėti bylas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip trys nariai, tarp jų bent vienas narys, paskirtas ne Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimo.

4. Draudimo brokerių garbės teismas turi priimti sprendimą per 60 dienų nuo sprendimo iškelti drausmės bylą priėmimo dienos.

5. Draudimo brokerių garbės teismas veikia vadovaudamasis nuostatais, kuriuos tvirtina visuotinis Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimas.

163 straipsnis. Drausminės nuobaudos ir kiti Draudimo brokerių garbės teismo priimami sprendimai

1. Už pažeidimus, nurodytus šio Įstatymo 161 straipsnio 1 dalyje, Draudimo brokerių garbės teismas gali skirti draudimo brokeriui vieną iš šių nuobaudų:

1) įspėjimą;

2) papeikimą;

3) papeikimą, viešai apie tai paskelbiant.

2. Už vieną pažeidimą taikoma tik viena drausminė nuobauda. Po drausminės nuobaudos skyrimo praėjus vieniems metams, draudimo brokeris laikomas nebaustu drausmine nuobauda.

3. Jeigu draudimo brokeris galiojant nuobaudai pakartotinai padaro šio Įstatymo 161 straipsnio 1 dalyje nurodytus pažeidimus, Draudimo brokerių garbės teismas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

1) kreiptis į Priežiūros komisiją su prašymu iki vienerių metų sustabdyti draudimo brokerio pažymėjimo galiojimą;

2) kreiptis į Priežiūros komisiją su prašymu išbraukti draudimo brokerį iš draudimo brokerių sąrašo.

4. Draudimo brokerių garbės teismas, priėmęs sprendimą skirti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas nuobaudas arba šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą, privalo per 14 dienų nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos pateikti jį Draudimo brokerių rūmams. Apie priimtą sprendimą draudimo brokeriui pranešama raštu per 3 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

5. Kol Draudimo brokerių garbės teisme vyksta bylos nagrinėjimas, draudimo brokeris gali vykdyti savo pareigas.

164 straipsnis. Draudimo brokerių garbės teismo sprendimų apskundimas

Draudimo brokerių garbės teismo sprendimai gali būti apskundžiami per vieną mėnesį nuo atitinkamo sprendimo įteikimo dienos teisės aktų nustatyta tvarka.

165 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų lėšų šaltiniai

Draudimo brokerių rūmų lėšų šaltiniai yra:

- 1) Draudimo brokerių rūmų statute nustatytas nario mokestis ir kitos tikslinės įmokos;
- 2) pajamos už suteiktas mokymo paslaugas;
- 3) fizinių ir juridinių asmenų neatlygintinai perduotos lėšos ir turtas;
- 4) valstybės ir savivaldybės tikslinės paskirties lėšos;
- 5) nevalstybinių organizacijų, tarptautinių organizacijų, fondų dovanotos lėšos;
- 6) palūkanos už kredito įstaigose saugomas lėšas;
- 7) pagal testamentą paveldėtas turtas;
- 8) skolintos lėšos;
- 9) kitos teisėtai gautos lėšos.

166 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų finansinės veiklos kontrolė

Draudimo brokerių rūmų finansinę atskaitomybę tikrina visuotinio Draudimo brokerių rūmų narių susirinkimo išrinkta audito įmonė.

167 straipsnis. Draudimo brokerių rūmų reorganizavimas ir likvidavimas

Draudimo brokerių rūmai gali būti reorganizuojami bei likviduojami įstatymų nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIKLAUSOMI DRAUDIMO TARPININKAI

168 straipsnis. Priklausomų draudimo tarpininkų sąrašas

1. Kiekviena draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo tvarkyti jos vardu ir dėl jų interesų veikiančių priklausomų draudimo tarpininkų sąrašą. Sąraše nurodomi duomenys apie draudimo agentų įmonėje dirbančius asmenis, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas.

2. Draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas turi teisę įrašyti draudimo agentų įmonę į priklausomų draudimo tarpininkų sąrašą tik patikrinę joje dirbančių asmenų, į kurių pareigas įeis draudimo tarpininkavimas, reputaciją ir kvalifikaciją, o draudimo agentą – tik patikrinę jo reputaciją ir kvalifikaciją. Šie asmenys privalo būti nepriekaištingos reputacijos ir kvalifikuoti.

3. Draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas, įrašęs priklausomą draudimo tarpininką į sąrašą, privalo išduoti priklausomam draudimo tarpininkui šį faktą patvirtinančią pažymą.

169 straipsnis. Priklausomų draudimo tarpininkų profesinės civilinės atsakomybės draudimas

1. Priklausomi draudimo tarpininkai privalo apdrausti profesinę civilinę atsakomybę, galinčią atsirasti netinkamai vykdant draudimo tarpininkavimą. Draudimo suma privalo būti ne mažesnė kaip 1 000 000 eurų vienam draudimui įvykiui ir 1 500 000 eurų visiems draudimams įvykiams per metus. Draudimo apsauga privalo galioti visoje Europos Sąjungos teritorijoje. Priklausomas draudimo tarpininkas privalo turėti draudimo apsaugą visą savo draudimo tarpininkavimo veiklos laiką.

2. Priklausomas draudimo tarpininkas turi teisę neapdrausti profesinės civilinės atsakomybės, jei:

1) draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas yra sudaręs priklausomo draudimo tarpininko profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartį šio straipsnio 1 dalyje nurodytai sumai ir draudimo apsauga pagal šią draudimo sutartį galioja visoje Europos Sąjungos teritorijoje priklausomo draudimo tarpininko veiklos draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo vardu ir dėl jų interesų laikotarpiui;

2) draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas, sudarydami sutartį su priklausomu draudimo tarpininku, prisiėmė prievolę visiškai atlyginti žalą, atsiradusią dėl priklausomo draudimo tarpininko profesinių pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo.

3. Draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo užtikrinti, jog priklausomi draudimo tarpininkai, veikiantys jų vardu ir dėl jų interesų, laikytųsi šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytų reikalavimų. Jei draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas nevykdo šios pareigos, jis privalo visiškai atlyginti žalą, atsiradusią dėl priklausomo draudimo tarpininko profesinių pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo.

4. Draudimo įmonės ar užsienio valstybių draudimo įmonių filialai privalo organizuoti profesinius mokymus draudimo agentų įmonėse dirbantiems darbuotojams, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas, bei draudimo agentams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-77](#), 2005-01-18, *Žin.*, 2005, Nr. 18-571 (2005-02-08)

170 straipsnis. Priklausomų draudimo tarpininkų draudimo tarpininkavimo veikla

1. Priklausomų draudimo tarpininkų teises ir pareigas vykdant draudimo tarpininkavimo veiklą nustato rašytinė sutartis su draudimo įmone ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialu. Draudimo agentas privalo vadovautis teisės aktų, reglamentuojančių fizinio asmens individualią veiklą, nuostatomis.

2. Priklausomam draudimo tarpininkui draudžiama tuo pačiu metu vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą dviejų ar daugiau draudikų vardu ir dėl jų interesų, susijusių su draudimo sutartimis, kurių draudimo apsauga yra tokia pati ar panaši.

3. Priklausomas draudimo tarpininkas privalo teikti draudėjams, apdraustiesiems, naudos gavėjams ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims Priežiūros komisijos nustatytą informaciją, o prieš draudimo sutarties sudarymą teikti ir šio Įstatymo 78 ir 99 straipsniuose nurodytą informaciją.

4. Draudimo įmoka, sumokėta priklausomam draudimo tarpininkui, laikoma sumokėta draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, tačiau sumos, draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo sumokėtos priklausomam draudimo tarpininkui ir skirtos išmokėti draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui, laikomos sumokėtomis šiems asmenims tik tada, kai jie faktiškai gauna šias sumas.

5. Draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas, atsižvelgdami į Priežiūros komisijos nutarimus ir rekomendacijas, privalo teikti jos vardu ir dėl jos interesų veikiantiems priklausomiems draudimo tarpininkams privalomus nurodymus dėl tarpininkavimo veiklos.

171 straipsnis. Priklausomų draudimo tarpininkų tarpininkavimas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonėms, vykdančioms veiklą Lietuvos Respublikoje

1. Priklausomam draudimo tarpininkui, tarpininkaujančiam kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei, Lietuvos Respublikoje teikiančiai paslaugas ar įsteigusiai filialą,

taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir tarpininkaujant draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui.

2. Priežiūros komisija teikia rekomendacijas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei, Lietuvos Respublikoje teikiančiai paslaugas ar įsteigusiai filialą, dėl priklausomų tarpininkų sąrašo tvarkymo, profesinės civilinės atsakomybės draudimo kontrolės bei draudimo agentų ir draudimo agentų įmonių darbuotojų, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas, profesinio mokymo.

172 straipsnis. Priklausomų draudimo tarpininkų sąrašo duomenų viešumas

1. Kiekviena draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas privalo savo interneto tinklalapyje paskelbti jai atstovaujančių draudimo agentų, draudimo agentų įmonių ir jų darbuotojų, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas, sąrašo duomenis.

2. Priežiūros komisijos interneto tinklalapyje turi būti nuorodos į draudimo įmonių interneto tinklalapyje skelbiamus sąrašo duomenis, o draudimo įmonių interneto tinklalapiuose – nuorodos į Priežiūros komisijos interneto tinklalapį.

3. Pasikeitus sąrašų duomenims, atitinkami pakeitimai draudimo įmonių ar užsienio valstybių draudimo įmonių filialų interneto tinklalapiuose skelbiamuose sąrašo duomenyse privalo būti atlikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

4. Priežiūros komisija nustato, kokie sąrašo duomenys yra skelbtini viešai.

[Papildyta skirsniu nuo 2006-08-08]

PENKTASIS SKIRSNIS

PERDRAUDIMO TARPININKAI

172¹ straipsnis. Perdraudimo tarpininkai

1. Subjektai, nurodyti šio Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose, 4 straipsnio 1 ir 3 punktuose ir 5 straipsnio 2 dalies 1 punkte, taip pat 5 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyti užsienio valstybių nepriklausomų draudimo tarpininkų filialai turi teisę verstis perdraudimo tarpininkavimo veikla tik kai Priežiūros komisija jos nustatyta tvarka įrašo juos į Priežiūros komisijos tvarkomą perdraudimo tarpininkų sąrašą. Perdraudimo tarpininkų sąrašas skelbiamas Priežiūros komisijos interneto tinklalapyje.

2. Perdraudimo tarpininkas gali būti įrašytas į Priežiūros komisijos tvarkomą perdraudimo tarpininkų sąrašą, jei:

1) yra nepriekaištingos reputacijos ir kvalifikuotas. Jei perdraudimo tarpininkas yra juridinis asmuo, jo priežiūros ir valdymo organų nariai privalo būti nepriekaištingos reputacijos asmenys, o asmenys, įmonėje atsakingi už perdraudimo tarpininkavimo veiklos vykdymą, – nepriekaištingos reputacijos ir kvalifikuoti;

2) turi profesinės civilinės atsakomybės draudimą, koks nustatytas šio Įstatymo 169 straipsnio 1 dalyje, arba kitą nuostolių, atsiradusių dėl jų veiklos, atlyginimo užtikrinimo būdą, analogišką nustatytam šio Įstatymo 169 straipsnio 2 dalyje.

3. Priežiūros komisija turi teisę išbraukti perdraudimo tarpininką iš perdraudimo tarpininkų sąrašo:

1) rašytiniu perdraudimo tarpininko prašymu;

2) jei po įrašymo į sąrašą paaiškėjo faktų, dėl kurių būtų atsisakyta įrašyti perdraudimo tarpininką į sąrašą;

3) jei atsiranda sąlygų, dėl kurių perdraudimo tarpininkas negali būti laikomas turinčiu nepriekaištingą reputaciją ar kvalifikuotu;

4) jei neturi profesinės civilinės atsakomybės draudimo, koks nustatytas šio Įstatymo 169 straipsnio 1 dalyje, arba kito nuostolių, atsiradusių dėl jų veiklos, atlyginimo užtikrinimo būdo, analogiško nustatytam šio Įstatymo 169 straipsnio 2 dalyje.

4. Lietuvos Respublikos perdraudimo tarpininkų veiklai kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 173 straipsnio nuostatos.“

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

DRAUDIMO TARPININKŲ VEIKLA KITOSE EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖSE NARĖSE

173 straipsnis. Teisė teikti paslaugas ir steigimosi teisė

1. Draudimo tarpininkas, ketinantis pirmą kartą teikti paslaugas ar steigti filialą kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, privalo pranešti Priežiūros komisijai.

2. Per vieną mėnesį nuo šios informacijos gavimo Priežiūros komisija apie tai praneša kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai, kuri pagal Europos Bendrijų Komisijos pateiktus Priežiūros komisijai duomenis ketina gauti tokią informaciją, kartu apie išsiuntimą tą pačią dieną raštu pranešdama draudimo tarpininkui.

3. Draudimo tarpininkas, įvykdęs kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų reikalavimus, turi teisę pradėti veikti kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje šio straipsnio 1 dalyje nurodytais būdais po vieno mėnesio nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos iš Priežiūros komisijos gavimo arba nedelsiant, jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija neketina gauti informacijos apie būsimą draudimo ar perdraudimo tarpininko veiklą šioje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

4. Priežiūros komisija keičiasi informacija su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis apie draudimo tarpininkams taikomas poveikio priemones. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų prašymu Priežiūros komisija teikia ir kitą informaciją dėl draudimo ir perdraudimo tarpininkų veiklos.

5. Draudimo tarpininkas turi teisę steigti dukterinę įmonę kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje šios valstybės narės teisės aktų nustatyta tvarka.

Skirsnio numeracijos pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

SEPTINTASIS SKIRSNIS

KITŲ EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ DRAUDIMO IR PERDRAUDIMO TARPININKŲ VEIKLA LIETUVOS RESPUBLIKOJE

174 straipsnis. Draudimo ir perdraudimo tarpininkų veiklos formos

Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo ir perdraudimo tarpininkai turi teisę steigti dukterinę įmonę ar filialą arba teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje.

175 straipsnis. Draudimo ir perdraudimo tarpininkų veiklos pradžia

1. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo ir perdraudimo tarpininkai turi teisę pradėti teikti paslaugas ar steigti filialą Lietuvos Respublikoje tik Priežiūros komisijai gavus kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informaciją apie ketinimą pradėti teikti paslaugas ar steigti filialą.

2. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių nepriklausomi draudimo ir perdraudimo tarpininkai, vykdydami veiklą Lietuvos Respublikoje, privalo turėti tokį pat profesinės civilinės atsakomybės draudimą, koks nustatytas šio Įstatymo 147 straipsnio 3 dalyje, o priklausomi draudimo ir perdraudimo tarpininkai – koks nustatytas šio Įstatymo 169 straipsnio 1 dalyje, arba kitą nuostolių, atsiradusių dėl jų veiklos, atlyginimo užtikrinimo būdą, analogišką nustatytam šio Įstatymo 169 straipsnio 2 dalyje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

176 straipsnis. Draudimo ir perdraudimo tarpininkų veikla

1. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo tarpininkai privalo teikti draudėjams, apdraustiesiems, naudos gavėjams ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims Priežiūros komisijos nustatytą informaciją, o prieš draudimo sutarties sudarymą teikti ir šio Įstatymo 78 ir 99 straipsniuose nurodytą informaciją.

2. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo ir perdraudimo tarpininkai, vykdydami veiklą Lietuvos Respublikoje, privalo laikytis šiame Įstatyme tiesiogiai jiems nustatytų nuostatų ir laikytis kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų.

3. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės nepriklausomų draudimo tarpininkų filiale privalo dirbti draudimo brokeriai ar kiti asmenys, pagal šios Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų reikalavimus galintys būti atsakingi už nepriklausomo draudimo tarpininkavimo paslaugų teikimą.

4. Priežiūros komisija nustato privalomus nurodymus draudimo įmonėms, užsienio valstybių draudimo įmonių filialams bei rekomendacijas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei, Lietuvos Respublikoje teikiančiai paslaugas ar įsteigusiai filialą, dėl kitos Europos Sąjungos valstybės narės priklausomų draudimo tarpininkų, vykdančių veiklą Lietuvos Respublikoje, sąrašo tvarkymo, profesinės civilinės atsakomybės draudimo kontrolės bei šių priklausomų draudimo tarpininkų darbuotojų, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas, profesinio mokymo.

Skirsnio numeracijos pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

UŽSIENIO VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMŲ DRAUDIMO TARPININKŲ IR PERDRAUDIMO TARPININKŲ VEIKLA LIETUVOS RESPUBLIKOJE

177 straipsnis. Nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonės dukterinė įmonė ir filialas

1. Užsienio valstybės nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonė turi teisę steigti dukterinę įmonę ar filialą Lietuvos Respublikoje.

2. Prieš įregistruodama filialą juridinių asmenų registre, užsienio valstybės nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonė privalo gauti Priežiūros komisijos leidimą filialo veiklai.

3. Leidimų filialo veiklai išdavimo taisyklės nustato Priežiūros komisija.

4. Užsienio valstybės nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialų draudimo tarpininkavimo veiklai, jose dirbantiems draudimo brokeriams taikomos tos pačios nuostatos kaip ir Lietuvos Respublikos draudimo brokerių įmonėms ir draudimo brokeriams.

178 straipsnis. Leidimo filialo veiklai išdavimas

1. Per 4 mėnesius nuo prašymo išduoti leidimą užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai ir visų dokumentų, nurodytų leidimų išdavimo taisyklėse, pateikimo dienos Priežiūros komisija priima sprendimą dėl leidimo užsienio valstybės

nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai išdavimo ir apie tai raštu praneša pareiškėjui.

2. Priežiūros komisija atsisako išduoti leidimą užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai tuo atveju, jei:

1) nėra pateikti Priežiūros komisijos reikalaujami dokumentai arba pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų;

2) užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, priežiūros ir valdymo organų nariai nėra nepriekaištingos reputacijos, o filialo administracijos vadovas nėra nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuotas ir patyręs;

3) užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialas neturi profesinės civilinės atsakomybės draudimo;

4) užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialas, atsižvelgiant į planuojamos veiklos mastą (planuojamą klientų skaičių, apyvartą, įmonės vidaus struktūrą, veiklos teritoriją, būsimus filialus, atstovybes), ketina įdarbinti nepakankamą draudimo brokerių skaičių;

5) pateiktas verslo planas leidžia teigti, jog draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai nebus tinkamai apsaugoti;

6) filialui priskirtas turtas yra mažesnis už šio Įstatymo 147 straipsnio 2 dalyje nurodytą dydį;

7) filialui priskirto turto ir (ar) pinigų, už kuriuos įgytas filialui priskirtas turtas, kilmė nėra teisėta.

179 straipsnis. Leidimo filialo veiklai galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalyje nurodytiems pagrindams, Priežiūros komisija turi teisę sustabdyti leidimo užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai galiojimą.

2. Priežiūros komisija turi teisę panaikinti leidimo užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai galiojimą, jei užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialas:

1) nebeatitinka reikalavimų, kuriems esant leidimas buvo išduotas;

2) šiurkščiai pažeidė teisės aktus;

3) atsisako leidimo;

4) nepradeda vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklos per 12 mėnesių nuo leidimo užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai išdavimo;

5) nebevykdo draudimo tarpininkavimo veiklos daugiau kaip 6 mėnesius.

3. Sprendimas panaikinti leidimo užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialo veiklai galiojimą turi būti išsamiai motyvuotas. Priežiūros komisija apie priimtą sprendimą ir jo motyvus privalo raštu pranešti užsienio valstybės nepriklausomo draudimo tarpininko įmonės filialui.

180 straipsnis. Perdraudimo tarpininkai

1. Užsienio valstybių perdraudimo tarpininkai turi teisę teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje neįsisteigę arba steigti dukterinę įmonę ar filialą Lietuvos Respublikoje.

2. Užsienio valstybių perdraudimo tarpininkų įmonių filialai steigiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Užsienio valstybių perdraudimo tarpininkų veiklai Lietuvos Respublikoje *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 172¹ straipsnio 1–3 dalių nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

Skirsnio numeracijos pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

IX SKYRIUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS DRAUDIMO PRIEŽIŪROS KOMISIJA

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

181 straipsnis. Priežiūros komisija

1. Draudimo veiklos priežiūrą Lietuvos Respublikoje vykdo Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija (toliau, kaip ir visame Įstatymo tekste, vartojamas šio Įstatymo 2 straipsnio 36 dalyje nurodytas trumpinys – Priežiūros komisija).

2. Priežiūros komisija yra biudžetinė įstaiga, atliekanti valstybės funkcijas draudimo, perdraudimo, draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklos priežiūros srityje, turinti sąskaitas banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu. Priežiūros komisijos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Priežiūros komisijos tikslas – užtikrinti draudimo sistemos patikimumą, veiksmingumą, saugumą ir stabilumą bei draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų ir teisių apsaugą.

4. Priežiūros komisija vykdo draudimo įmonių, užsienio valstybių draudimo įmonių filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, bei draudimo brokerių įmonių ir užsienio valstybių nepriklausomų draudimo tarpininkų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, veiklos priežiūrą. Priežiūros komisija taip pat vykdo draudimo įmonių ir draudimo tarpininkų, teikiančių paslaugas ar įsteigusių filialus kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, veiklos priežiūrą. Kitų asmenų draudimo, draudimo ar perdraudimo tarpininkavimo veiklos Lietuvos Respublikoje priežiūrą Priežiūros komisija vykdo tik šio Įstatymo nustatyta tvarka.

5. Informacija apie Priežiūros komisijos struktūrą, Priežiūros komisijos administracijos struktūrinių padalinių funkcijas, ryšio duomenis, sąveiką tarp Priežiūros komisijos administracijos struktūrinių padalinių, Priežiūros komisijos administracijos struktūrinių padalinių veiklą ir jų kontrolę yra viešai skelbiama Priežiūros komisijos interneto tinklalapyje.

6. Priežiūros komisija likviduojama įstatymų nustatyta tvarka.

182 straipsnis. Priežiūros komisijos sudėtis ir sudarymo tvarka

1. Priežiūros komisiją sudaro penki nariai: Priežiūros komisijos pirmininkas, jo pavaduotojas ir kiti trys nariai.

2. Priežiūros komisijos nariais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos ir kvalifikuoti Lietuvos Respublikos piliečiai.

3. Priežiūros komisijos pirmininką finansų ministro teikimu, o pirmininko pavaduotoją ir kitus narius Priežiūros komisijos pirmininko teikimu penkeriems metams skiria ir atleidžia prieš terminą Ministras Pirmininkas.

4. Priežiūros komisijos nariai atsako už Priežiūros komisijos pirmininko jiems pavestą veiklos sritį. Priežiūros komisijos nariai savo pareigas gali eiti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

5. Priežiūros komisijos nariai skatinami, jiems nustatoma atsakomybė, teikiamos socialinės ir kitos garantijos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Priežiūros komisijos nariams už darbą mokama Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.

6. Kiekvienas komisijos narys be jokių specialių įgaliojimų privalo teikti visuomenei informaciją apie Priežiūros komisijos tikslų ir funkcijų įgyvendinimą ir draudimo sistemos būklę.

7. Priežiūros komisijos narys gali būti atleistas prieš terminą tik šiais atvejais:

1) atsistatydina savo noru;

2) nedirba dėl laikino nedarbingumo daugiau kaip 120 dienų iš eilės ar daugiau kaip 140 dienų per paskutinius dvylika mėnesių arba yra medicinos ekspertizės ar invalidumą nustatančios komisijos išvada, kad jis negali eiti savo pareigų;

3) įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, pagal kurį narys nuteisiamas bausme, dėl kurios negali tęsti darbo;

4) jei nebeatitinka reikalavimų, reikalingų šioms pareigoms atlikti;

5) už šiurkštų darbo pareigų pažeidimą.

8. Atleidus prieš terminą komisijos narį, asmuo į jo vietą skiriamas naujai kadencijai.

9. Priežiūros komisijos nariai gali dirbti tik Priežiūros komisijoje, išskyrus mokslinį, kūrybinį ar pedagoginį darbą. Priežiūros komisijos nariai negali būti draudimo įmonės ar draudimo tarpininkų įmonės priežiūros ar valdymo organų nariais.

10. Priežiūros komisijos nariai, kol nėra praėję vieni metai nuo jų kadencijos pabaigos, atleidimo ar atsistatydinimo iš pareigų prieš terminą, negali būti draudimo įmonių ar draudimo tarpininkų įmonių stebėtojų tarybų, valdybų nariais ar šių įmonių bei užsienio valstybių draudimo įmonių ar nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialų Lietuvos Respublikoje administracijos vadovais.

11. Priežiūros komisijos narys, kurio kadencija pasibaigė, eina pareigas iki kito komisijos nario paskyrimo.

183 straipsnis. Priežiūros komisijos posėdžiai

1. Priežiūros komisijos posėdžiai rengiami prireikus, bet ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį.

2. Priežiūros komisijos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip trys Priežiūros komisijos nariai ir tarp jų pirmininkas ar jo pavaduotojas. Priežiūros komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Priežiūros komisijos narys neturi teisės atsisakyti balsuoti arba susilaikyti. Balsams pasidalijus po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas.

3. Klausimus Priežiūros komisijos posėdžiams teikia Priežiūros komisijos nariai.

4. Priežiūros komisijos posėdžiams pirmininkauja Priežiūros komisijos pirmininkas arba, jei pirmininko nėra, jo pavaduotojas.

5. Priežiūros komisijos posėdis turi būti protokoluojamas. Posėdžio protokolą pasirašo visi posėdyje dalyvavę Priežiūros komisijos nariai. Jei Priežiūros komisijos narys nesutinka su sprendimu ir balsuoja prieš, jo atskira nuomonė įrašoma protokole ir jis nėra laikomas atsakingu už šį Priežiūros komisijos sprendimą. Priežiūros komisijos nariams draudžiama paviešinti per posėdį išsakytas nuomones.

6. Priežiūros komisijos sprendimas įforminamas nutarimu. Jį pasirašo Priežiūros komisijos pirmininkas arba, jeigu jo nėra, pirmininko pavaduotojas.

7. Jei Priežiūros komisijos posėdyje sprendžiamas klausimas yra susijęs su komisijos nario privačiais interesais, keliančiais viešųjų ir privačių interesų konfliktą, komisijos narys apie tai raštu praneša prieš svarstymą ir neturi teisės dalyvauti svarstant ir priimant sprendimą.

184 straipsnis. Priežiūros komisijos pirmininkas

1. Priežiūros komisijos pirmininkas:
 - 1) organizuoja Priežiūros komisijos darbą;
 - 2) atstovauja Priežiūros komisijai Lietuvos Respublikoje bei užsienyje;
 - 3) vadovauja Priežiūros komisijos administracijai;
 - 4) šaukia Priežiūros komisijos posėdžius;
 - 5) atlieka kitas Priežiūros komisijos pavestas funkcijas.
2. Priežiūros komisijos pirmininkas pagal savo kompetenciją leidžia įsakymus.

185 straipsnis. Priežiūros komisijos administracija

1. Priežiūros komisijos funkcijoms atlikti sudaroma Priežiūros komisijos administracija. Ji nėra juridinis asmuo. Priežiūros komisijos administracijos struktūrą ir etatus tvirtina Priežiūros komisija. Priežiūros komisijos administracijos funkcijas nustato šis Įstatymas ir Priežiūros komisijos patvirtintas darbo reglamentas.

2. Priežiūros komisija turi teisę pavesti Priežiūros komisijos administracijai atlikti šio Įstatymo 192 straipsnio 4, 6, 8, 11–15 punktuose nustatytas funkcijas ir įgyvendinti šio Įstatymo 193 straipsnio 1 dalies 1–3 ir 8 punktuose nustatytas teises.

3. Priežiūros komisijos administracija šio Įstatymo nustatytas Priežiūros komisijos funkcijas atlieka vykdydama Priežiūros komisijos nutarimus ir pirmininko įsakymus, vadovaudamasi Priežiūros komisijos administracijos darbo reglamentu.

4. Priežiūros komisijos administraciją sudaro valstybės tarnautojai, kuriems taikomas Valstybės tarnybos įstatymas, ir darbuotojai, įstatymų nustatyta tvarka dirbantys pagal darbo sutartis.

5. Informaciją apie administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus Priežiūros komisija teikia tik įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

186 straipsnis. Priežiūros komisijos tarnybos paslaptys ir informacijos, susijusios su šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra, teikimas

1. Priežiūros komisijos pirmininkas, vadovaudamasis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu, tvirtina ir keičia detalų Priežiūros komisijos tarnybos paslapčių sąrašą.

2. Priežiūros komisijos nariai ir buvę nariai, Priežiūros komisijos administracijos valstybės tarnautojai, darbuotojai ir buvę Priežiūros komisijos administracijos valstybės tarnautojai bei darbuotojai, valstybės institucijos, visi kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, iš Priežiūros komisijos gavę informacijos, susijusios su Priežiūros komisijos vykdoma šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra, privalo laikyti ją paslapyje ir jos neatskleisti, išskyrus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus atvejus. Priežiūros komisija nustato sąrašą duomenų, kurie yra susiję su Priežiūros komisijos vykdoma šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra. Šis sąrašas skelbiamas viešai.

3. Duomenys, susiję su Priežiūros komisijos vykdoma šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra, teikiamos ir atskleidžiamos tik šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

4. Duomenų, susijusių su Priežiūros komisijos vykdoma šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra, atskleidimu nelaikomas informacijos teikimas tokia apibendrinta forma, kad negali būti nustatyta konkretaus asmens tapatybė.

5. Įsitikinusi, jog bus užtikrintas teikiamos informacijos konfidencialumas, Priežiūros komisija turi teisę teikti duomenis, susijusius su Priežiūros komisijos vykdoma šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra, reikalingus jas gaunančių asmenų funkcijoms atlikti:

1) kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingoms institucijoms;

2) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijai, Lietuvos bankui, Finansų ministerijai, Konkurencijos tarybai ir Nacionalinei vartotojų teisių apsaugos tarybai;

3) kitos Europos Sąjungos valstybės narės finansų ir kapitalo rinkos priežiūrą vykdančioms institucijoms;

4) kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijoms, atsakingoms už asmenų, dalyvaujančių finansinių paslaugų įmonių likvidavimo ar bankroto ir kitose panašiose procedūrose, priežiūrą;

5) kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijoms, atsakingoms už priežiūrą asmenų, kuriems pavesta atlikti draudimo įmonių, kredito įstaigų, finansų maklerio įmonių ir kitų finansų įstaigų auditą, nustatytą įstatymo;

6) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonių nepriklausomiems aktuarijams, atliekantiems teisinę šių įmonių priežiūrą, ir institucijoms, atsakingoms už tokių aktuarijų priežiūrą;

7) kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucijoms, kurioms įstatymais suteikti įgaliojimai nustatyti ir tirti įmonių teisės pažeidimus;

8) kitos Europos Sąjungos valstybės narės centriniams bankams bei kitoms panašias funkcijas atliekančioms monetarinėms institucijoms;

9) kitos Europos Sąjungos valstybės narės kitoms valdžios institucijoms, atsakingoms už mokėjimų sistemų priežiūrą;

10) institucijoms ir asmenims, atsakingiems už draudimo įmonių, draudimo tarpininkų, finansų ir kapitalo rinkos dalyvių – juridinių asmenų likvidavimo ar bankroto procedūrų vykdymą;

11) draudimo įmonių, užsienio valstybių draudimo įmonių filialų, draudimo tarpininkų įmonių, Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialų, finansų ir kapitalo rinkos dalyvių – juridinių asmenų auditoriams;

12) Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijoms bei kitiems asmenims, kuriems teisė gauti tokią informaciją suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai.

6. Priežiūros komisija turi teisę sudaryti sutartis dėl keitimosi informacija, reikalinga priežiūros funkcijoms atlikti, su užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis, finansų ir kapitalo rinkos priežiūrą vykdančiomis institucijomis, jei šių valstybių įstatymai užtikrina gautos informacijos konfidencialumą ne mažiau kaip šis įstatymas.

7. Priežiūros komisija turi teisę įstatymų nustatyta tvarka atskleisti Priežiūros komisijos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją, gautą iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės ir užsienio valstybės kompetentingų institucijų, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos, Lietuvos banko, Konkurencijos tarybos ir Nacionalinės vartotojų teisių apsaugos tarybos, kitos Europos Sąjungos valstybės narės finansų ir kapitalo rinkos priežiūrą vykdančių ir kitų institucijų, tik gavusi šių asmenų raštišką sutikimą ir tik sutikime nurodytam tikslui.

8. Informacija, Priežiūros komisijos gauta tikrinant kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtą draudimo įmonės ar draudimo tarpininkų įmonės filialą, gali būti atskleista įstatymų nustatyta tvarka tik esant kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sutikimui.

187 straipsnis. Priežiūros komisijos išlaikymas

1. Priežiūros komisija išlaikoma iš draudimo įmonių ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialų Lietuvos Respublikoje atskaitymų nuo pasirašytų draudimo įmokų (gautų ar gautinų draudimo įmokų, įtraukiamų į apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka), taip pat iš Lietuvos valstybės biudžeto teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Atskaitymų nuo pasirašytų draudimo įmokų dydį Priežiūros komisijai išlaikyti nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Priežiūros komisijos nustatyta tvarka draudimo įmonės ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialai privalo teikti Priežiūros komisijai ataskaitas ir pervesti atskaitymus į Priežiūros komisijos sąskaitą kas ketvirtį ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio 30 dienos.

4. Už praleistą terminą į Priežiūros komisijos sąskaitą draudimo įmonės ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialai privalo pervesti delspinigius: 0,05 procento nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną dieną. Priežiūros komisijos ieškiniams dėl delspinigių išieškojimo taikomas 5 metų ieškinio senaties terminas. Delspinigių sumokėjimas neatleidžia nuo pareigos sumokėti visą uždelstą atskaitymų sumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2474](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5688 (2004-10-26)

188 straipsnis. Priežiūros komisijos finansinė atskaitomybė

1. Metinę finansinę atskaitomybę per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos Priežiūros komisija paskelbia viešai.

2. Priežiūros komisijos finansinį ir veiklos auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

189 straipsnis. Priežiūros komisijos metinė ataskaita

Priežiūros komisija viešai skelbia ir leidžia atskiru leidiniu metų ataskaitą; joje pateikia informaciją apie draudimo rinkos būklę ir Priežiūros komisijos funkcijų atlikimą. Metų ataskaitoje taip pat skelbiama Priežiūros komisijos metinė finansinė atskaitomybė.

190 straipsnis. Statistiniai duomenys

Priežiūros komisija jos nustatyta tvarka privalo viešai skelbti statistinius draudimo ir draudimo tarpininkavimo rinkos duomenis.

191 straipsnis. Priežiūros komisijos pirmininko pranešimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1. Priežiūros komisijos pirmininkas teikia pranešimą Lietuvos Respublikos Vyriausybei apie pagrindinio tikslo įgyvendinimą, funkcijų atlikimą ir draudimo sistemos būklę tokia tvarka: I pusmečio – iki einamųjų metų rugsėjo 15 dienos, o paskutinių veiklos metų – iki kitų metų birželio 15 dienos.

2. Priežiūros komisijos pirmininkas turi nedelsdamas teisės aktų nustatyta tvarka informuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę šiais atvejais:

1) kai Priežiūros komisija taiko intervencines priemones;

2) jei iškyla reali grėsmė, kad draudimo įmonė taps nemoki ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui priskirtas turtas taps mažesnis už filialo įsipareigojimus;

3) jei Priežiūros komisijai tapo žinoma, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo rizikinga veikla gali pakenkti draudėjų, apdraustųjų, nukentėjusiųjų trečiųjų asmenų ir naudos gavėjų interesams;

4) kitų teisės aktų numatytais atvejais.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais Priežiūros komisijos pirmininkas taip pat informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę apie priemones, kurių ėmėsi ir (ar) ketina imtis Priežiūros komisija, siekdama užtikrinti draudimo sistemos patikimumą, veiksmingumą, saugumą

ir stabilumą ir draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų ir teisių apsaugą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

ANTRASIS SKIRSNIS

PRIEŽIŪROS KOMISIJOS KOMPETENCIJA

192 straipsnis. Priežiūros komisijos funkcijos

Priežiūros komisija, įgyvendindama šio Įstatymo nuostatas, atlieka šias funkcijas:

1) rengia, tvirtina, keičia ir pripažįsta negaliojančiais teisės aktus, reglamentuojančius draudimo įmonių, draudimo tarpininkų, Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų ir nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialų veiklą, tarp jų ir draudimo įmonių bei užsienio valstybių draudimo įmonių filialų finansinę bei statistinę atskaitomybę;

2) išduoda ir panaikina draudimo veiklos ir draudimo brokerių įmonių veiklos licencijas;

3) išduoda ir atšaukia kitus šiame Įstatyme nustatytus leidimus bei kituose įstatymuose nustatytus leidimus, kurių išdavimas ir atšaukimas priskiriamas Priežiūros komisijos kompetencijai;

4) stebi, analizuoja, tikrina ir kitaip prižiūri, kaip draudimo įmonės, draudimo brokerių įmonės, Lietuvos Respublikoje įsteigti kitų užsienio valstybių draudimo įmonių filialai ir nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialai vykdo veiklą, laikosi įstatymų ir kitų teisės aktų;

5) taiko šiame ir kituose įstatymuose nustatytas poveikio priemones;

6) organizuoja draudimo brokerių kvalifikacinius egzaminus ir peratestavimą;

7) nustato draudimo liudijimų (polisų) registravimo ir apskaitos tvarką;

8) bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių bei užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros, konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo institucijomis, kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis;

9) kreipiasi į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo nemokioms draudimo įmonėms;

10) tvirtina Priežiūros komisijos išlaidų sąmatą, prieš tai suderintą su Lietuvos Respublikos Vyriausybe;

11) informuoja visuomenę apie Priežiūros komisijos funkcijų atlikimą, reikšmingus pasikeitimus draudimo sistemoje;

12) skelbia Priežiūros komisijos teisės norminių aktų projektus Priežiūros komisijos interneto tinklalapyje;

13) užtikrina, kad visuomenei būtų prieinama informacija, išskyrus informaciją, kuri yra Priežiūros komisijos tarnybos paslaptis, apie Priežiūros komisijos bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių bei užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros, konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo institucijomis, kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis;

14) teikia rekomendacijas Draudimo brokerių rūmams, aktuarijų profesinei asociacijai, draudimo įmonėms ir užsienio valstybių draudimo įmonių filialams, kontroliuojantiems priklausomų draudimo tarpininkų veiklą, siekdama, kad šių asociacijų funkcijos ir draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo funkcijos, susijusios su priklausomų draudimo tarpininkų kontrole, būtų visuomenei atskleidžiamos ir suprantamos;

15) pagal savo kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikos interesams Europos Sąjungos institucijose ir jų darbo organuose;

16) atlieka kitas šio Įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas funkcijas.

193 straipsnis. Priežiūros komisijos teisės

1. Priežiūros komisija, atlikdama savo funkcijas, turi teisę:

1) gauti informaciją iš visų fizinių ir juridinių asmenų, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;

2) savo funkcijoms atlikti pasitelkti tam kompetentingus asmenis ir suteikti jiems reikiamus įgaliojimus;

3) atlikti draudimo įmonių, draudimo tarpininkų įmonių, Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų ir nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialų bei kitų šiame Įstatyme nustatytų asmenų patikrinimus;

4) taikyti šio ir kitų įstatymų nustatytas poveikio priemones asmenims, pažeidusiems šį Įstatymą ir kitus draudimo ir draudimo tarpininkavimo veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus;

5) priimti šiame Įstatyme nustatytus bei kitus šio Įstatymo nuostatas detalizuojančius teisės aktus;

6) nustatyti draudimo grupių draudimo veiklos tvarką, atskirų draudimo rizikų draudimo, taip pat ir privalomojo draudimo, sutarčių sąlygas, reikalavimus, kuriuos draudikas privalo vykdyti teikdamas paslaugas vartotojams naudojant ryšio priemones;

7) kreiptis į teismą dėl draudimo įmonės ar draudimo brokerių įmonės organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais Civilinio kodekso 2.82 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais, taip dėl draudimo įmonės ar draudimo brokerių įmonės sandorių, sudarytų dėl tokių sprendimų, pripažinimo negaliojančiais;

8) dalyvauti draudimo įmonių, draudimo tarpininkų ir kitų finansinių institucijų priežiūros tarptautinėse institucijose;

9) sudaryti sutartis dėl bendradarbiavimo ir keitimosi informacija su Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių bei užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros, konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo institucijomis, kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis;

10) įgyvendindama šio Įstatymo 181 straipsnio 3 dalyje nurodytą tikslą, pareikšti ieškinį viešajam interesui ginti ir (ar) įstoti į procesą savo iniciatyva, kad pateiktų išvadą byloje;

11) iškilus realiai grėsmei, kad draudimo įmonė taps nemoki ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui priskirtas turtas taps mažesnis už filialo įsipareigojimus, įpareigoti draudimo įmonę ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialą, ketinančius vykdyti reikšmingus sandorius, gauti Priežiūros komisijos pritarimą.

2. Priežiūros komisija turi ir kitas teises, nustatytas šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Priežiūros komisijos teisę, nustatytą šio straipsnio 1 dalies 1 punkte, gali įgyvendinti ir Priežiūros komisijos pirmininkas, bet kuris komisijos narys, administracijos valstybės tarnautojas ar atstovas, atlikdamas patikrinimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

194 straipsnis. Priežiūros komisijos teisės aktai

1. Priežiūros komisijos sprendimai, priimami atliekant Priežiūros komisijos funkcijas ir įgyvendinant Priežiūros komisijos teises, įforminami Priežiūros komisijos nutarimais.

2. Priežiūros komisija turi teisę pavesti nutarimų, priimtų įgyvendinant Priežiūros komisijos teises, nustatytas šio Įstatymo 193 straipsnio 1 dalies 4, 7–10 punktuose, įgyvendinimą Priežiūros komisijos pirmininkui.

195 straipsnis. Bendrosios nuostatos dėl Priežiūros komisijos priimamų sprendimų

1. Jei šis Įstatymas ir kiti teisės aktai nustato, jog Priežiūros komisijai privaloma pateikti dokumentus sprendimui priimti, Priežiūros komisija turi teisę reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų papildomus dokumentus ir informaciją, reikalingą sprendimui priimti. Tokiu atveju Priežiūros komisija privalo išsamiai motyvuoti savo reikalavimą, apie jį pranešti pareiškėjui ir nustatyti terminą dokumentams ir informacijai pateikti.

2. Jei šio Įstatymo nustatyta tvarka Priežiūros komisija pareikalavo papildomų dokumentų ir informacijos, tai terminai sprendimui dėl draudimo veiklos licencijos, licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai ir kitų leidimų priimti skaičiuojami nuo tos dienos, kurią gauti visi sprendimui priimti reikalingi dokumentai ir informacija.

3. Priimdama neigiamą sprendimą, Priežiūros komisija nurodo pareiškėjams išsamius tokio sprendimo motyvus ir apie tai praneša pareiškėjams.

4. Priežiūros komisijos sprendimas ar sprendimo nepriėmimas per teisės aktuose nustatytus terminus įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

196 straipsnis. Priežiūros komisijos teisė į informaciją

1. Valstybės ir savivaldybės institucijos bei kiti fiziniai ir juridiniai asmenys Priežiūros komisijos prašymu privalo pateikti informaciją, taip pat ir konfidencialią, reikalingą Priežiūros komisijos funkcijoms atlikti ir teisėms įgyvendinti.

2. Priežiūros komisija turi teisę kreiptis ir į kitų Europos Sąjungos valstybių narių ar užsienio valstybių kompetentingas institucijas, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros institucijas ar kitas institucijas bei fizinius ir juridinius asmenis su prašymu pateikti informaciją, reikalingą Priežiūros komisijos funkcijoms atlikti ir teisėms įgyvendinti.

197 straipsnis. Poveikio priemonės

Priežiūros komisija turi teisę taikyti šias poveikio priemones:

1) įspėti draudimo įmones, draudimo tarpininkus, Lietuvos Respublikoje įsteigtus užsienio valstybių draudimo įmonių ar nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialus dėl jų veiklos trūkumų ir pažeidimų ir nustatyti šių trūkumų bei pažeidimų pašalinimo terminus;

2) įstatymų nustatyta tvarka skirti administracines nuobaudas draudimo įmonių, draudimo tarpininkų įmonių stebėtojų tarybos, valdybos nariams, administracijos vadovams, draudimo brokeriams, Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų ar nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonių filialų vadovams, draudimo įmonių ir Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų vyriausiesiems buhalteriams, vyriausiesiems aktuarijams, taip pat asmenims, neteisėtai atskleidusiems Priežiūros komisijos informaciją, susijusią su šiame Įstatyme nustatytų subjektų priežiūra;

3) esant šio Įstatymo 201 straipsnyje nustatytiems pagrindams, skirti šio Įstatymo 201 straipsnyje nustatytas baudas;

4) šio Įstatymo 40 straipsnyje nustatytais atvejais pareikalauti, kad draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas pateiktų finansinės būklės atkūrimo planus, ir nustatyti šių planų pateikimo terminus;

5) esant šio Įstatymo 199 straipsnyje nustatytiems pagrindams, įpareigoti draudimo įmonę ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialą per Priežiūros komisijos nustatytą terminą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis;

6) reikalauti, kad per Priežiūros komisijos nustatytą terminą draudimo įmonės organai pakeistų stebėtojų tarybą ar jos narį, pakeistų valdybą ar jos narį, administracijos vadovą, vyriausiąjį buhalterį ar vyriausiąjį aktuarijų;

7) reikalauti, kad užsienio valstybės draudimo įmonė per Priežiūros komisijos nustatytą terminą pakeistų Lietuvos Respublikoje įsteigto užsienio valstybės draudimo įmonės filialo vadovą, vyriausiąjį buhalterį ar vyriausiąjį aktuarijų;

8) reikalauti per Priežiūros komisijos nustatytą terminą pakeisti draudimo įmonės likvidatorių, likvidacinės komisijos pirmininką ar jos narį, asmenį, atsakingą už Lietuvos Respublikoje įsteigto užsienio valstybės draudimo įmonės filialo likvidavimą;

9) esant šio Įstatymo 200 straipsnyje nustatytiems pagrindams, areštuoti draudimo įmonių ir Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų turtą, dengiantį draudimo techninius atidėjinius;

10) esant šio Įstatymo 151 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytiems pagrindams, išbraukti draudimo brokerį iš draudimo brokerių sąrašo ar laikinai sustabdyti draudimo brokerio pažymėjimo galiojimą;

11) laikinai sustabdyti draudimo veiklos licencijos, licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai, leidimo užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo veiklai ar kitos užsienio valstybės nepriklausomų draudimo tarpininkų filialo veiklai Lietuvos Respublikoje ar jų suteikiamų teisių galiojimą, laikinai uždrausti priklausomam draudimo tarpininkui vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą;

12) esant šio Įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje, 66 straipsnio 2 dalyje, 150 straipsnio 2 dalyje ar 179 straipsnio 2 dalyje nustatytiems pagrindams, panaikinti draudimo veiklos licencijos, licencijos draudimo brokerių įmonės veiklai, leidimo užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo veiklai ar kitos užsienio valstybės nepriklausomų draudimo tarpininkų filialo veiklai Lietuvos Respublikoje galiojimą, visam laikui uždrausti priklausomam draudimo tarpininkui vykdyti draudimo tarpininkavimo veiklą.

198 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka

1. Išskyrus atvejus, kai 197 straipsnis nustato konkrečios poveikio priemonės taikymo pagrindus, Priežiūros komisija šio Įstatymo 197 straipsnyje nurodytas poveikio priemones taiko esant bent vienam iš šių pagrindų:

1) Priežiūros komisijai atsisakyta pateikti informaciją arba suteikta neteisinga informacija;

2) pažeisti Lietuvos Respublikos įstatymai, Priežiūros komisijos nutarimai ar kiti teisės aktai;

3) nesilaikyta reikalavimų, kurie buvo steigiant draudimo įmonę, draudimo brokerių įmonę, užsienio valstybės draudimo įmonės ar nepriklausomų draudimo tarpininkų filialą Lietuvos Respublikoje, arba šie subjektai nebeatitinka šių reikalavimų;

4) nesilaikyta Priežiūros komisijos patvirtinto draudimo įmonės ar kitos užsienio valstybės draudimo įmonės finansinės būklės atkūrimo plano;

5) grupės, kuriai priklauso draudimo įmonė, struktūra efektyvią priežiūrą daro neįmanomą;

6) draudimo įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, priežiūros ir valdymo organų nariai, administracijos vadovas, vyriausiasis buhalteris ar vyriausiasis aktuarijus neatitinka kriterijų, nurodytų šio Įstatymo 20 straipsnyje, o užsienio valstybės draudimo įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, priežiūros ir valdymo organų nariai, filialo vadovas, vyriausiasis buhalteris ar vyriausiasis aktuarijus neatitinka kriterijų, nurodytų šio Įstatymo 64 straipsnyje, draudimo brokerių įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, priežiūros ir valdymo organų nariai, administracijos vadovas neatitinka kriterijų, nurodytų šio Įstatymo 148 straipsnyje, užsienio valstybės nepriklausomų draudimo tarpininkų įmonę kontroliuojantys asmenys, joje dalyvaujančios įmonės, priežiūros ir valdymo organų nariai, filialo vadovas neatitinka kriterijų, nurodytų šio Įstatymo 178 straipsnio 2 dalies 2 punkte;

7) pablogėja draudimo įmonės, draudimo brokerių įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo ar nepriklausomo draudimo tarpininko filialo finansinė būklė ir ji nebeatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų, pažeisti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ar nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai arba iškyla tokio pablogėjimo ar pažeidimo grėsmė;

8) draudimo įmonės akcininkai daro ar ketina daryti neigiamą įtaką skaidriam, apdairiam ir patikimam draudimo įmonės valdymui;

9) draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo draudimo sutarčių standartinės sąlygos neatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų.

2. Priežiūros komisija parenka poveikio priemonę atsižvelgdama į pažeidimo, dėl kurio taikoma ši priemonė, turinį, asmens kaltę, poveikio priemonės proporcingumą pažeidimui, šio pažeidimo ir taikomos priemonės pasekmes asmeniui, kuriam taikoma poveikio priemonė, ir draudimo bei draudimo tarpininkavimo sistemos saugumui, stabilumui bei patikimumui.

3. Nutarimas dėl poveikio priemonės taikymo, išskyrus nurodytą šio Įstatymo 197 straipsnio 2 punkte, privalo būti priimtas per 3 mėnesius nuo pažeidimo ar pagrindo taikyti poveikio priemonę nustatymo dienos. Už pažeidimus, nuo kurių padarymo dienos praėjo daugiau kaip 2 metai, poveikio priemonės negali būti taikomos.

4. Klausimas dėl poveikio priemonės taikymo svarstomas dalyvaujant asmeniui, kuriam taikoma poveikio priemonė, arba jo atstovams. Asmens arba jo atstovo neatvykimas, jeigu jiems apie poveikio priemonės taikymo svarstymą buvo tinkamai pranešta, nėra kliūtis priimti sprendimą taikyti poveikio priemonę.

5. Už tą patį pažeidimą gali būti taikoma tik viena poveikio priemonė, išskyrus šio Įstatymo nustatytas išimtis. Poveikio priemonės paskyrimas neatleidžia nuo pareigos, už kurios nevykdymą paskirta poveikio priemonė, vykdymo.

199 straipsnis. Privalomasis teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas

1. Jei iškyla reali grėsmė, jog draudimo įmonė taps nemoki ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui priskirtas turtas taps mažesnis už filialo įsipareigojimus, Priežiūros komisija, siekdama draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ar nukentėjusių trečiųjų asmenų interesų apsaugos, turi teisę įpareigoti draudimo įmonę ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis jas ketinantiems perimti subjektams.

2. Šio Įstatymo 127 straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju Priežiūros komisija privalo įpareigoti perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis.

3. Sutarčiai dėl teisių ir pareigų perleidimo negali būti ir nėra reikalaujamas draudimo įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo, stebėtojų tarybos ar valdybos nutarimas arba kitoks šių organų pritarimas. Sutartį pasirašo draudimo įmonės administracijos vadovas ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo vadovas.

4. Privalomajam teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimui taikomos šio Įstatymo 41 ir 42 straipsnių nuostatos su išimtimis, jog vietoj šiuose straipsniuose numatyto Priežiūros komisijos leidimo reikalingas Priežiūros komisijos patvirtinimas, kad laikomasi teisės aktų nustatytų reikalavimų, keliamų teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimui, taip pat kad šio Įstatymo 41 straipsnio 5 dalyje, 42 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyti terminai nėra taikomi.

5. Draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas, įpareigoti perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis, privalo apie numatomą perleidimą paskelbti mažiausiai 2 dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje, taip pat kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą.

6. Draudėjas, nesutinkantis su nauju privalomuoju teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo.

7. Jei draudėjas nutraukia draudimo sutartį šio straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju, grąžinama:

1) ne gyvybės draudimo atveju – visa sumokėta draudimo įmokos dalis už laikotarpį nuo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimo iki draudimo sutartyje numatyto termino pabaigos;

2) gyvybės draudimo atveju, jei gyvybės draudimo sutartis sudaryta tik dėl mirties rizikos, – visa sumokėta draudimo įmokos dalis už laikotarpį nuo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimo iki draudimo sutartyje numatyto termino pabaigos; jei sudaryta su kapitalo kaupimu susijusi gyvybės draudimo sutartis, – suma, lygi to draudėjo draudimo sutarčiai sudarytų techninių atidėjinių dydžių teisių ir pareigų pagal šią sutartį perleidimo dieną sumai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

200 straipsnis. Turto areštas

1. Priežiūros komisija turi teisę areštuoti draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo turtą, dengiantį draudimo techninius atidėjinius, tik tuo atveju, kai yra bent viena iš šių aplinkybių:

1) draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas nevykdo draudimo techninių atidėjinių formavimo ir jų padengimo turtu reikalavimų (36 straipsnio 1 dalis);

2) draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas pažeidžia mokumo atsargos reikalavimus ir iškyla grėsmė, jog draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo finansinė būklė gali dar labiau pablogėti (40 straipsnio 3 dalis);

3) draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas laiku nepateikia tvirtos finansinės būklės atkūrimo plano arba jo nevykdo (40 straipsnio 6 dalis);

4) draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas nevykdo Priežiūros komisijos įpareigojimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis;

5) panaikinama draudimo veiklos licencija ar leidimas filialo draudimo veiklai.

2. Turto areštas skiriamas šio Įstatymo 198 straipsnio 2–4 dalyse nustatyta tvarka. Turto arešto aktą pasirašo Priežiūros komisijos pirmininkas. Turto arešto aktas registruojamas Turto arešto aktų registro įstatymo nustatyta tvarka.

3. Priežiūros komisija turi teisę pareikšti teisme ieškinį dėl sandorio dėl areštuoto turto pripažinimo negaliojančiu.

201 straipsnis. Priežiūros komisijos skiriamos baudos

1. Draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, vykdančiam draudimo ar su draudimu susijusią veiklą, kurios pagal draudimo veiklos licenciją ar leidimą filialo veiklai šie asmenys neturi teisės vykdyti, gali būti skiriama bauda iki 30 000 eurų.

2. Draudimo įmonei, draudimo tarpininkų įmonei ar kitos užsienio valstybės draudimo įmonės ar nepriklausomo draudimo tarpininko filialui, kuris atsisakė pateikti informaciją arba pateikė neteisingą informaciją Priežiūros komisijai, gali būti skiriama bauda iki 20 000 eurų.

3. Draudimo įmonei, draudimo tarpininkų įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės ar nepriklausomo draudimo tarpininko filialui, šurkščiai pažeidusiems šį Įstatymą ar kitus draudimo bei draudimo tarpininkavimo veiklą reglamentuojančius teisės aktus, gali būti skiriama bauda iki 100 000 eurų.

4. Bauda skiriama šio Įstatymo 198 straipsnio 2–4 dalyse nustatyta tvarka.

5. Priežiūros komisijos paskirta bauda į valstybės biudžetą sumokama ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo dienos, kurią draudimo įmonė, draudimo tarpininkų įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės arba nepriklausomo draudimo tarpininko filialas gavo sprendimą dėl baudos paskyrimo.

6. Nesumokėta bauda išieškoma Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

7. Baudų paskyrimas neatleidžia juridinio asmens ar filialo vadovų nuo įstatymų nustatytos civilinės ir baudžiamosios atsakomybės.

202 straipsnis. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje, ir Europos Sąjungos valstybių

narių draudimo įmonių filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje, priežiūra

1. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje, ar šių įmonių Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų finansinę priežiūrą vykdo šios Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija. Nepaisant šios nuostatos, Priežiūros komisija turi šiame straipsnyje nustatytas teises ir pareigas.

2. Priežiūros komisija:

1) turi teisę iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės gauti informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;

2) turi teisę atlikti filialo Lietuvos Respublikoje patikrinimus 205 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) turi teisę dalyvauti kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos atliekamame Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo Lietuvos Respublikoje patikrinime;

4) turi teisę esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytiems pagrindams, taip pat kai pablogėja kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo finansinė būklė ir ji nebeatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų, kai pažeisti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ar nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai arba iškyla tokio pablogėjimo ar pažeidimo grėsmė ar kai kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo rizikinga veikla gali pakenkti draudėjų, apdraustųjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų bei naudos gavėjų interesams, taikyti poveikio priemones, nustatytas šio straipsnio 3 dalyje;

5) gavusi prašymą iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos, numatytą šio Įstatymo 212 straipsnyje, neatsižvelgdama į kitas šio straipsnio nuostatas, privalo taikyti poveikio priemones, nurodytas šio straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktuose;

6) teikti rekomendacijas ir privalomus nurodymus kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei ar jos filialui dėl jų veiklos Lietuvos Respublikoje.

3. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei gali būti taikomos šios poveikio priemonės:

1) įspėti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonę dėl nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimų ir nustatyti šių pažeidimų pašalinimo terminus;

2) skirti administracines nuobaudas kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo vadovui, reikalauti, kad jis būtų pakeistas;

3) 200 straipsnio 2–3 dalyse nustatyta tvarka ir esant kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymui areštuoti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės turtą, esantį Lietuvos Respublikoje;

4) laikinai ar visam laikui uždrausti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei vykdyti veiklą Lietuvos Respublikoje.

4. Jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonė pažeidžia jai taikomus Lietuvos Respublikos teisės aktus, nepateikia informacijos Priežiūros komisijai ar vykdo rizikingą veiklą, galinčią pakenkti draudėjų, apdraustųjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų bei naudos gavėjų interesams, Priežiūros komisija pirmiausia įspėja šią draudimo įmonę dėl nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimų ir nustato šių pažeidimų pašalinimo terminus. Jei padėtis nėra ištaisoma Priežiūros komisijos nustatytais terminais ir tvarka, Priežiūros komisija privalo apie tai pranešti kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai ir prašyti, kad ši imtųsi visų teisės aktų leidžiamų priemonių pažeidimams pašalinti.

5. Jei išaiškėja, jog šio straipsnio 4 dalyje numatytos priemonės nėra pakankamos pažeidimams pašalinti, Priežiūros komisija, prieš tai įspėjusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingą instituciją, turi teisę taikyti poveikio priemones, numatytas šio straipsnio 3 dalies 2 ir 4 punktuose. Esant neatidėliotinam būtinumui, Priežiūros komisija turi teisę taikyti šias poveikio priemones neatsižvelgdama į šio straipsnio 4 dalies nuostatas.

6. Poveikio priemonė parenkama atsižvelgiant į pažeidimo, kuriam ji taikoma, turinį, šio pažeidimo ir taikomos priemonės pasekmes kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei ir draudimo sistemos saugumui, stabilumui bei patikimumui. Apie poveikio priemonę Priežiūros komisija raštu praneša kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei, kartu nurodydama išsamius šios priemonės taikymo motyvus.

7. Nutarimas dėl poveikio priemonės taikymo įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

203 straipsnis. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkų, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje, ar šių tarpininkų Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų veiklos priežiūra

1. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkų, teikiančių paslaugas Lietuvos Respublikoje, ar šių tarpininkų Lietuvos Respublikoje įsteigtų filialų draudimo tarpininkavimo veiklos priežiūrą vykdo šios valstybės narės kompetentinga institucija. Nepaisant šios nuostatos, Priežiūros komisija turi šiame straipsnyje nustatytas teises ir pareigas.

2. Priežiūros komisija turi teisę:

1) gauti informaciją iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko ar jo įsteigto filialo;

2) atlikti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko filialo patikrinimus šio Įstatymo 205 straipsnio nustatyta tvarka;

3) dalyvauti kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos atliekamame šios Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko filialo patikrinime;

4) esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytiems pagrindams, taip pat kai pablogėja kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko įmonės filialo finansinė būklė ir ji nebeatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų, kai pažeisti draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ar nukentėjusių trečiųjų asmenų interesai arba iškyla tokio pablogėjimo ar pažeidimo grėsmė ar kai kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko ar jo

filialo rizikinga veikla gali pakenkti draudėjų, apdraustųjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų bei naudos gavėjų interesams, taikyti poveikio priemones, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje;

5) teikti rekomendacijas ir privalomus nurodymus Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkui ar jo įsteigtam filialui dėl jų veiklos Lietuvos Respublikoje.

3. Priežiūros komisija turi teisę taikyti šias poveikio priemones kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkui ar jo filialui:

1) įspėti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininką dėl nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimų ir nustatyti šių pažeidimų pašalinimo terminus;

2) įstatymų nustatyta tvarka skirti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko filialo Lietuvos Respublikoje vadovui administracines nuobaudas;

3) reikalauti pakeisti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko filialo Lietuvos Respublikoje vadovą ar darbuotojus, vykdančius tarpininkavimo veiklą;

4) 200 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka ir esant kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymui areštuoti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininko ar jo filialo turtą, esantį Lietuvos Respublikoje;

5) laikinai ar visam laikui uždrausti draudimo tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje.

4. Priežiūros komisija parenka poveikio priemonę atsižvelgdama į pažeidimo, kuriam taikoma ši priemonė, turinį, šio pažeidimo ir taikomos priemonės pasekmes kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo tarpininkui ar jo filialui. Apie taikomą poveikio priemonę nedelsiant pranešama kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai.

5. Nutarimas dėl poveikio priemonės taikymo gali būti skundžiamas teismui įstatymų nustatyta tvarka. Apskundimas nesustabdo tokio nutarimo vykdymo.

204 straipsnis. Priežiūros komisijos teisės į informaciją, susijusios su perdraudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veikla

1. Šio straipsnio nuostatos taikomos:

1) Lietuvos Respublikos perdraudimo įmonėms;

2) kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir užsienio valstybių perdraudimo įmonėms, kurios sudaro sutartis neįsisteigusios Lietuvos Respublikoje ar įsteigusios filialus Lietuvos Respublikoje;

3) kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir užsienio valstybių perdraudimo tarpininkams, kurie sudaro sutartis neįsisteigę Lietuvos Respublikoje ar įsteigę filialus Lietuvos Respublikoje.

2. Priežiūros komisija turi teisę gauti iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų informaciją ir rengti Lietuvos Respublikos perdraudimo įmonių ar asmenų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, filialų ir atstovybių Lietuvos Respublikoje patikrinimus.

3. Lietuvos Respublikos perdraudimo įmonės ir užsienio valstybių perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo viešai paskelbti metinę finansinę atskaitomybę, patikrintą audito įmonės.

4. Jei nėra vykdomi šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti reikalavimai, Priežiūros komisija turi teisę laikinai apriboti ar visam laikui uždrausti Lietuvos Respublikos draudimo įmonėms ar užsienio valstybių draudimo įmonių filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, sudaryti perdraudimo sutartis su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis arba per šiuos asmenis.

5. Priežiūros komisija turi teisę kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškelimo nemokiai Lietuvos Respublikos perdraudimo įmonei.

205 straipsnis. Priežiūros komisijos rengiami patikrinimai

1. Priežiūros komisija turi teisę organizuoti ir atlikti patikrinimus, kad nustatytų, kaip laikomasi šio Įstatymo bei jo pagrindu priimtų teisės aktų.

2. Patikrinimų atlikimo tvarką nustato Priežiūros komisija.

3. Priežiūros komisija turi teisę rengti patikrinimus:

1) Lietuvos Respublikos draudimo įmonių ir draudimo tarpininkų įmonių;

2) Lietuvos Respublikos draudimo įmonių ir draudimo tarpininkų filialų, įsteigtų kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, prieš tai pranešusi šios valstybės narės kompetentingai institucijai ir sudariusi sąlygas šios institucijos atstovams dalyvauti patikrinime;

3) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės ar draudimo tarpininko filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, šios valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu ir sudariusi sąlygas šios institucijos atstovams dalyvauti patikrinime;

4) užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, prieš tai pranešusi valstybės kompetentingai institucijai ir sudariusi sąlygas šios institucijos atstovams dalyvauti patikrinime;

5) asmenų, su kuriais draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas sudarė šio Įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytas sutartis;

6) įmonių, nurodytų šio Įstatymo 48 straipsnio 2 dalyje;

7) asmenų, kurie neteisėtai verčiasi draudimo įmonės ar draudimo tarpininkų veikla ar kurie yra susiję su šio Įstatymo ar jo pagrindu priimtų teisės aktų pažeidimais;

8) Lietuvos Respublikos perdraudimo įmonių, Europos Sąjungos valstybių narių ir užsienio valstybių perdraudimo įmonių filialų ir atstovybių Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos valstybių narių ir užsienio valstybių perdraudimo tarpininkų filialų ir atstovybių Lietuvos Respublikoje. Apie atliekamą patikrinimą prieš tai pranešama atitinkamai Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės kompetentingai institucijai.

4. Atlikdami patikrinimą, Priežiūros komisijos administracijos valstybės tarnautojai turi teisę:

1) gauti paaiškinimus žodžiu ar raštu iš tikrinamų asmenų, reikalauti, kad jie ar jų atstovai atvyktų duoti paaiškinimų į patikrinimą atliekančio valstybės tarnautojo tarnybines patalpas;

2) pateikę tarnybinį pažymėjimą ir Priežiūros komisijos sprendimą, atlikti patikrinimą, laisvai įeiti į juridinių asmenų patalpas darbo metu, tikrinti dokumentus, apskaitos registrus bei kitus patikrinimui reikalingus informacijos šaltinius ir pagal tikrinimo medžiagą iš ekspertizės įstaigų ar ekspertų gauti išvadas;

3) išreikalauti ar pasidaryti apskaitos dokumentų, sutarčių, įsakymų bei kitų dokumentų ir informacijos kopijas;

4) laikinai, ne ilgiau kaip vienam mėnesiui, paimti tikrinamų juridinių asmenų dokumentus, kurie gali būti panaudojami kaip pažeidimo įrodymai, palikdami motyvuotą sprendimą dėl dokumentų paėmimo bei dokumentų paėmimo aktą;

5) pateikę Priežiūros komisijos sprendimą, gauti iš kredito ir finansų įstaigų duomenis, pažymas ir dokumentų kopijas apie finansines operacijas, susijusias su tikrinamuoju juridiniu asmeniu.

5. Priežiūros komisijos teisės atlikti užsienio valstybėse įsteigtų Lietuvos Respublikos draudimo įmonių ar draudimo tarpininkų įmonių filialų ir kitų asmenų patikrinimus apibrėžiamos bendradarbiavimo sutartyse su užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis.

6. Šio straipsnio 4 dalyje numatytoms teisėms įgyvendinti Priežiūros komisijos administracijos valstybės tarnautojai Lietuvos Respublikoje gali pasitelkti policijos pareigūnus.

206 straipsnis. Draudimo taisyklės ir kita informacija

1. Priežiūros komisija neturi teisės reikalauti, kad draudimo taisyklės ir kitos sąlygos, draudimo įmokų tarifai ir kiti dokumentai, naudojami draudimo sutartiniuose santykiuose, o gyvybės draudimo atveju – ir aktuarinė informacija, naudojama skaičiuojant draudimo įmokų tarifus ir (ar) draudimo techninius atidėjinius, būtų teikiama išankstiniam patvirtinimui ar periodiškai.

2. Priežiūros komisija, kreipdamasi į draudiką, turi teisę pareikalauti, kad jis pateiktų draudimo taisykles ir kitas sąlygas, draudimo įmokų tarifus ar kitus dokumentus, naudojamus draudimo sutartiniuose santykiuose, o gyvybės draudimo atveju – ir aktuarinę informaciją, naudojamą skaičiuojant draudimo įmokų tarifus ir (ar) draudimo techninius atidėjinius. Priežiūros komisija turi teisę tikrinti, ar šie pateikti dokumentai ir informacija atitinka teisės aktų, reglamentuojančių draudimo sutartinius santykius, nuostatas, o gyvybės draudimo atveju – ir teisės aktų nuostatas dėl Lietuvos Respublikos draudimo įmonės ir užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, naudojamų aktuarinių principų. Reikalavimas pateikti šią informaciją negali būti išankstinė sąlyga draudiko veiklai. Priežiūros komisijai draudžiama nustatyti periodišką minėtos informacijos pateikimą.

207 straipsnis. Vartotojų ginčų su draudiku nagrinėjimas

1. Priežiūros komisija nagrinėja vartotojų ginčus su draudiku, kylančius iš draudimo sutarties ar susijusių su ja, jei draudimo sutarčiai yra taikytina Lietuvos Respublikos teisė. Šio straipsnio prasme vartotojas yra fizinis asmuo:

1) draudėjas, kuris perka draudimo paslaugą asmeniniams, šeimos ar namų ūkio poreikiams tenkinti;

2) apdraustasis, naudos gavėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo, jei draudimo paslauga, nepaisant to, kas yra draudėjas pagal konkrečią draudimo sutartį, yra skirta jų asmeniniams ar namų ūkio poreikiams, o draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, žinojo ar privalėjo žinoti apie draudimo paslaugos paskirtį;

3) kitas asmuo, kurio teisės ir pareigos draudiko atžvilgiu susijusios su draudimo sutartimi, nepaisant to, kad jis nėra draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo, jeigu santykiuose su draudiku toks asmuo nesiekia tikslų, susijusių su verslu ar profesine veikla.

2. Vartotojai, prieš tai kreipęsi į draudiką ir gavę jo galutinį neigiamą sprendimą dėl to paties ginčo dalyko, turi teisę kreiptis į Priežiūros komisiją tik per 2 mėnesius nuo neigiamo sprendimo gavimo. Jei per 2 mėnesius nuo vartotojo kreipimosi draudikas nepateikia jokio sprendimo, vartotojas per 2 mėnesius nuo šio termino pabaigos turi teisę kreiptis į Priežiūros komisiją.

3. Ginčai nagrinėjami neatlygintinai.

4. Vartotojo teisė kreiptis į Priežiūros komisiją neatima teisės vartotojui tiesiogiai kreiptis į teismą.

5. Priežiūros komisija nenagrinėja ginčo ir nutraukia pradėtą nagrinėjimą, jei:

1) tarp vartotojo ir draudiko yra individualiai aptartas (neįtrauktas į draudimo taisykles) susitarimas perduoti ginčo sprendimą arbitražui, tarpininkavimo, taikymo ar kitais alternatyviais ginčų nagrinėjimo būdais;

2) ginčas yra nagrinėjamas (išnagrinėtas) arbitraže, tarpininkavimo, taikymo ar kitu alternatyviu ginčų nagrinėjimo būdu;

3) ginčas yra nagrinėjamas (išnagrinėtas) teisme.

6. Priežiūros komisija ginčus nagrinėja raštu, susirašinėdama su draudiku ir vartotoju. Ginčai nagrinėjami lietuvių, o prireikus ir (ar) anglų kalba.

7. Ginčas turi būti išnagrinėtas per 3 mėnesius nuo vartotojo kreipimosi. Ypatingais atvejais, atsižvelgdama į ginčo sudėtingumą, Priežiūros komisija turi teisę pratęsti šį terminą, bet ne daugiau kaip 3 mėnesius.

8. Priežiūros komisija privalo tarpininkauti, kad ginčo šalys pasiektų abi šalis tenkinantį susitarimą. Jei tokio susitarimo pasiekti nepavyksta, Priežiūros komisija priima sprendimą dėl ginčo esmės. Nustačiusi, jog pažeisti teisės aktai, Priežiūros komisija taip pat turi teisę taikyti poveikio priemones, numatytas šio Įstatymo IX skyriaus antrajame skirsnyje.

9. Priežiūros komisijos sprendimas yra rekomendacinio pobūdžio.

10. Ginčų nagrinėjimo taisyklės, privalomas ginčo šalims, nustato Priežiūros komisija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

TREČIASIS SKIRSNIS

BENDRADARBIAVIMAS SU EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA IR KITŲ EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ KOMPETENTINGOMIS INSTITUCIJOMIS

208 straipsnis. Bendradarbiavimas tiesioginio draudimo priežiūros klausimais

1. Priežiūros komisija privalo glaudžiai bendradarbiauti su Europos Bendrijų Komisija ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis tiesioginio draudimo priežiūros Europos Sąjungoje tobulinimo klausimais.

2. Priežiūros komisija privalo informuoti Europos Bendrijų Komisiją apie esminius sunkumus, kurie iškyla taikant Europos Sąjungos direktyvų pagrindu parengtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, ir kartu su Europos Bendrijų Komisija ir kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis analizuoti susidariusias problemas siekdamas rasti tinkamą šių problemų sprendimo būdą.

209 straipsnis. Informacija apie privalomąjį draudimą

1. Priežiūros komisija privalo informuoti Europos Bendrijų Komisiją apie privalomąjį draudimą Lietuvos Respublikoje, nurodydama:

- 1) teisės normas, reglamentuojančias privalomąjį draudimą;
- 2) informaciją, kuri privalo būti privalomojo draudimo liudijime (polise).

2. Lietuvos Respublikoje yra pripažįstami kitų Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių privalomojo draudimo liudijimai (polisai) ir kitokie sertifikatai, kurių turinys atitinka tokių dokumentų turinį, Europos Bendrijų Komisijos paskelbtą Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

210 straipsnis. Informacija, susijusi su užsienio valstybių asmenimis

1. Priežiūros komisija privalo informuoti Europos Bendrijų Komisiją ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas apie:

1) draudimo veiklos licencijos išdavimą draudimo įmonei, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai yra užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų dukterinė įmonė. Šiuo atveju Priežiūros komisija taip pat turi pateikti informaciją apie grupės, į kurią įeina dukterinė draudimo įmonė, struktūrą;

2) užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų įgytas draudimo įmonės akcijas, jei pastaroji tampa dukterine draudimo įmone.

2. Priežiūros komisija privalo informuoti Europos Bendrijų Komisiją apie esmines kliūtis ir sunkumus, kuriuos patiria Lietuvos Respublikos draudimo įmonės užsienio valstybėse.

3. Europos Bendrijų Komisijos reikalavimu Priežiūros komisija privalo laikinai sustabdyti procedūras dėl:

1) leidimų užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklai Lietuvos Respublikoje išdavimo ar draudimo veiklos licencijos išdavimo draudimo įmonei, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai yra užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų dukterinė įmonė;

2) leidimų įsigyti draudimo įmonės akcijų išdavimo užsienio valstybės juridiniam asmeniui ar asmenims, tiesiogiai ar netiesiogiai po šio akcijų įsigijimo turėsiančiam ar turėsiantiems dukterinę draudimo įmonę Lietuvos Respublikoje.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytos procedūros sustabdomos ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui, tačiau Europos Bendrijų Komisijos reikalavimu Priežiūros komisija privalo šį terminą pratęsti.

5. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos netaikomos, jei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse įsteigtos užsienio valstybių juridinių asmenų dukterinės draudimo įmonės ar šių draudimo įmonių dukterinės draudimo įmonės steigia dukterinę draudimo įmonę Lietuvos Respublikoje ar ketina įsigyti draudimo įmonės Lietuvos Respublikoje akcijų.

6. Europos Bendrijų Komisijos prašymu Priežiūros komisija privalo informuoti Europos Bendrijų Komisiją apie:

1) visus prašymus dėl leidimų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų veiklai Lietuvos Respublikoje išdavimo ar prašymus išduoti draudimo veiklos licenciją draudimo įmonei, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai yra užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų dukterinė įmonė;

2) užsienio valstybės juridinio asmens ar asmenų prašymus įsigyti draudimo įmonės akcijų, po šio akcijų įsigijimo tiesiogiai ar netiesiogiai turėsiančiam ar turėsiantiems dukterinę draudimo įmonę Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-371](#), 2005-10-18, Žin., 2005, Nr. 130-4664 (2005-11-03)

211 straipsnis. Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas

1. Jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija paprašo Priežiūros komisijos nuomonės apie šios institucijos prižiūrimos draudimo įmonės ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis Lietuvos Respublikos draudimo įmonei, Priežiūros komisija privalo pranešti apie prieštaravimą ar neprieštaravimą per 3 mėnesius.

2. Priežiūros komisija turi teisę prieštarauti teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimui tik tuo atveju, jei po perdavimo nebus išlaikyta teisės aktų reikalaujama Lietuvos

Respublikos draudimo įmonės ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialo Lietuvos Respublikoje mokumo atsarga.

212 straipsnis. Poveikio priemonės

1. Gavusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informaciją apie šios valstybės draudimo įmonei taikomus turto valdymo, naudojimo bei disponavimo turtu apribojimus ir prašymą taikyti tokius apribojimus Lietuvos Respublikoje, Priežiūros komisija privalo priimti sprendimą dėl šių apribojimų (turto arešto) taikymo Lietuvos Respublikoje.

2. Gavusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informaciją apie šios valstybės draudimo įmonei panaikintą draudimo veiklos licenciją, Priežiūros komisija privalo priimti sprendimą uždrausti šiai draudimo įmonei vykdyti veiklą Lietuvos Respublikoje.

213 straipsnis. Intervencinės priemonės

1. Lietuvos Respublikoje be jokių papildomų formalumų visiškai pripažįstamos kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų taikomos intervencinės priemonės, sukelsiančios ar galinčios sukelti pasekmes Lietuvos Respublikos fiziniams ir juridiniams asmenims, net jei Lietuvos Respublikoje nėra numatytos tokio pobūdžio intervencinės priemonės arba šių intervencinių priemonių taikymas Lietuvos Respublikoje yra siejamas su tam tikrų papildomų sąlygų įgyvendinimu, o šios sąlygos nėra įgyvendintos.

2. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų taikomos intervencinės priemonės Lietuvos Respublikoje įsigalioja tuo pat metu, kai jos įsigalioja kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

3. Priežiūros komisija, gavusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informaciją apie priimtą sprendimą taikyti intervencinę priemonę, atsižvelgdama į intervencinės priemonės galimą įtaką Lietuvos Respublikos fiziniams ir juridiniams asmenims, turi teisę paskelbti gautą informaciją „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

214 straipsnis. Papildoma priežiūra

1. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu Priežiūros komisija privalo pati patikrinti papildomai priežiūrai reikšmingą informaciją arba leisti šiai institucijai, jos nurodytai audito įmonei ar kitam ekspertui atlikti tokį patikrinimą Lietuvos Respublikoje:

- 1) su kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmone susijusiose įmonėse;
- 2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės dukterinėje įmonėje;
- 3) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės patronuojančioje įmonėje;

4) kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės patronuojančios įmonės dukterinėse įmonėse.

2. Jei Priežiūros komisija kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu atlieka informacijos, reikšmingos papildomai priežiūrai, patikrinimą, kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos atstovai turi teisę dalyvauti šiame patikrinime.

215 straipsnis. Likvidavimas ir bankrotas

1. Priežiūros komisija, gavusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos informaciją apie priimtą sprendimą likviduoti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonę ar iškelti jai bankroto bylą, atsižvelgdama į šio sprendimo galimą įtaką Lietuvos Respublikos fiziniams ir juridiniams asmenims, turi teisę paskelbti gautą informaciją „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

2. Sprendimas likviduoti kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonę ir jos filialus Lietuvos Respublikoje be jokių papildomų formalumų pripažįstamas Lietuvos Respublikoje ir įsigalioja tuo pat metu kaip ir šioje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

3. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės valstybės institucijos ar kito subjekto paskirtas tokioms šio Įstatymo 143 straipsnio 1 dalyje nurodytoms pareigoms asmuo, ketinantis veikti Lietuvos Respublikoje, privalo turėti sprendimo dėl paskyrimo vertimą į lietuvių kalbą. Legalizacijos ir kitų panašių formalumų nereikalaujama.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys ar jų atstovai, paskirti kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų nustatyta tvarka, Lietuvos Respublikoje turi teisę atlikti visus veiksmus, kuriuos jie turi teisę atlikti šioje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

216 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d., išskyrus jo nuostatas, nurodytas šiame skyriuje.

2. Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 73-1742);

2) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 67-1652);

3) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 104-2623);

4) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2, 7, 11, 17, 22, 27, 28, 29, 31, 37, 39, 42, 43, 45, 46, 47, 60, 63, 66 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 29-803);

5) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 64-1915);

6) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 39-1351);

7) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2, 5, 23, 24, 25, 27, 53, 54, 55, 63, 64, 65, 66 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei Įstatymo papildymo 30⁽¹⁾, 40⁽¹⁾, 40⁽²⁾, 66⁽¹⁾, 67⁽¹⁾ straipsniais įstatymas (Žin., 2001, Nr. 48-1657);

8) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo antrojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70 straipsniu įstatymas (Žin., 2002, Nr. 29-1033);

9) Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2, 27, 29, 31, 32, 36, 37, 38, 40⁽¹⁾, 53, 55, 56, 62, 64, 65 straipsnių pakeitimo ir papildymo, Įstatymo papildymo 34⁽¹⁾, 34⁽²⁾, 37⁽¹⁾, 37⁽²⁾, 37⁽³⁾, 37⁽⁴⁾, 38⁽¹⁾, 38⁽²⁾, 38⁽³⁾, 71 straipsniais bei 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 2002, Nr. 60-2411).

217 straipsnis. Nuostatos, susijusios su Lietuvos Respublikos naryste Europos Sąjungoje

1. Nuostatos dėl Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių ir draudimo bei perdraudimo tarpininkų veiklos Lietuvos Respublikoje bei Lietuvos Respublikos draudimo įmonių ir draudimo bei perdraudimo tarpininkų įmonių veiklos kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, nuostatos dėl Europos Sąjungos tarptautinės privatinės draudimo sutarčių teisės bei nuostatos dėl Priežiūros komisijos bendradarbiavimo su Europos Bendrijų Komisija ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis įsigalioja Lietuvai tapus Europos Sąjungos valstybe nare.

2. Kol Lietuvos Respublika nėra Europos Sąjungos valstybė narė, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonių ir draudimo bei perdraudimo tarpininkų veiklai Lietuvos Respublikoje nuo šio Įstatymo įsigaliojimo taikomos tos pačios nuostatos kaip ir užsienio valstybių draudimo įmonių ar draudimo tarpininkų veiklai Lietuvos Respublikoje, išskyrus šio Įstatymo 228 ir 229 straipsniuose nustatytas išimtis.

3. Nuostatos dėl Europos bendrovių (*Societas Europaea*) įsigalioja Lietuvai tapus Europos Sąjungos valstybe nare, bet ne anksčiau kaip 2004 m. spalio 8 d.

218 straipsnis. Nuostatos, susijusios su juridinių asmenų registru

1. Nuostatos, susijusios su juridinių asmenų registru, įsigalioja nuo juridinių asmenų registro veiklos pradžios.

2. Iki juridinių asmenų registro pradžios šiame Įstatyme nurodytos įmonės vadovaujasi Įmonių rejestro įstatymo nuostatomis.

219 straipsnis. Nuostatos dėl Priežiūros komisijos

1. Šio Įstatymo IX skyriaus pirmojo skirsnio nuostatos, išskyrus šio Įstatymo 187 straipsnio nuostatas, ir šio Įstatymo 221 straipsnio 2 dalies nuostatos įsigalioja paskyrus Priežiūros komisijos narius.

2. Šio Įstatymo 220 straipsnio nuostatos įsigalioja nuo šio Įstatymo paskelbimo „Valstybės žiniuose“.

220 straipsnis. Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos teisinio statuso keitimas

1. Paskelbus šį Įstatymą „Valstybės žiniuose“, Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos direktorius įspėja Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos direktoriaus pavaduotoją (pavaduotojus), o finansų ministras – Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos direktorių apie jų pareigybų naikinimą nuo Priežiūros komisijos narių paskyrimo momento.

2. Ne anksčiau kaip per 2 ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio Įstatymo paskelbimo Ministras Pirmininkas finansų ministro teikimu paskiria Priežiūros komisijos pirmininką. Per vieną mėnesį nuo Priežiūros komisijos pirmininko paskyrimo Ministras Pirmininkas Priežiūros komisijos pirmininko teikimu paskiria Priežiūros komisijos pirmininko pavaduotoją ir kitus narius. Pirmajai kadencijai Priežiūros komisijos pirmininkas skiriamas 5 metams, kiti nariai – atitinkamai 7, 6, 4 ir 3 metams.

3. Paskyrus Priežiūros komisijos narius, Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdyba bei direktorius ir jo pavaduotojas (pavaduotojai) netenka savo įgaliojimų ir Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija tampa Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos turto, teisių ir pareigų perėmėja.

4. Paskyrus Priežiūros komisijos narius, Priežiūros komisija pradeda vykdyti ir iki šio Įstatymo įsigaliojimo vykdo teisės aktuose nustatytas Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos teises ir pareigas, o Priežiūros komisijos pirmininkas – Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos direktoriaus teises ir pareigas.

221 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei ir įpareigojimas Priežiūros komisijai

1. Pasiūlyti Vyriausybei per 6 mėnesius nuo šio Įstatymo įsigaliojimo peržiūrėti įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su šio Įstatymo nuostatų įgyvendinimu.

2. Priežiūros komisija iki šio Įstatymo įsigaliojimo priima šiame Įstatyme nustatytus teisės aktus.

222 straipsnis. Draudimo veiklos licencija

1. Įsigaliojus šiam Įstatymui, kiekvienai veikiančiai draudimo įmonei išduodama naujos formos draudimo veiklos licencija. Joje įrašomos draudimo grupės, kurių veiklą draudimo įmonė turėjo teisę vykdyti iki šio Įstatymo įsigaliojimo pagal Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos išduotus leidimus draudimo rūšims, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą išimtį.

2. Naujos formos draudimo veiklos licencijoje nurodytos draudimo grupės apima privalomojo draudimo rizikas tik tuo atveju, jei tai, atsižvelgiant į iki šio Įstatymo įsigaliojimo draudimo įmonei išduotus leidimus privalomojo draudimo rūšims, pažymėta išduodamoje licencijoje.

3. Kol bus išduota naujos formos draudimo veiklos licencija, draudimo įmonės veiklą vykdo turimos draudimo veiklos licencijos ir turimų leidimų draudimo rūšims nustatytu mastu.

223 straipsnis. Minimalus garantinis fondas

1. Veikiančios draudimo įmonės, įsteigtos iki šio Įstatymo įsigaliojimo, iki 2007 m. kovo 30 d. privalo padidinti minimalų garantinį fondą iki šio Įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nurodyto dydžio, atsižvelgdamos į vykdomų draudimo grupių veiklą.

2. Jei draudimo įmonė Priežiūros komisijos nustatyta tvarka pateikia minimalaus garantinio fondo padidinimo planą, Priežiūros komisija turi teisę pratęsti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą terminą, bet ne ilgiau kaip iki 2009 m. kovo 30 d.

3. Jei draudimo įmonė nepadidina minimalaus garantinio fondo per šiame straipsnyje nurodytus terminus, Priežiūros komisija panaikina draudimo veiklos licenciją.

224 straipsnis. Kiti reikalavimai draudimo įmonėms

1. Draudimo įmonės privalo pertvarkyti savo veiklą pagal šio Įstatymo nuostatas iki 2005 m. liepos 1 d.

2. Kol veikla nėra pertvarkyta, draudimo įmonė neturi teisės kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje teikti paslaugų ar steigti filialo.

3. Veikiančios ne gyvybės draudimo įmonės, turinčios galiojančių gyvybės draudimo sutarčių, naudojami teisėmis ir vykdo pareigas pagal šias sutartis iki šių sutarčių pasibaigimo. Šių draudimo sutarčių šalys, įsigaliojus šiam Įstatymui, negali keisti iki šio Įstatymo įsigaliojimo sudarytos gyvybės draudimo sutarties termino nustatydamos ilgesnį gyvybės draudimo sutarties terminą. Veikiančios ne gyvybės draudimo įmonės, turinčios galiojančių gyvybės draudimo sutarčių, privalo vadovautis Priežiūros komisijos nurodymais dėl gyvybės ir ne gyvybės draudimo veiklos atskiro administravimo.

4. Priežiūros komisija turi teisę teikti privalomus nurodymus ar rekomendacijas veiklos pertvarkymo pagal šio Įstatymo nuostatas klausimais.

225 straipsnis. Likvidavimas ir bankrotas

1. Šio Įstatymo nuostatos taikomos draudimo įmonių likvidavimo ir bankroto bei Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių draudimo įmonių filialų veiklos nutraukimo procedūroms, jei sprendimas likviduoti draudimo įmonę ar nutartis iškelti jai bankroto bylą, sprendimas nutraukti užsienio valstybės draudimo įmonės filialo veiklą buvo priimti įsigaliojus šiam Įstatymui.

2. Jei sprendimas likviduoti draudimo įmonę ar nutartis iškelti jai bankroto bylą, sprendimas nutraukti užsienio valstybės, kuri yra Pasaulio prekybos organizacijos narė, draudimo įmonės filialo veiklą buvo priimti iki šio Įstatymo įsigaliojimo, draudimo įmonių likvidavimo ir bankroto bei Lietuvos Respublikoje įsteigtų užsienio valstybių, kurios yra Pasaulio prekybos organizacijos narės, draudimo įmonių filialų veiklos nutraukimo procedūroms taikomas Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 73-1742).

226 straipsnis. Draudimo tarpininkai

1. Draudimo tarpininkai per vienus metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo pertvarkyti savo veiklą pagal šio Įstatymo nuostatas. Pasibaigus šiam terminui, draudimo tarpininkai, nepersitvarkę į draudimo brokerio įmonę, netenka teisės savo pavadinime vartoti žodžių ar santrumpų, nurodytų šio Įstatymo 147 straipsnio 1 dalyje.

2. Kol veikla nėra pertvarkyta, draudimo tarpininkai kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje neturi teisės teikti paslaugų ar steigti filialo.

3. Priežiūros komisija turi teisę teikti privalomus nurodymus ar rekomendacijas veiklos pertvarkymo pagal šio Įstatymo nuostatas klausimais.

4. Pirmasis draudimo brokerių kvalifikacinis egzaminas organizuojamas Priežiūros komisijos nustatyta dieną ne vėliau kaip praėjus 4 mėnesiams po šio Įstatymo įsigaliojimo. Priežiūros komisija inicijuoja Draudimo brokerių rūmų steigiamąjį susirinkimą Priežiūros komisijos nustatyta dieną ne vėliau kaip praėjus vienam mėnesiui po pirmojo draudimo brokerių kvalifikacinio egzamino pabaigos.

5. Asmenys, iki 2000 m. rugsėjo 1 d. tapę draudimo brokerių įmonių vadovais ir iki šiol einantys šias pareigas, per 30 dienų nuo šio Įstatymo įsigaliojimo be kvalifikacinio egzamino įrašomi į draudimo brokerių sąrašą ir jiems išduodamas nustatytos formos pažymėjimas, jei Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdyba nuo 2000 m. rugsėjo 1 d. iki šio Įstatymo įsigaliojimo nėra taikiusi poveikio priemonių šių asmenų vadovaujamosioms įmonėms.

6. Kol Lietuvos Respublika nėra Europos Sąjungos valstybė narė, draudimo tarpininkų profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartis privalo galioti Lietuvos Respublikoje.

227 straipsnis. Piniginis vienetas

1. Visi šiame Įstatyme nurodyti dydžiai eurais išreiškiami litais pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų euro ir lito santykį.

2. Šiame Įstatyme nurodytus dydžius eurai, kurių indeksavimą numato Europos Sąjungos teisės aktai, indeksuoja Priežiūros komisija, atsižvelgdama į Europos vartotojų kainų indeksą, skelbiamą Eurostat.

228 straipsnis. Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonės

1. Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonės iki tol, kol Lietuvos Respublika taps Europos Sąjungos nare, turi teisę sudaryti šio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 5, 6, 11, 12 punktuose išvardytų draudimo grupių savanoriškojo draudimo bei laivais (jūrų, ežerų, upių ir kanalų) ir skraidymo aparatais vežamų krovinių savanoriškojo draudimo sutartis su Lietuvos Respublikos fiziniaisiais ir juridiniais asmenimis.

2. Galimybė užsienio valstybių, kurios yra Pasaulio prekybos organizacijos narės, draudimo įmonėms veikti šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais nesuteikia teisės užsienio valstybės draudimo įmonei paskirti atstovaujamos užsienio valstybės draudimo įmonės nurodymams bei kontrolei pavaldų ir nuolat ar ilgą laiką Lietuvos Respublikoje reziduosiantį asmenį, kuriam yra suteikti įgaliojimai sukurti teises ir pareigas užsienio valstybės draudimo įmonei.

3. Priežiūros komisija, atlikdama užsienio valstybės, kuri yra Pasaulio prekybos organizacijos narė, draudimo įmonės veiklos neįsteigus filialo Lietuvos Respublikoje priežiūrą, turi teisę:

1) iš užsienio valstybės draudimo įmonės gauti informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;

2) esant šio Įstatymo 198 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytiems pagrindams ar kai pažeisti draudėjų, apdraustųjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų bei naudos gavėjų interesai, taikyti poveikio priemones, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje.

4. Užsienio valstybės, kuri yra Pasaulio prekybos organizacijos narė, draudimo įmonei gali būti taikomos šios poveikio priemonės:

1) įspėti užsienio valstybės draudimo įmonę dėl nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimų ir nustatyti šių pažeidimų pašalinimo terminus;

2) laikinai ar visam laikui uždrausti užsienio valstybės draudimo įmonei sudaryti draudimo sutartis su Lietuvos Respublikos fiziniaisiais ar juridiniais asmenimis.

5. Jei užsienio valstybės, kuri yra Pasaulio prekybos organizacijos narė, draudimo įmonė pažeidžia Lietuvos Respublikos teisės aktus, nepateikia informacijos Priežiūros komisijai ar vykdo rizikingą veiklą, galinčią pakenkti draudėjų, apdraustųjų, nukentėjusių trečiųjų asmenų bei naudos gavėjų interesams, Priežiūros komisija pirmiausia įspėja užsienio valstybės draudimo įmonę dėl nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimų ir nustato šių pažeidimų pašalinimo terminus. Jei būklė nėra ištaisoma Priežiūros komisijos nustatytais terminais ir tvarka, Priežiūros komisija privalo apie tai pranešti užsienio valstybės kompetentingai institucijai ir pareikalauti, kad ši imtųsi visų užsienio valstybės teisės aktų leidžiamų priemonių pažeidimams pašalinti.

6. Jei išaiškėja, jog šio straipsnio 5 dalyje nurodytos priemonės nėra pakankamos pažeidimams pašalinti, Priežiūros komisija, prieš tai įspėjusi užsienio valstybės, kuri yra Pasaulio

prekybos organizacijos narė, kompetentingą instituciją, turi teisę taikyti poveikio priemonę, nurodytą šio straipsnio 3 dalies 2 punkte. Esant neatidėliotinam būtinumui, Priežiūros komisija turi teisę taikyti šią poveikio priemonę neatsižvelgdama į šio straipsnio 5 dalies nuostatas.

7. Apie poveikio priemonę Priežiūros komisija raštu praneša užsienio valstybės, kuri yra Pasaulio prekybos organizacijos narė, draudimo įmonei, kartu nurodydama išsamius šios priemonės taikymo motyvus.

229 straipsnis. Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonių filialai

1. Įsigaliojus šiam Įstatymui, Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonių filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, taikomos šio Įstatymo nuostatos, numatytos užsienio valstybių draudimo įmonių filialams.

2. Įsigaliojus šiam Įstatymui, kiekvienam veikiančiam Pasaulio prekybos organizacijos narės draudimo įmonės filialui išduodamas naujos formos leidimas filialo draudimo veiklai. Jame įrašomos draudimo grupės ar draudimo grupėms priklausančios draudimo rizikos, kurių veiklą Pasaulio prekybos organizacijos narės draudimo įmonės filialas turėjo teisę vykdyti iki šio Įstatymo įsigaliojimo pagal Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos išduotus leidimus draudimo rūšims, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą išimtį. Kol bus išduotas naujos formos leidimas filialo draudimo veiklai, Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonių filialai veiklą vykdo turimo leidimo steigti filialą ir turimų leidimų draudimo rūšims nustatytu mastu.

3. Naujos formos leidime filialo draudimo veiklai nurodytos draudimo grupės apima privalomojo draudimo rizikas tik tuo atveju, jei tai, atsižvelgiant į iki šio Įstatymo įsigaliojimo užsienio draudimo įmonės filialui išduotus leidimus privalomojo draudimo rūšims, pažymėta išduodamame leidime filialo draudimo veiklai.

4. Per vienus metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo Pasaulio prekybos organizacijos narės draudimo įmonių filialai privalo pertvarkyti savo veiklą pagal šio Įstatymo nuostatas.

5. Pasaulio prekybos organizacijos narių draudimo įmonių filialai, įsteigti iki šio Įstatymo įsigaliojimo, iki 2007 m. kovo 30 d. privalo padidinti garantinį fondą ir filialo indėlį iki šio Įstatymo 71 straipsnio 2 dalyje ir 72 straipsnio 1 dalyje nurodytų dydžių.

6. Jei Pasaulio prekybos organizacijos narės draudimo įmonės filialas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka pateikia garantinio fondo ir filialo indėlio lėšų padidinimo planą, Priežiūros komisija turi teisę pratęsti šio straipsnio 5 dalyje nurodytą terminą, bet ne ilgiau kaip iki 2009 m. kovo 30 d.

7. Jei Pasaulio prekybos organizacijos narės draudimo įmonės filialai nepadidina garantinio fondo ir filialo indėlio lėšų per šiame straipsnyje nurodytus terminus, Priežiūros komisija panaikina leidimą filialo draudimo veiklai.

8. Priežiūros komisija turi teisę teikti privalomus nurodymus ar rekomendacijas veiklos pertvarkymo pagal šio Įstatymo nuostatas klausimais.

9. Lietuvos Respublikai tapus Europos Sąjungos valstybe nare, Pasaulio prekybos organizacijos narių, kurios kartu yra ir Europos Sąjungos valstybės narės, draudimo įmonių

filialams taikomos nuostatos, reglamentuojančios Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonių filialus.

230 straipsnis. Draudimo sutartis

1. Šis Įstatymas taikomas teisiniams santykiams, atsirandantiems iš draudimo sutarties ar susijusiems su ja, atsiradusiems po šio Įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šiame straipsnyje nurodytas išimtis.

2. Jei iš draudimo sutarties atsirandantys ar su ja susiję teisiniai santykiai atsirado iki šio Įstatymo įsigaliojimo, šis Įstatymas taikomas toms teisėms ir pareigoms, kurios atsirado jam įsigaliojus.

3. Jei sutartinė prievolė vykdoma įsigaliojus šiam Įstatymui, jos vykdymą reglamentuoja šio Įstatymo normos.

[Papildyta straipsniu nuo 2006-08-08]

231 straipsnis. Draudimo rizikos vertinimas atsižvelgiant į apdraustą lytį

1. Priežiūros komisija iki 2007 m. sausio 1 d. patvirtina šio Įstatymo 100 straipsnio 2 dalyje nurodytą tvarką, savo interneto tinklalapyje paskelbia ir po to ne rečiau kaip kartą per metus atnaujina šio Įstatymo 100 straipsnio 2 dalyje nurodytus statistinius ir aktuarinius duomenis.

2. Sveikatos apsaugos ministerija, Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitos valstybės institucijos bei įstaigos privalo Priežiūros komisijai teikti informaciją, reikalingą įgyvendinant šio Įstatymo 100 straipsnio 2 dalyje nurodytas funkcijas.

3. Finansų ministerija informuoja Europos Bendrijų Komisiją apie šio Įstatymo 100 straipsnio 2 dalies nuostatas.

4. Po penkerių metų nuo 2007 m. gruodžio 21 d., atsižvelgdama į Europos Bendrijų Komisijos parengtą ataskaitą, Finansų ministerija su atitinkamomis suinteresuotomis institucijomis apsarsto šio Įstatymo 100 straipsnio 2 dalies nuostatų tikslumą ir apie tai informuoja Europos Bendrijų Komisiją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Lietuvos Respublikos

2003 m. rugsėjo 18 d.

įstatymo Nr. IX-1737

priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas suderintas su šiais Europos Sąjungos teisės aktais:

1) 1964 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 64/225/EEB dėl verslo steigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas apribojimų panaikinimo perdraudimo bei retrocesijos srityse;

2) 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyva 72/166/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo;

3) 1973 m. liepos 24 d. pirmoji Tarybos direktyva 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir plėtojimu, suderinimo;

4) 1973 m. liepos 24 d. Tarybos direktyva 73/240/EEB, panaikinanti steigimo laisvės apribojimus tiesioginiame draudime, išskyrus gyvybės draudimą;

5) 1976 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 76/580/EEB, iš dalies pakeičianti direktyvą 73/239/EEB dėl tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimą ir plėtojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo;

6) 1978 m. gegužės 30 d. Tarybos direktyva 78/473/EEB dėl valstybių narių įstatymų, įstatymų lydymųjų aktų ir administracinių nuostatų, susijusių su Bendrijos bendruoju draudimu, derinimo;

7) 1978 m. liepos 25 d. ketvirtoji Tarybos direktyva 78/660/EEB, pagrįsta Europos Bendrijų sutarties 54 straipsnio 3 dalies „g“ punktu dėl tam tikrų rūšių bendrovių metinių atskaitomybių;

8) 1983 m. birželio 13 d. septintoji Tarybos direktyva 83/349/EEB, pagrįsta Europos Bendrijų sutarties 54 straipsnio 3 dalies „g“ punktu dėl konsoliduotų ataskaitų;

9) 1983 m. gruodžio 30 d. antroji Tarybos direktyva 84/5/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo;

10) 1988 m. birželio 22 d. antroji Tarybos direktyva 88/357/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, suderinimo, apibrėžianti nuostatas, padedančias veiksmingai įgyvendinti laisvę teikti paslaugas, ir pataisanti Direktyvą 73/239/EEB;

11) 1990 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 90/618/EEB, iš dalies pakeičianti Direktyvą 73/239/EEB ir Direktyvą 88/357/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių tiesioginį draudimą, išskyrus gyvybės draudimą, suderinimą, ir pirmiausia pakeičianti šių direktyvų nuostatas dėl motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo;

12) 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 92/49/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, suderinimo, iš dalies pakeičianti Direktyvas 73/239/EEB ir 88/357/EEB (trečioji ne gyvybės draudimo direktyva);

13) 1995 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/26/EB, iš dalies pakeičianti Direktyvas 77/780/EEB ir 89/646/EEB dėl kredito įstaigų, Direktyvas 73/239/EEB ir 92/49/EEB dėl ne gyvybės draudimo, Direktyvas 79/267/EEB ir 92/96/EEB dėl gyvybės draudimo, Direktyvą 93/22/EEB dėl investicinių bendrovių, Direktyvą 85/611/EEB dėl kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektų (KIAVPS), kad būtų gerinama riziką ribojanti priežiūra;

14) 1998 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/78/EB dėl draudimo įmonių papildomos priežiūros draudimo įmonių grupėje;

15) 2000 m. lapkričio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/64/EB, iš dalies pakeičianti Tarybos 85/611/EEB, 92/49/EEB, 92/96/EEB ir 93/22/EEB direktyvas dėl keitimosi informacija su trečiosiomis valstybėmis;

16) 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/17/EB dėl draudimo įmonių reorganizavimo ir likvidavimo;

17) 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės statuto;

18) 2002 m. kovo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/13/EB, iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 73/239/EEB dėl ne gyvybės draudimo įmonėms keliamų mokumo atsargų reikalavimų;

19) 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/83/EB dėl gyvybės draudimo;

20) 2002 m. gruodžio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/92/EB dėl draudimo tarpininkavimo;

21) 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/87/EB dėl papildomos kredito įstaigų, draudimo įmonių ir finansų maklerio įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, priežiūros ir pakeičianti Tarybos direktyvas 73/239/EEB, 79/267/EEB, 92/49/EEB, 92/96/EEB, 93/6/EEB, 93/22/EEB ir Europos Parlamento bei Tarybos direktyvas 98/78/EB ir 2000/12/EB;

22) 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/113/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo (OL 2004 m. L 373, p. 37);

23) 2005 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/1/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 73/239/EEB, 85/611/EEB, 91/675/EEB, 92/49/EEB, 93/6/EEB, taip pat Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 94/19/EB, 98/78/EB, 2000/12/EB, 2001/34/EB,

2002/83/EB ir 2002/87/EB, siekiant sukurti naują finansinių paslaugų komitetų organizacinę struktūrą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [X-371](#), 2005-10-18, Žin., 2005, Nr. 130-4664 (2005-11-03)

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, Žin., 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2388](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 120-4434 (2004-08-03)

DRAUDIMO ĮSTATYMO 44 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. rugpjūčio 11 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2474](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5688 (2004-10-26)

DRAUDIMO ĮSTATYMO 187 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-77](#), 2005-01-18, Žin., 2005, Nr. 18-571 (2005-02-08)

DRAUDIMO ĮSTATYMO 169 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-371](#), 2005-10-18, Žin., 2005, Nr. 130-4664 (2005-11-03)

DRAUDIMO ĮSTATYMO 210 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PRIEDO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-733](#), 2006-06-27, Žin., 2006, Nr. 78-3059 (2006-07-18)

DRAUDIMO ĮSTATYMO 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-798](#), 2006-07-19, Žin., 2006, Nr. 87-3409 (2006-08-08)

DRAUDIMO ĮSTATYMO 29, 35, 36, 43, 82, 100, 113, 135, 136, 151, 175, 180, 188, 191, 193,
199, 207 STRAIPSNŲ PAKEITIMO BEI PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 791 IR 231
STRAIPSNIAIS, VIII SKYRIAUS PAPILDYMO PENKTUOJU SKIRSNIU IR PRIEDO
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušra Bodin (2006-08-09)

ausra.bodin@lrs.lt